

50ст.
СЪБОТА-НЕДЕЛЯ 25 АПРИЛ 2009
ГОДИНА 19 БРОЙ 93 (5303)

www.duma.bg

Симеон Симеонов:

Отечественият съюз подкрепя левицата

- Нови стихове от Деню Денев
- Модерната американска литература

Безработица мори и САЩ, и Европа

▶ 10

— Няколко думи —

Почистване

ВАСИЛ ПОПОВ

Главен комисар Живко Живков и неговият заместник отгърмяха като бушони. Шефът на охранителната полиция, до миналата година началник на жандармерията, няма да бъде изпратен с благодарност и почести, както нормално се изпраща в пенсия. Обратното. Министър Михаил Миков го освобождава поради системни пропуски в работата и занижен контрол. В армията това се нарича дисциплинарно уволнение и е позорно. Едва ли поведът или дори последната капка, преляла чашата, е скандалът с настаняването в мизерни условия на командированите за охрана на енергийния форум в столицата полициите от страната. Вероятно има натрупани причини, че на МВР шефа да му "кипне чайникът" и да въртне лично параф под заповедта за уволнение. При подобни случаи обикновено се извършват проверки и думата се дава на прокурора. Ще се чуе. Сега въпросите са два. Защо, след като са отпуснати пари за хотел, полицаите се тъпчат в разбита казарма или спят в рейсовите. И по-важният, ще стигне ли мандатът на министър Миков да разтреби зариваните 20 години авгиеви обори на МВР.

ДУМА

17
6

Отстраниха шефа на охранителна полиция

Стр. 4

▶ 19

ИЗГРАЖДАМЕ ГАЗОВА БОРСА ЗА РЕГИОНА

Неотложно е създаването на независим европейски енергиен регулатор, заяви президентът Георги Първанов

С разширяването и развитието на инфраструктурата в България ще бъде създадена среда за изграждане на собствена търговска платформа за природен газ - газова борса, която ще предоставя услуги на потребителите и доставчиците в региона на Югоизточна Европа. Това заяви вчера премиерът Сергей Станишев, след като откри енергийния бизнес форум,

съпътстващ газовата среща на върха в София. Министър-председателят подчерта стратегическото положение на страната ни като връзка между Азия, Русия и Европа. Той обясни на участниците във форума, че България си е взела поуки от януарската газова криза и ще държи най-много на сигурността на енергийните доставки. Станишев за пореден път подчерта при-

оритетната роля на проекта за европейски газопровод "Набуко". Необходим е по-широк подход и гъвкава политика, поради възникващите постоянно конкуриращи се алтернативи. За нашата страна са важни изграждането на междусистемни връзки с Гърция, Турция, Сърбия, Румъния. Те ще диверсифицират източниците и маршрутите на доставка, ще допринесат за

по-тясното сътрудничество на Балканите, допълни Станишев.

В думите си към форума пък президентът Георги Първанов подчерта, че е необходимо да бъде създаден европейски енергиен регулаторен орган, който да бъде независим, като неговото създаване се очертава все по-наложително.

Стр. 3

СНИМКА ПРЕСФОТОБТА

Емирът на Катар шейх Хамад бин Халифа ал Тани, президентът на Хърватия Стипе Месич и българският държавен глава Георги Първанов застанаха един до друг по време на общата снимка на международната енергийна среща на върха "Природен газ за Европа. Сигурност и партньорство", която се провежда в София

СНИМКА БГНЕС

Бюстове на наши и съветски комунистически лидери пази в музейната си сбирка читалището в чирпанското село Винарово. Подобни скулптури на обществено място у нас днес е почти невъзможно да се видят, тъй като след Десети ноември те бяха премахнати и унищожени, твърдят създателите на експозицията

Борисов в Белград за очна ставка с Йосич

Да не се окаже, че двама, канещи се да управляват, са закрилници на подземния свят, алармира Бисеров

МИЛЕНА НИКОЛОВА

Бойко Борисов може да бъде изпратен с конвой и охрана да даде показания пред Белградския окръжен съд по делото за Сретен Йосич. Това обясни вчера Христо Бисеров, който даде нарочен брифинг по повод репликите на бившия главен секретар на МВР, че БСП и ДПС готвели атентат срещу него. Той обясни, че проблемът със задържането на Йосич не датира от времето на Борисов, а и от периода, когато начело на контра-

с холандската полиция са извършвани само в НСБОП и нищо не е излизало от нея, защото вероятно са имали причина да работят по този начин. Няма данни Борисов и министърът на вътрешните работи да са били информирани и да са се съгласували действията на службите по това дело. Има данни обаче, че лично холандският премиер е следил работата на холандската полиция. По делото има само едно писмо от главния секретар на МВР до министъра на правосъдието с дата

Сърбите потвърдиха призовката

Говорителката на Окръжния съд в Белград Ивана Рамич потвърди пред Дарик радио, че съдебният състав, който се занимава с процеса срещу Сретен Йосич, е решил да призове в Белград като свидетел кмета на София Бойко Борисов. Поканата ще бъде връчена по дипломатически канали, информираха от радиото.

разузнаването (НСС) е Атанас Атанасов, а премиер е Иван Костов.

Никъде в делото "Цвете" няма данни действията по издирването, задържането и екстрадирането на Сретен Йосич да са били ръководени от ген. Борисов, каза Бисеров във връзка с претенциите на ексглавния секретар на МВР да получи орден за участието си по случая.

Цялата операция е била извършвана и ръководена в рамките на НСБОП. Връзките, срещите и кореспонденцията

след задържането на Сретен Йосич. Заявява се, че срещу лицето се готви опит за убийство. В кориците на делото липсват каквито и да е данни в тази насока, информира депутатът. Той отново се върна към периода 1997-2001 г. по време на управлението на Иван Костов и Атанас Атанасов. Сретен Йосич абсолютно необезпокояван е пребивавал в България. Има всички основания да се предполага, че Йосич се е занимавал с незаконна дейност и е ръководел "бизнеса" си от София. Кон-

МИКОВ: Ще го пазим като национално съкровище

Ако трябва, ще пазим Бойко Борисов като национално съкровище. Така министърът на вътрешните работи Михаил Миков отговори на журналистически въпрос по повод твърденията на столичния кмет за евентуални заплахи и готвен атентат срещу него. Вътрешният министър и главният прокурор Борис Велчев участваха във форум, посветен на борбата срещу измамите с еврофондове. Миков призова Борисов да каже кой го заплашва и обеща, че ако е необходимо, МВР ще засили охраната му.

траразузнавателните ни служби странно са бездействали, каза Бисеров. Според данните от ДАНС, в архивите на контраразузнаването ни има данни и разработки за Сретен Йосич за периода след неговото екстрадиране в Холандия, който вече е покойник в резултат на истински атентат. Според Бисеров той казва, че: "Бойко е взел парите". Ние не знаем кой Бойко, не знаем какви са тези пари, но думите са казани ден преди ареста на Сретен Йосич и материалите по този разговор са именно в делото на Сретен Йосич, каза депутатът. Според запознати с криминалната проблематика Бисеров говорел за запис от разговор на подземния бос Бай Миле - Милчо Бонев.

КМЕТЪТ: Това е гнусна поръчка

Христо Бисеров изпълнява поредната гнусна политическа поръчка срещу мен. Целта на тези действия е да се отклони общественото внимание от провала на правителството и на мандатоносителя ДПС. Това каза кметът на София Бойко Борисов на свой ред. Според него навремето е организиран брилянтен акция по залавянето на Йосич и главният прокурор, министър Петканов и директорът на НСБОП по онова време могат да потвърдят думите му.

Партиите ще си купят централите

Политическите партии ще могат да закупват предоставените им от държавата сгради за партийни централи без провеждане на търг и само с решение на Министерския съвет. Това решиха депутатите, които приеха промените в Закона за държавната собственост. Цените са по държавна оценка, но не по-ниска от данъчната, която е близка до пазарната, беше предложението на МС преди време.

От опозицията не подкрепиха поправките, като дори от ДСБ призоваха президента Георги Първанов пак да наложи вето върху приетите разпоредби. Условието, на които трябва да отговорят партиите, са да имат депутати в парламента, да им е предоставен под наем имот по съответния ред и да са участвали в изборите за Народно събрание самостоятелно или в коалиция.

Министерски съвет

На 26-28 април т.г. премиерът Сергей Станишев ще бъде на работно посещение в Москва, съобщиха от пресслужбата на правителството. В руската столица той ще открие Българската национална търговско-промишлена изложба, която е част от програмата за отбелязване на Годината на България в Русия, и ще приветства участниците в българо-руски бизнес форум. По време на визитата си министър-председателят ще бъде придружен от 40-членна бизнес делегация. Станишев ще има срещи с президента на Руската федерация Дмитрий Медведев, с министър-председателя Владимир Путин и с кмета на Москва Юрий Лужков. Преди отпътуването си ще има аудиенция при патриарха на Москва и цяла Русия Кирил.

„Позитано“ 20

„Как управлява „червен“ кмет по време на криза с мнозинство от ГЕРБ сред боклуци“ е темата, която ще разискват в дискусионен клуб „Предизвикателство“ към РС на БСП „Слатина“ на 27 април от 18,00 часа. Гост и водещ

на срещата ще бъде инж. Панайот Бончев - кмет на столичния район „Изгрев“, съобщиха председателите на клуба Миглена Иванова.

„Разработване и управление на проекти, финансирани от ЕС“, е темата на двудневния семинар, който ще се открие на 25 април в НЧ „Димчо Дебелянов“ в столицата. Обучението се организира от членовете на Делегацията на българските социалисти в ЕП. Събитието е на 25 и 26 април от 9,30 ч. в читалище Д. Дебелянов.

Не признаха антифашистите за ветерани

Народното събрание не призна участниците в антифашистката съпротива за ветерани от войните. С това около 2500 души няма да получат надбавки към пенсиите си от около 90 лева. Предложението за промяна в Закона за ветераните от войните беше на депутати от левицата, които искаха участниците в антифашистката съпротива (1939-1945 г.) да получават същите социални привилегии като ветераните от Втората световна война. Срещу изменението гласува опозицията и НДСВ, а от ДПС се въздържаха.

БСП изпраща позитивни послания

От БСП започнаха от вчера кампания с позитивни послания в медиите, с която да информират българската общественост какви са новите предложения на партията за развитието на страната. Това информираха от пресцентъра на БСП. От партията ще разясняват на гражданите и предложенията си за защитата от икономическата криза, както и за повишаването на стандарта на живот. Чрез диалог с гражданите чрез позитивните послания в медиите се цели да бъде направена равностойна и реалистична оценка на това, което БСП е направила през последните четири години. Осъзнаваме, че свършеното не е достатъчно, и имаме амбицията да направим много повече, се посочва в текста на прессъобщението.

Посланията на БСП четете на стр. 9, 11, 40

Доган оглавил война срещу синята коалиция

Ахмед Доган оглави война срещу синята коалиция. Това обявиха от ДСБ и СДС по повод твърденията на Христо Бисеров, че Иван Костов и Бойко Борисов може да са дърпали конците на подземния свят у нас на специално свикан брифинг вчера. Споменатите от Христо Бисеров Иван Костов и Атанас Атанасов, бивш шеф на НСЛС, не бяха намерени

вчера за коментар в парламента. За Костов от пресслужбата на ДСБ обясниха, че няма да говори по темата, а за Атанасов се оказа, че бил на погребение на баба си. В същото време синият активист Николай Гацев внесе във Върховния касационен съд сигнал относно съдийския състав, участващ в делото по регистрацията на синята партия. Той алармира

висшия орган, че две съдийки от съдебния състав са пряко свързани с партията СДС - едната е жената на покойния син министър Илко Ескенази, а втората - майка на кандидата за депутат от СДС Петър Владиславов Славов. Имам готовност да сигнализирам и Инспектората към ВКС, посочва Гацев в писмото си, в което настоява за светкавични действия.

Изграждаме газова борса за региона

Преговаряме с Каспийския регион и Близкия изток за доставки на синьо гориво, обяви Сергей Станишев

България има потенциал да бъде газов разпределител в Югоизточна Европа и да развие водещата си енергийна роля на Балканите и в Черноморския регион. Това заяви премиерът Сергей Станишев, след като откри енергийния бизнес форум, който започна вчера в столицата. От думите му стана ясно, че в момента България проучва възможностите за сключване на договори за доставка на газ с държави от Каспийския регион, Северна Африка и Близкия изток. Амбицията на страната ни е да изгради собствена търговска платформа за природен газ, ко-

ято да се превърне в газова борса за целия регион. Работи се в тази посока, но ще трябва да разширим инфраструктурата в страната, допълни Станишев.

Пред гостите на форума, държавни ръководители и министри от 29 държави, премиерът подчерта, че България има стратегическа задача - връзка между Азия, Русия и Европа. Нашата страна осигурява доставки на природен газ за Турция, Гърция, Македония. Винаги в това отношение сме се оказвали надежден, предсказуем партньор, страната ни следва дългосрочна политика в областта

СНИМКИ ПРЕСОФОТА

Сергей Станишев и Жозе Барозу дадоха съвместен брифинг. Шефът на ЕК заяви, че Комисията е готова да изплати компенсация за спрени блокове на АЕЦ „Козлодуй“

ЕК готова да ни плати компенсация за АЕЦ „Козлодуй“

Скоро България може да получи добри новини от Брюксел по искането си за допълнителни компенсация за спрени блокове на АЕЦ „Козлодуй“. Това заяви шефът на ЕК Жозе Барозу на съвместен брифинг с премиера Сергей Станишев. Преди около месец, по време на посещението си в Брюксел, българският министър-председател представи пред ЕК желанието на страната ни да получи допълнителна сума за обезщетение за затварянето на 3 и 4 блок. Тогава Барозу не подкрепи категорично искането ни. Но вчера, от името на ЕК, изрази готовност парите да ни бъдат отпуснати.

на енергетиката, добави Станишев. Но подчерта, че е необходима по-гъвкава политика поради възникващите постоянно конкуриращи се алтернативи. Опциите са налице за изграждане на междусистемни връзки с

Гърция, Турция, Сърбия, Румъния. Те ще диверсифицират източниците и маршрутите на доставка, ще допринесат за по-тясното сътрудничество на Балканските страни. Широкоизползвана алтернатива са

терминалите за втечен природен газ, каза Станишев.

Взехме си поуки от януарската газова криза и ще държим най-много на сигурността на енергийните доставки, увери българският

министър-председател. И напомни ключовата роля на проекта „Набуко“ за диверсификацията на енергийните доставки за Европа. Газопроводът трябва да пренесе синьо гориво от Каспийския регион, Близкия изток и Северна Африка до Югоизточна и Централна Европа. С което България и ЕС ще си осигурят достъп до значителни газови ресурси от тези региони и ще разнообразят възможните източници и маршрути за природен газ, обобщил Станишев пред гостите на форума.

Заради енергийната среща на върха София се оказа блокирана в петъчния ден. От сутринта центърът на столицата бе почти изцяло затворен за автомобили и пешеходци, а по основните булеварди се образуваха километрични задръствания. Влизането в зоните около НДК и жълтите павета ставаше само с пропуск и при проверка от полиция. Имаше и опит за протест срещу форума. По обяд на Орлов мост се появиха петима души, които разпяха огромен транспарант с надпис „Не на България - троянския кон на Путинова Русия в Европа“. Протестиращите обясниха, че са от асоциацията на свободното слово „Анна Политковская“.

Георги Първанов: Чакаме подкрепа за нова преносна инфраструктура

Необходимо е в диалог със страните - експортори и транзитори, на базата на утвърдените пазарни практики и механизми, да се установи единна и дългосрочна регулаторна рамка, която да стимулира инвестициите по цялата газова верига. Това заяви президентът Георги Първанов вчера по време на Енергийната среща на върха „Природен газ за Европа. Сигурност и партньорство“.

Държавният глава изтъкна, че става все по-наложително създаването на европейски енергиен регулаторен орган, който да е независим от изпълнителната власт и от участниците в пазара. В думите си пред участниците Първанов подчерта още, че е необходимо да се довърши свързването на газовия пазар в Югоизточна Европа в една газопре-

носна мрежа, както и да се привлекат инвестиции за развитие на общорегионална инфраструктура за пренос, съхраняване и дистрибуция на природен газ, за регазификация на втечен газ. Първанов изрази убеденост, че ще може да се разчита на реална подкрепа от европейските институции и на Световната банка за ускорено изграждане на необходимата инфраструктура за формиране на регионален газов пазар.

България е за създаването на Обсерватория на енергийната общност в София, която ще бъде обща система за ефективен мониторинг на газовите, нефтените и електроенергийните потоци и върху инвестициите в енергийната инфраструктура, коментира още държавният глава. Президентът отбеляза,

Президентът Георги Първанов открива първото пленарно заседание на международната енергийна среща на върха „Природен газ за Европа. Сигурност и партньорство“

че в последно време има напрежение в газовата индустрия, която е една от най-надеждните в световната икономика, във връзка с прекъсване на доставките или изпълнение на платежните задължения. Георги Първанов посочи, че

не е оптимистична и настоящата картина на преноса на природен газ към европейските пазари. Мрежата от магистрални газопроводи към Европа е с недостатъчен капацитет и недиверсифицирана по източници, пазари и трасета, голяма част от

мрежата е стара и се нуждае от значителни инвестиции за модернизация, допълни президентът. Данните му показват, че са необходими над 400 млрд. евро инвестиции до 2030 г. за развитие на газовата инфраструктура в Европа.

Брюксел дава 4 млрд. евро за енергийни проекти

Европейската комisia вече е одобрила близо 4 млрд. евро, които ще бъдат инвестирани в енергийни проекти. Новината съобщи вчера председателят на ЕК Жозе Барозу, който е сред участниците в международния енергиен форум. Сред тези проекти влиза развитието на възобновяеми енергийни източници, енергийни мощности в атомната енергетика, производство на енергоефективни продукти, както и редица инфраструктурни проекти. Сред тях приоритетен е „Южен поток“. В условията на криза трябва да се справяме по-добре, коментира Барозу, напомняйки за януарските проблеми около газовата война между Украйна и Русия. По думите му инициативата на ЕС за достигане на 20% дял на възобновяемите

енергийни източници, 20% намаляване на въглеродните емисии до 2020 година е много важна и се вписва в контекста на енергийната сигурност.

Барозу припомни негативните ефекти от газовата криза в началото на януари, когато е засегнала много страни в Европа. Да положим усилия, за да не се достигне отново дотам, призова още той.

Европейският съюз инвестира сериозно в енергийното бъдеще на България, за да могат българските граждани да се радват повече на членството в Европейския съюз, каза още Барозу. Енергийната сигурност не спира на националните граници, не спира и на границите и на Европейския съюз, обобщил председателят на Европейската комisia.

Споразумение за „Набуко“ в края на юни

В края на юни се очаква да бъде подписано междуправителственото споразумение за изграждането на газопровода „Набуко“, който се предвижда да доставя газ до Европа от алтернативни източници от Близкия изток, Средна Азия и Северна Африка през Турция, България, Румъния, Унгария и Австрия. Това съобщи пред бизнес форума, съпътстващ енергийната среща, Джеръми Елис, ръководител бизнес развитие в RWE Supply and Trading. RWE е съакционер в „Набуко“.

Време е играта на покер да спре и решението да бъде взето, заяви той. Европа и Турция трябва да си подадат ръка, страните доставчици и инвеститорите не

могат да чакат вечно. Газовите находища в Близкия изток и в Каспийския регион предлагат възможностите за отваряне на южен коридор, допълни Елис. Европейските правителства и потребителите на газ сега трябва да се обърнат към „Набуко“, ако искат Европа да намали своята зависимост от руски газ, заяви председателят на германската компания. Турският президент Абдулах Гюл заяви по-късно пред срещата на върха, че в Турция има политическа воля на най-високо ниво за реализацията на „Набуко“ и потвърди, че до края на първата половина на 2009 г. ще се подпише споразумението.

„Газпром“ призова ЕС да подкрепи „Южен поток“

Руският газов концерн използва срещата на върха в София, за да призове Европейския съюз да подкрепи проекта „Южен поток“. Станислав Циганков, шеф на външноикономическия департамент на гиганта, е сред участниците на форума у нас. Той представи специален доклад за „Южен поток“, в който бе подчертано, че ЕС трябва да окаже реална подкрепа на строителството на съоръжението.

Газопроводът трябва да бъде приоритетен проект не само за „Газпром“, но и за Евросъюза, неговото реализиране трябва да се провежда независимо от политическата и икономическата конюнктура, заяви Циганков. Тръбите на „Южен поток“ ще доставят руска газ през България за Европа и това прави газопровода конкурентен на „Набуко“. Страната ни е участник и в двата проекта. Вчера стана ясно, че

разговорите между Български енергиен холдинг и „Газпром“ за „Южен поток“ все още продължават и до последно се изясняват подробностите по споразумението, което се очаква да бъде подписано между София и Москва. Енергийният министър Петър Димитров коментира пред журналисти, че ще бъдат защитени изцяло интересите на България. Обсъждани са и новите договори с „Газпром“.

БОРИС ВЕЛЧЕВ:

Спецзвено ще се бори с отвлеченията

За половин година имаме шест произнесени присъди за евроизмами

Обмисля се възможността да се създаде специално звено, което да се занимава с разкриването на отвлечения. В него ще участват и МВР, и прокуратурата. Това съобщи вчера главният прокурор Борис Велчев пред журналисти. Той бе категоричен, че извършителите на този вид престъпления трябва да бъдат разкривани и наказвани и за това е нужна по-добра координация между полиция и прокуратура. Велчев изрази готовност за разговори по темата с МВР, въпреки че преди дни заяви, че не е съгласен с някои от промените в Наказателния кодекс, които вътрешното министерство предлага във връзка с отвлеченията.

Прокуратурата и полицията работят добре заедно при разкриването на измами с европейски средства, констатира още Велчев при откриването на конференция на тема "Превенция и противодействие на финансовите измами и корупцията при използването на европейски структурни фондове". В дискусиата участваха експерти от европейската служба за борба с измамите ОЛАФ и служители на МВР. За последните шест месеца разследваната срещу евроизмами са насрнали два пъти спрямо последните три години, каза Борис Велчев. Специализираното звено за борба с измамите с европейски средства към прокуратурата до края на март тази година е работило по 178 преписки за досъдебни производства. През последните три години в съда са

Борис Велчев се ръкува с Михаил Миков и Николай Василев преди началото на конференцията

внесени едва 39 следствени дела. Произнесените присъди са общо шест. Те, коментира Велчев, вероятно не се оценяват много, но са все пак повече от преди шест месеца, когато е нямало въобще такива. Главният прокурор посочи, че е необходимо да бъде изградена национална контролна система, която да гарантира неизвършването на престъплението. Системата трябва да гарантира и че ако

има нарушения, те ще бъдат засечени веднага и няма да научаваме за тях от ОЛАФ. Делата се точат бавно заради голямата документация, част от която е на английски език, коментира от своя страна вътрешният министър Михаил Миков. Приоритет в работята на ОЛАФ е сътрудничеството с българските власти, ние сътрудничим с МВР, прокуратурата и ДАНС, заяви на конференцията Лотар Кул, дирек-

тор на Правна дирекция в централата на ОЛАФ. Той обаче подчерта, че европейската служба не е разследващо звено и само подава сигналите. Оттам нататък ведомствата на отделните държави трябва да докажат дали има измама и каква е. Кул отчете като позитивен резултат промените в закона за конфликт на интереси, като уточни, че в Европа от 10 г. това е тема номер едно.

В списъка с бандити на Яне имало двама покойници

Има двама покойници в списъците на Яне Янев, които той предаде миналия ден на МВР. Това обяви вчера вътрешният министър Мико Миков по повод твърденията на лидера на "Ред, законност, справедливост", че знае имената на бивши полицаи, участващи сега в групи за отвлечения.

Стана ясно още, че петимата арестувани при спецоперация на магистрала "Тракия" преди няколко дни съвсем не били похитители. И нямали нищо общо с отвлечения. Мъжете са били освободени вчера сутринта. Първоначално от МВР обявиха, че са арестували част от банда за отвлечения, дори подозираха, че са хванали похитителите на Киро Киров. На следващия ден стана ясно, че задържаните нямат пръст в отвлечането на бизнеспартнер, а вчера дойде новината, че петимата всъщност направили инсценировка пред полицаите. Мъжете си направили шега с полицаите и нарочно сложили качулки на главите си при приближаването на патрулката, съобщи Дарик радио, цитирайки източник от МВР. Всички те вече са освободени, защото единственото нарушение, което направили, било шофиране с превишена скорост.

Конституционният съд : подхвана поправките в ГПК

Конституционният съд ще решава дали промените в Гражданския процесуален кодекс (ГПК) са противоконституционни. Делото бе образувано по искане на омбудсмана на България Гиньо Ганев. Той смята, че някои от разпоредбите в ГПК противоречат на основния закон на страната. Като например възможността ответник по делото да се призовава чрез залепване на уведомление пред дома му, без да е нужно призовката да му се връчи лично. Според омбудсмана така се нарушава правото на защита и принципа за равенство на страните в съдебния процес.

В искането до Конституционния съд се атакува и текст, в който според Гиньо Ганев противоконституционно се ограничават правото на защита, доколкото се поставя процесуална бариера пред установяване на истината в името на бързината на процеса. Омбудсманът беше сезиран от Висшия адвокатски съвет и от граждани по много текстове от действащия ГПК.

МАГИСТРАТИ ИСКАТ ЗАТВОР ЗА ИМАНЯРИТЕ

До 6 години затвор за иманярство и вечно укриване на антики предвиждат новите промени в Наказателния кодекс. Това съобщи на пресконференция в Пловдив магистратите от Върховна касационна прокуратура Тодор Чобанов и Николай Соларов. Когато престъплението е дело на организирана престъпна група, ефективната присъда е до 10 години лишаване от свобода. Досега се предвиждаха само административни наказания. Част от промените акцентират върху незаконния трафик на антики, който се осъществява чрез организирани престъпни групи. Вътрешният пазар на антики е съизмерим с този на наркотиците, казаха още магистратите.

БАЩА ЗАКЛЮЧИ 6-ГОДИШНОТО СИ ДЕТЕ В ГАРАЖ

Баща е държал 6-годишното си дете заключено в гараж, съобщи от МВР-Враца. Полицията получила сигнал от съседите, че мъжът затворил с катинар в гаража собствения си син. Изпратеният на мястото полицейски екип освободил детето и съставил протокол за предупреждение на бащата. Отдел "Закрила на детето" е информиран за случая.

ГЕРБ НАПИСАХА ПЛАН ЗА РЕФОРМИ В МВР

Възстановяване на Националната служба сигурност и на Генералната дирекция за борба с организираната престъпност (ГДБОП) предлагат от партия ГЕРБ. На кръгла маса вчера хората на Бойко Борисов представиха плана си за бъдещето на МВР. Трябва да се загърбят политическите пристрастия, когато става въпрос за сигурността, заяви лидерът на ГЕРБ Цветан Цветанов. Той очерта четири основни приоритета за осигуряване на вътрешната сигурност на страната - организация, обучение, материално обезпечаване със съвременни средства и достойно заплащане на българските правоохранителни органи.

МЪЖ ПЛАЩА С ФАЛШИВИ ЕВРО В КИТАЙСКИ РЕСТОРАНТ

46-годишен мъж от Ямбол се опита да си плати сметката в китайски ресторант с фалшиви евробанкноти. Служителите, петима китайски граждани - четири жени и един мъж, веднага разпознали, че парите са фалшиви и подгонили измамника. На метри от ресторанта го задържали благодарение на доброто владение на техниките за самозащита. Веднага след това подали сигнал на тел. 166 и случаят е поет от сектор "БОП". У мъжа са открити три фалшиви банкноти от по 200 евро. Задържаният е криминално проявен, осъждан за валутни престъпления. Срещу него ще бъде повдигнато обвинение за притежание и пускане в обращение на неистински банкноти.

Отстраниха шефа на охранителна полиция

Директорът на охранителната полиция главен комисар Живко Живков бе пенсиониран вчера. Заповедта е подписана лично от министър Михаил Миков. Причина за бързото пенсиониране на Живков е развихрилият се скандал с разквартируването на полицаите, охраняващи Енергийния форум в София. В четвъртък десетки униформени, командировани в столицата за срещата на върха, се оплакаха, че са настанени в мизерни условия в Горна баня. Стана ясно, че вместо в хотел полицаите е трябвало да спят в бившата казарма на горно-

банската танкова дивизия. Служителите на реда, които са основно от Смолян, Силистра, Русе и Ловеч, били настанени по 10 души в стая. В сградата има само 2 стари тоалетни. По-голямата част от униформените отказаха да влязат в казармените помещения и предпочетоха да прекарат нощта в служебните автобуси марка "Чавдар". В разрешението на проблема се намесиха и членове на полицейския синдикат. Благодарение на тях полицаите са били настанени в хотел в центъра на София по двама души в стая.

ВОЙНАТА НА ПЪТЯ

565 деца са загинали в катастрофи за 8 години

Катастрофи са отнели живота на 565 деца в България за последните осем години, сочи статистика на МВР. 12 хил. са подрастващите, които са били тежко ранени за същия период от време. По този повод МВР и образователното министерство организират срещи между деца, родители и ученици по

въпроси, свързани с безопасността на движението. Общо 13 тежки катастрофи са станали през миналото денонощие в страната, съобщиха от КАТ. Няма загинали, 17 души са ранени. От началото на месеца са станали 427 катастрофи с 55 убити и 543 ранени, от които 30 с опасност за живота.

СНИМКА БГНЕС

Брат и сестра кончета тип пони очакват любопитни деца и родители в столичната Борисова градина. Животните са миролюбиви и дават да ги яздат

Синдикатите недоволстват от закона за митингите

КНСБ и КТ „Подкрепа“ обмислят да излязат на протест срещу новите разпоредби

Синдикати и неправителствени организации ще излязат на протест, ако се внесе в парламента новият закон за провеждане на събрания, митинги и манифестации. Това съобщи вицепрезидентът на Конфедерацията на независимите синдикати в България Валентин Никифоров. Одобреният в четвъртък на заседание на Министерския съвет закон забранява да се провеждат протести пред президентството, МС, министерства, здравни заведения, пътните артерии и вся-

какви сгради, които са от значение за националната сигурност. Забранено е още да протестират с моторни превозни средства и животни. По този повод вчера КНСБ и КТ „Подкрепа“ проведеха среща с неправителствени организации. След дискусията беше изготвена съвместна позиция по закона да бъдат организирани протести по закона, който действа сега. Провежда се една дискриминация, опит да се елиминират граждански, синдикални и човешки права, коментира Ни-

кифоров. Според него одобряването на закона е опит на управляващите да принудят българските граждани да си мълчат до изборите. Как да протестират работниците от „Кремиковци“ без автобуси, запита той, като допълни, че дори в Брюксел е прието протестите да се правят там, където е решението на въпроса.

Конфедералният секретар на КТ „Подкрепа“ Евгени Душков изрази опасения, че законът ще задълбочи проблемите и ще се стигне до други форми на протест. В сря-

да в 9 часа КТ „Подкрепа“ свиква национален стачен комитет, за да обсъди предстоящите си действия. По време на срещата недоволство изказа и Андриан Цаконски, председател на Националната асоциация на млекопроизводителите. Според него дори при управлението на Тодор Живков не е имало такъв закон. Националната позиция ще бъде изпратена до президента Георги Първанов, премиера Сергей Станишев и председателя на НС Георги Пирински.

РИОКОЗ обявява два безплатни имунизационни дни

Във връзка с участието на България в съвместната инициативата на Европейския офис на Световната здравна организация и Европейския център за контрол на заболяванията „Европейска имунизационна седмица 2009“ Столичната РИОКОЗ обявява два имунизационни дни, съобщиха вчера от пресцентъ-

ра на инспекцията. Те ще са на 27.04 и 28.04.2009 г. за обхващане на възрастното население с реимунизация срещу тетанус - дифтерия, в това число и здравно неосигурени. Римунизацията е безплатна и се осигурява с ваксина, предоставена от Министерството на здравеопазването. Ще се имуни-

зираат подлежащи за годишната, съгласно имунизационния календар на Република България (родени в години, окончавачи на 4) и необхванати през последните 10 години. За проведените имунизации ще бъде издаден документ, който да предостави на личните си лекари за регистрирането им.

Нито един донор за 10 г. от бургаската болница

За десет години от бургаската болница не е постъпил нито един донор, чиито органи или тъкани да са използвани за спасяването на човешки живот. Това обяви д-р Христо Куманов, директор на Изпълнителната агенция по трансплантации, цитиран от burgasinfo. Подобна била ситуацията и с „Пирогов“, добави още Куманов. Той обаче изтъкна, че нормативната база за трансплантациите у нас е добра, въпреки ниските резултати. Защо обаче от МБАЛ - Бургас не е постъпил нито един пациент с мозъчна смърт, чиито органи са могли да помогнат за спасението на друг човек, от най-голямото лечебно заведение в областта не успяха да обяснят категорично. Д-р Димитър Шарденев, отговорно лице за експлантациите в Бургас, обясни, че има екипи, които следят за евентуални донори. Имаме договор с агенцията по трансплантациите и той всяка година се подновява - обясни той. По думите му, обаче в почти всички случаи близките отказват техен роднина да дари органите си. Моята роля е да разговарям с роднините и да ги убедя, че има смисъл и по този начин ще спасят друг човек, добави още той.

ПСИХОЛОЗИ:

Агресията при момичетата придобива страшни размери

Двойно е нарастнала агресията при момичетата в бургаските училища. В момента агресията набира инерция и придобива страшни размери. Това коментира пред БГНЕС вчера Десислава Василева, която е психолог и секретар на Местната комисия за борба срещу противопропагандните прояви на малолетните и непълнолетните към община Бургас.

Агресивните деца не осъзнават какво правят. Размяната на шамари в междучасието и заснемане с мобилен телефон на съученик, който го бият и малтретират, вече не се счита за агресия. Това е сандизъм, каза още Василева. По този повод в Бургас обсъждат стратегия за намаляване на агресията в училище. Ще бъдат обхванати 32 хил. подрастващи от детски заведения и училища. Идеята е общината да инициира дейности и да обедини усилията на всички институции, организации и служби, които имат отношение към проблемите на децата и с подкрепата на местната общност, включително и на медиите, да организират превенцията на агресивното поведение сред подрастващите в училище и извън него. Всичко е обхванато в пет основни цели - повишаването на информираността и уменията на подрастващите за разпознаване и справяне на агресията в училище. Повишаване на квалификацията на педагозите в училище и професионалистите в институциите за превенцията на агресията сред децата, коментира още Василева.

Ваксинират хищници от въздуха

Уникална за България операция за ваксиниране на хищници от въздуха стартира Националната ветеринарномедицинска служба. Четири самолета ще извърлят над 1,1 млн. противобесни ваксинални примамки за хищници над половината от територията на България от 28 април до 14 май т.г. Ваксинацията ще обхване около 55 хил. кв. км от областите Монтана, Видин, Враца, Перник, Кюстендил, София град, София област, Велико Търново, Габрово, Ловеч, Плевен, Русе, Разград, Търговище, Шумен, Добрич, Варна и Силистра. На един квадратен километър ще се извърлят по 20 броя ваксинални примамки, които самолетите ще пускат от височина 150 метра. Мястото на всяка пусната от самолетите ваксина ще се отбелязва с помощта на GPS система. При изяждане на ваксината от

хищници - лисици, чакали, вълци, те се ваксинират против бяс. За контрол на извършената ваксинация във ваксиналната примамка е включен тетрациклинов маркер, който се отлага в зъбите и костите на ваксинираното животно. Ветеринарните власти предупреждават, че контактът с ваксината може да бъде опасен за човешкото здраве. Ваксиналната примамка е с формата на кубче и е със специфична миризма. В случай на контакт с ваксината се препоръчва консултация с лекар. Тя не представлява опасност за здравето на останалите диви и домашни животни. От началото на годината са регистрирани 31 случая на бяс. Най-много са в Шуменска област - 10. Останалите случаи са в област Монтана - 6, в област Видин - 4, в областите Разград, София област, Търговище, Силистра и Кюстендил - по 2, и в област Перник - 1.

ОБЩНСКИ СЪВЕТ ИВАЙЛОВГРАД, ХАСКОВСКА ОБЛАСТ

6570 Ивайловград, ул. „Г. Димитров“ 49, пк 10, тел: 03661/61-57; 60 - 90, факс: 60-22 GSM: 0885504010, <http://www.ivaylovgrad.org>, e-mail: obsivaylovgrad@abv.bg

РЕШЕНИЕ № 50

Взето на заседание на общински съвет Ивайловград, проведено на 13.04.2009 година, Протокол №8.

Общинският съвет, на основание чл.21, ал.1, т.9 от ЗМСМА, чл.63, ал.3 от ЗЛЗ, чл.3, ал.1 и чл.5, ал.1 от Наредба №9 от 2000 г. на МЗ за условията и реда за провеждане на конкурси за възлагане на управлението на лечебни заведения по Закона за лечебните заведения

РЕШИ:

Общинският съвет:

I. Обявява конкурс за управител на „СБАЛВБ“ ЕООД - Ивайловград по реда на Наредба № 9 от 2000 г. на МЗ за условията и реда за провеждане на конкурси за възлагане на управлението на лечебни заведения по ЗЛЗ, който да се проведе на 28.05.2009 г. от 10.00 часа в стаята на зам.-кмета на общината.

II. Определя следните изисквания към кандидатите:

1. Да притежават поне една от следните образователно-квалификационна степен:
а/ Магистър по медицина, съответно стоматология и квалификация по здравен мениджмънт;
б/ Магистър по икономика и управление с призната специалност по медицинска информатика и здравен мениджмънт;

в/ Икономика на здравеопазването;

2. Да имат най-малко 5 /пет/ години трудов стаж като лекар, съответно стоматолог или икономист. Кандидатите, притежаващи образователно-квалификационна степен магистър по медицина, съответно стоматология, да имат придобита основна специалност.

3. Да не са осъждани на лишаване от свобода за умишлени престъпления от общ характер, освен ако са реабилитирани.

III. Необходими документи:

1. Заявление за участие в конкурса заедно с автобиография, копие от диплома и удостоверение за придобита основна специалност или квалификация, копие от трудова книжка, свидетелство за съдимост в запечатан плик.

2. Програма за развитието и дейността на лечебното заведение за 3 /три/ годишен период в отделен запечатан плик.

IV. Документите се подават в срок до 17.00 часа на 25.05.2009 г. в стая 103 на общинска администрация Ивайловград при гл. специалист технически секретар на ОБС. За всяко подадено заявление се издава удостоверение, в което се посочват името на подателя, датата и часът на приемането му.

V. Темите за събеседване са върху Програмата за развитието и дейността на лечебното заведение и нормативната уредба.

VI. В случаите, когато няма кандидат или кандидатът/ите са получили оценка, по-ниска от много добър 4.50, срокът за подаване на документи отново да се счита 9.06.2009 г., същите място и час, а конкурсът да се проведе на 12.06.2009 г. от 10.00 часа в стаята на зам.-кмета на общината.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
ОБЩНСКИЯ СЪВЕТ:
/ГЕОРГИ МАРКОВ/

Ипотечното кредитиране се е свишло 20 пъти

През януари и февруари са вложени 18 млн. лв. срещу 355 млн. лв. през същия период на миналата година

Пазарът на ипотечно кредитиране у нас се е свил 20 пъти за първите два месеца на тази година в сравнение със същия период на 2008 г. Това съобщи Росен Плевнелиев от "Резиденшъл парк София" по време на антикризисна конференция, посветена на пазара на недвижими имоти по света и у нас, предаде Дарик. Само 18 млн. лв. са били вложени в пазара на ипотечно кредитиране през януари и февруари тази година сре-

счу 355 млн. лв. през същия период на миналата година, посочи Росен Плевнелиев. Той прогнозира, че до септември тази година ни чака тежка икономическа ситуация. От октомври е възможно отпушването на еврофондовете, като междуременно обаче е възможно и подписването на предпазно споразумение с МВФ, посочи още той.

Светослав Делчев от "Иморент България" коментира, че всички кризи са преодолени не

чрез едно дъно, а чрез две. Според него първото дъно у нас е било стигнато преди месец и половина, а второто се очаква да бъде ударено в края на лятото и началото на есента. В момента страната ни се намира във време между двете дъна на криза, коментира още Делчев. По думите му много трябва да се внимава с рейтинговите агенции, тъй като през последните месеци те масирано са атакували пазарите в Източна Европа.

Андрю Пиърсът от "Кинг стърдж" препоръчва на българските си колеги да залагат все повече на качеството, когато става въпрос за недвижими имоти. Според него страната ни ще бъде атрактивна за инвестиции само ако има добър процент възвръщаемост и предлага добри цени.

Смолян не се отказва от проекта „Перелик“

Информацията, че община Смолян е решила да се откаже от проекта за спортно-туристически център (СТЦ) "Перелик" и е отменила собственото си решение за Община устройствен план на курорта, която коалиция "За да остане природа в България" тиражирана чрез агенциите и в. "ДУМА" цитира в броя си от четвъртък, беше опровергана от основния инвеститор в проекта Кирил Асенов. Общинският съвет е отменил решението за частично изменение на общия устройствен план, който през годините е многократно променян. Отмяната на частичното решение по никакъв начин не засяга осъществяването на целия проект, се казва в електронно писмо до вестника. Общината в Смолян многократно е заявявала волята и твърдото си решение да реализира проекта, защото това е единственият начин да спре обезлюдяването на района и да намери траен поминък на жителите на Смолян и околните села, се казва в съобщението.

Спекулациите по спирането на проекта имат изцяло политически и предизборни мотивации и са още едно доказателство, че интересите на местните хора не са част от приоритетите и се пренебрегват в името на политически цели, заявява инвеститорът. Идеята за изграждане на планински курорт в подножието на най-високия връх в Родопите - Перелик, датира отблизо пет десетилетия, но нейната практическа реализация е стартирала едва преди десет години, когато са направени първите стъпки за създаването на СТЦ "Перелик". Много хора преди това са мечтали за

курорт по тези места, вдъхновени от факта, че перелишкият дял на планината предлага разнообразни природни дадености.

Инвеститорите в проекта декларират, че ще съхранят природните ресурси на Родопите, като приложат най-добрите международни стандарти и практики и същевременно създадат устойчив модел на развитие на цялата зона около курорта. Основната им идея е Перелик да се наложи като новия, модерен и зелен облик на българския туризъм. Водеща за проекта е идеята за "отговорно развитие", което включва икономически растеж, съобразен както с хората, така и с опазването на природните ресурси на Родопите.

Замисълът на проект Перелик е - той да бъде преди всичко екологичен, каза в интервю за агенция "Фокус" Дора Янкова, кмет на община Смолян. Тя припомни, че има забрана - над 1500 метра надморска височина да няма никакво строителство. В процеса на изпълнение на проект Перелик, европейското законодателство е добре дошло, то е една помощ и едно спокойствие за гражданите на Смолян и за гражданите в България, че няма да бъде променяна природната среда, а напротив, каза Дора Янкова. "Безкрайно много уважавам природата. Всички ние сме родени в тази планина. Даваме си сметка колко е важно европейското законодателство, защото то и дисциплинира. И на нас, местните власти, то изключително много ще ни помогне, както ще подпомогне и ще дисциплинира и по-големите инвеститори, заяви Янкова.

Животновъдите да подават заявления за подпомагане до 15 май

Земеделските стопани, които искат да получават помощи за отглежданите от тях животни, трябва да подадат заявления за подпомагане до 15 май, съобщиха от Министерството на земеделието и храните. Документите се предават в общинските служби по земеделие по постоянния адрес на физически лица, и по адрес на управление на кандидатите - юридическо лице или еднолични търговци.

През 2009 г. животновъдите могат да избират подпомагане по схеми за национални доплащания за говеда, за овце-майки и кози-майки, необвързани с производството, и по схема за овце-майки и кози-майки, обвързана с производството. Всички животни, с които се кандидатства, трябва да са регистрирани в животновъден обект на името на кандидата в Системата за идентификация и регистрация на животните на НВМС.

Схемата за национални доплащания за говеда за 2009 г. е

само една и тя е необвързана с производството. Право да кандидатстват по нея имат всички земеделски стопани, които към 28 февруари 2009 г. са отглеждали 5 или повече говеда (крави, волове, бикове и телета), регистрирани в системата на НВМС. Размерът на субсидията се определя на базата на броя им към референтната дата. Право на подпомагане по схемата за национални доплащания за овце-майки и кози-майки, необвързана с производството, имат фермерите, които към 1 октомври 2008 г. са отглеждали повече от 20 овце-майки и/или повече от 20 кози-майки към 28 февруари 2009 г. Размерът на субсидията се определя на базата на броя овцете-майки и козите-майки към съответната референтна дата.

Кандидатстващите по необвързаната с производството схема за подпомагане е необходимо да приложат към заявленията си таблица - извлечение

от системата на НВМС, съдържаща броя и вида на регистрираните в стопанството към съответната референтна дата животни. Трябва да се впише броят животни, за които се иска подпомагане за текущата година. При вписване на повече животни ще се получи плащане само за тези, включени в информационната система на НВМС към референтната дата. Ако попълни по-малко животни, ще получи плащане за толкова, колкото е заявил за подпомагане.

Кандидатстващите по обвързаната с производството схема за подпомагане е необходимо да приложат таблица - извлечение от системата на НВМС, съдържаща вида, породата и номерата на ушните марки на отглежданите към датата на кандидатстване животни. Стопаните може да кандидатстват с едни и същи овце-майки и кози-майки едновременно по двете схеми - обвързани с производството и необвързани с производството.

Пристанищата в България и Русия ще си сътрудничат

ДАНА РУСЕВА

"Има признаци за раздвижване на записванията за почивки в България, но все още трябва да бъдем много предпазливи в прогнозите, най-добре е изчакаме месец май и тогава картината ще е ясна" - заяви в Ген. Тошево генералният консул на Русия във Варна Анатолий Щелкунов. "Надявам се, че институциите, от които зависи, ще вземат правилните мерки за това визите да не са проблем. Според мен това е най-голямата спънка" - добави той. "Консулският отдел в посолството на България в Русия и генералните консулства са взели мерки за по-бързо издаване на визите. Надявам се този механизъм да сработи и да се увеличи броят на нашите туристи" - каза още консулт.

Руските компании имат интерес за инвестиции в България и за закупуване на имоти, но кризата си казва думата, смята Ан. Щелкунов. Той не е оптимист, че тази година ще е по-благоприятна в сравнение с миналата в това отношение. Но беше категоричен, че интересът е траен.

Преди няколко седмици делегация от пристанище Варна е посетила Сочи и Краснодарския край. Водили са се разговори с администрацията на порта в Сочи. "Има интерес за развитие на взаимно сътрудничество. Вероятно това ще се случи и по отношение на пристанище Бургас. Изпратих покана до ръководството на Краснодарския край те да обмислят какви взаимни връзки може да се изградят между марините в България и Русия" - съобщи Ан. Щелкунов. Според него, забелязва се тенденция за задълбочаване на връзките на ниво региони и общини между двете страни.

СНИМКА ПРЕСФОТОБЕТА

Екоминистърът Джевдет Чакъров (дясно) и кметът на Шумен Красимир Костов направиха първа копка за подобряване на водния цикъл в града. По проект на ИСПА за 30 млн. евро ще се изгради 52-км нова ВиК мрежа, ще се подменят 13 км канализация и ще се разшири пречиствателната станция за отпадни води

Увеличават се заемите за жилище, спадат потребителските

С 228 млн. лв. до 7,98 млрд. лв. се увеличават жилищните кредити в края на март 2009 г. спрямо края на февруари същата година, предаде investor.bg, по данни на БНБ. Общо кредитът към населението през март се е увеличил с 233 млн. лв. до 18,3 млрд. лв. Потребителските кредити намаляват с 2 млн. лв. до 7,2 млрд. лв. През март банките са намалили кредитната си експозиция към фирмите със 130 млн. лв. до 30,4 млрд. лв. Отпуснатите овърдрафти се увеличават с близо 31 млн. лв. за месец, а категорията "други кредити за населението" намаляват с 25 млн. лв.

Лошите и реструктурирани кредити в края на март са 1,51 млрд. лв., което е с 142 млн. лв. по-малко от края на февруари. Възможно е намалението да се дължи на промяната в методологията на БНБ, според която от отчетите за март за лоши кредити ще се приемат тези с неплащане за период над 180 дни. До момента срокът беше 90 дни. На годишна база лошите и просрочените кредити се увеличават с 94%. Също на годишна база кредитите за фирми и домакинства се увеличават с по 24%. Потребителските кредити нарастват със 17,5%, а ипотечните с 33%.

БТК купува марката 2be

БТК и собствениците на търговската марка 2be - фирма "Кимипекс Търговия и Лизинг" ООД - подписаха договор, според който БТК придобива 100% от веригата магазини за телекомуникационни услуги 2be. Сделката е одобрена от УС на БТК и вчера бе внесена за одобрение от Комисията за защита на конкуренцията. Процесът по интеграция се очаква да приключи до края на годината и предвижда ребрандиране, както и сливане на веригата магазини с търговската мрежа на БТК. В момента магазините с марка 2be са 112 в страната, казаха от БТК. След одобрението на сделката търговските обекти на телекомуникационната компания ще станат общо 240.

СНИМКА БГНЕС

В шиитската джамия "Имам Муса ал Казим" в багдатския квартал Кагимия при двоен самоубийствен атентат бяха убити 60 и ранени над 120 вярващи

Москва и Вашингтон преговарят за ядрено разоръжаване

Представители на двете страни обсъждат в Рим новия договор за ограничаване на опасните оръжия

В посолството на САЩ в Рим вчера започнаха първите консултации между руски и американски експерти за подготовка на ново споразумение за съкращаване на стратегическите настъпателни въоръжения, предаде ИТАР-ТАСС. Диалогът стана възможен, след като президентите на двете страни Барак Обама и Дмитрий Медведев се съгласиха да започнат преговори по време на първата си среща в Лондон в навечерието на срещата на Г-20 в началото на април.

Новият договор за съкращаване на ядрените въоръжения на двете страни трябва да е готов до декември тази година, като двамата лидери са възложили на преговарящите си екипи да докладват първите резултати през юли, когато Обама ще посети Москва. Но като се вземат предвид съществуващите разногласия по някои въпроси, ще бъде доста трудно да бъде спазен поставеният краен срок, коментират наблюдатели.

Новият договор ве-

роятно ще съдържа условия за двустранно съкращаване на бойните глави под равнището, определено в подписания в Москва през 2002 година Договор за ограничаване на стратегическите нападателни потенциали. Споразумението предвижда двете страни да съкратят арсеналите си до между 1700 и 2200 ядрени бойни глави до 2012 година.

Има обаче несъгласие по част от преговорите, което ще затрудни изпълнението им до крайния срок през декември. В частност

Москва изрази притеснения относно американския план за изграждане на система за противоракетна отбрана в Централна Европа. Това, което трябва да имаме предвид, е, че, колкото повече намаляваме броят на бойните глави, толкова по-големи ще са проблемите, свързани с противоракетната отбрана и стратегически потенциал на други страни, заяви руският зам.-министър на външните работи, цитиран от агенция "Интерфакс".

Първият Договор за съкращаване и ограничаване на стратегическите нападателни оръжия (СТАРТ-1) бе подписан на 31 юли 1991 г. и влезе в сила на 5 декември 1994 година. Действието му

изтича на 5 декември тази година, но срокът може да бъде удължен. С него тогавашният Съветски съюз и САЩ се задължават за седем години да намалят броя на ядрените си заряди до 6 хиляди, а на стратегическите носители на ядрено оръжие - до 1600.

Срещата в Рим се провежда при закрити врати. Русия е представявана от директора на департамента по въпросите на сигурността и разоръжаването на руското външно министерство Анатолий Антонов, а САЩ - от заместник държавния секретар на САЩ по въпросите на проверките и спазването на споразуменията за контрол над въоръженията Роуз Гетемюлер.

Либерман погледна към Африка и Латинска Америка

Израелският външен министър Авигдор Либерман в следващите месеци ще се отпрати на обиколка в редица африкански държави и в Латинска Америка, където, според специалисти, ще се опита да събере подкрепа срещу Иран. Според министъра дипломатически усилия срещу ядрената програма на Ислямската република трябва да бъдат инвестирани и в други континенти, а не само в САЩ и Европа.

Либерман е наредил на екипа си да започне подготовка и организация на две

дипломатически обиколки - в Африка и в Южна Америка, в рамките на които ще бъдат разисквани редица въпроси - от икономическо сътрудничество до иранската ядрена заплаха. "Тези континенти са изключително важни. Противдействието на ядрен Иран трябва да се разшири чрез заздравяване на израелските контакти с Африка и Латинска Америка, особено с нарастващото на иранското влияние в тези региони", подчертава Либерман.

Медведев уволни началника на ГРУ

Руският президент Дмитрий Медведев уволни началника на военното разузнаване Валентин Коробелников, съобщиха Ройтерс и ИТАР-ТАСС.

63-годишният Коробелников бе уволнен от поста началник на военното ра-

зузнаване (ГРУ) и от военна служба с указ на президента. Коробелников оглавяваше ГРУ от 1997 г. На негово място е назначен първият заместник-началник на ГРУ Александър Шляхтуров, съобщиха пресслужбата на Кремъл, без да

посочва причината за уволнението. Руското военно разузнаване, под ръководството на генералния щаб на въоръжените сили, е най-голямата разузнавателна служба в страната, с агенти по целия свят, отбелязва Ройтерс.

Щайнмайер не иска US ракети в Германия

Германският външен министър Франк-Валтер Щайнмайер предложи САЩ да премахнат арсенала си от ядрени оръжия, разположен на германска територия, предаде ДПА.

"Ако искаме Европа да стане зона без ядрени оръжия, това трябва да се приложи и към онези ядрени оръжия, които все още се намират в Германия", заяви Щайнмайер пред Бундестага по време на парламентарна дискусия за ядрено разоръжаване. Щайнмайер потвърди подкрепата си за призива на Барак Обама за избавянето на света от ядрени оръжия. Той допълни, че това няма да бъде лесно и ще изисква повече търпение.

БИВШИ БОСНЕНСКИ МИНИСТРИ ПРИСВОИЛИ 5 МЛН. ДОЛАРА

Босненски държавен съд обвини бивш премиер и финансов министър за незаконно присвояване на 5,2 млн. долара правителствени средства за закупуване на собственост. Те присвоили средствата от бюджетите за 1999 г. и 2000 г. за проекти за изграждане на жилища без съгласието на правителството.

ГРАНАТА РАНИ ПЕТИМА В КОПЕНХАГЕН

Петима души бяха ранени при избухване на граната в квартал "Кристиания" в датската столица. По данни на полицията петимата пострадали седели в двора на местно кафене, когато някой хвърлил ръчна граната. През 70-те години "Кристиания" бе населен с бивши хипита, с анархисти и представители на други маргинални групи, които го обявяват за свободна комуна.

ЛИТОВСКИТЕ ПОЛИЦАИ ЯХНАХА ВЕЛОСИПЕДИ

В името на икономията литовските полицаи ще се возят вече на велосипед. "В условия на финансова криза и намалено бюджетно финансиране се налага да търсим нетрадиционни начини за пестене на средства", заяви генералният комисар на полицията. "Такава практика има в скандинавските страни, а също и при колегите ни в страни от Западна Европа.

КРАЛЯТ НА ШВЕЦИЯ ПРИЕ ГЕОРГИ ПИРИНСКИ

През втория ден от официалното си посещение в Швеция председателят на Народното събрание Георги Пирински се срещна с краля на Швеция Карл XVI Густав. Двамата са обсъдили перспективите на бъдещото развитие и укрепване на Европейския съюз, както и необходимостта от ангажирани съвместни усилия за преодоляване на общите предизвикателства, свързани със световната финансова криза. Във връзка с това е била изтъкната и отговорната роля на предстоящото шведско председателство на Евросъюза.

НАД 6500 ЦИВИЛНИ СА ЗАГИНАЛИ В ШРИ ЛАНКА

ООН съобщи, че близо 6500 цивилни са били убити и близо 14 000 ранени по време на боевете в Шри Ланка през последните три месеца. Продължаващата близо четвърт век гражданска война в Шри Ланка се разгоря отново преди няколко месеца, след като армията започна мощна офанзива срещу тамилските сепаратисти.

СНИМКА ПРЕСФОТОБЕТА

Булдогът Моли, нагизден с държавния флаг на обединеното кралство, не без достойнство участва под знамената на 3-ти батальон в Стафордширския парад Дъдли-Уест Мидълс и създаде обаятелно оживление сред хилядите зрители на празненството

Безработица мори и САЩ, и Европа

Милиони остават без работа, в Ирландия се борят с кризата с наръчник със съвети

Броят на освободените от работа в САЩ достигна рекордно равнище от времето на Втората световна война. Това съобщи телевизионният канал Ей Би Си, позовавайки се на министерството на труда във Вашингтон.

През март от различни компании са били освободени 2933 души, а общият брой на уволнените през последните няколко месеца е около 300 000 души. В бюрата по труда са се регистрирали 6,14 млн. души.

Националната асоциация на бизнеса в САЩ прогнозира, че до края на годината равнището на безработицата може да достигне 9 процента.

Междувременно американската компания "Майкрософт" съобщи, че печалбата ѝ за последното тримесечие е намалала с 32 процента, до 2,98 милиарда долара, и безпрецедентното понижение на доходите ѝ изненада неприятно анализаторите, предаде агенция Франс прес. Финансовият директор на компанията Крис Лидъл заяви, че очаква влошаването да продължи поне още едно тримесечие. Преди три месеца компанията обяви, че съкращава 5000 работни места.

Друг американски колос, автомобилостроителната компания "Дженеръл моторс", съобщи, че затваря за няколко седмици, от май до юли, 13 свои завода в Северна Америка заради по-слабото търсене. Целта на мярката е да намали продукцията в този период с около 190 000 коли.

Още по-тревожни са новините от Испания, където безработицата достигна 17,36% в края на първото тримесечие на тази година, увеличавайки се спрямо предното тримесечие с 3,45 на сто. Това се казва в официално съобщение на Националния статистически институт на Испания, разпространено в петък. По данни на института миналата година броят на безработните се е увеличил с 1,836 млн. души. Всички останали без работа испанци в периода януари-март 2009 г. са над 4 млн. души.

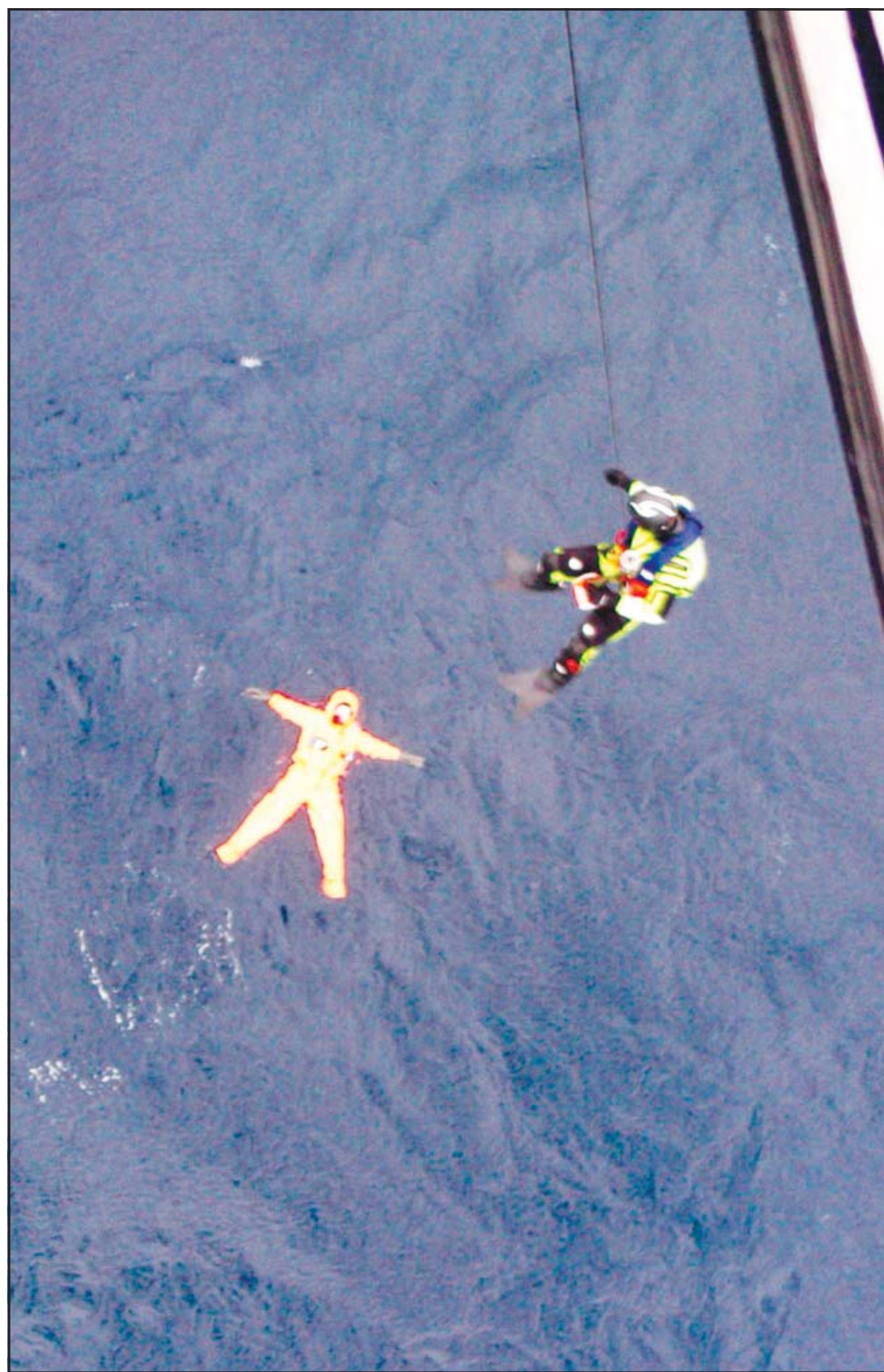
В края на януари стана известно, че икономиката на Испания, която е петата по мощ в Европа, за първи път от 1993 г. изпадна в рецесия.

Ирландските власти пък решиха да издадат наръчник със съвети за справяне с финансовата

криза. Освен да се прекрати купуването на скъпи вещи управляващите съветват и да се намалят кафетата. Спазвайки съветите от наръчника, бихте могли да спестите 3 хиляди евро годишно, твърдят управляващите в Ирландия.

Носете си обяд на работа, купувайте по-малко списания, пропуснете пиенето на кафе и не забравяйте да платите вноските си по всички задължения, защото bankerите винаги ще ви открият. Това са само някои от съветите, включени в издадения от ирландските власти "Наръчник за оцеляване през рецесията". Властите съветват още: "Не се ангажирайте с повече дългове, отколкото можете да си позволите".

Тези съвети бяха приети с учудване от повечето ирландци. Оказва се, че през следващите месеци, освен че ще понесат увеличение на данъците, те ще трябва да се лишат и от някои малки удоволствия. Властите обаче са категорични, че с наръчника наистина може да се оцелее по време на криза. Ирландия навлезе в рецесия в края на 2008 година. Прогнозите за излизане от кризата не са оптимистични.

СНИМКА БГНЕС

Руски риболовен кораб със 17 моряци на борда потъна вчера сутринта край бреговете на Норвегия, съобщи Центърът за морско спасяване в Тромсьо. Целият екипаж на потъналия "Коралнес" е спасен, съобщи центърът. Хеликоптер е извадил двама моряци от водата, а останалите 15, намиращи се на спасителния сал, са прибрали от друг руски кораб, плаващ наблизо

Аржентина и Бразилия съгласуват търговската си политика

Лидерите на Аржентина и Бразилия заявиха, че търсят пътища за задълбочаване на двустранните отношения, въпреки различията в търговската политика, които пречат на търговията между южноамериканските съседи, предаде АФП. "Ние трябва да създадем ус-

ловия за увеличаване на търговията между двете държави", заяви бразилският президент Луиш Инасио Лула да Силва на съвместна пресконференция с аржентинския си колега Кристина Кирхнер в Буенос Айрес. "Всеки път, когато възникне проблем, ние трябва да

намираме решение за него", посочи той по повод разногласията около търговските бариери, въведени от Аржентина през последните месеци в стремежа към запазване на работните места и икономическия ръст в условията на глобалната криза.

Китай не се стреми към военна експанзия

Президентът на Китай Ху Дзинтао заяви, че Пекин никога няма да се стреми към хегемония и няма да прибягва до военна експанзия в отношенията си с други държави, предаде агенция "Синхуа". Китайският лидер направи това изявление при отбелязването на 60-ата годишнина от създаването на Народноосвободителната армия на Китай. В рамките на юбилейните тържества в Китай ще се проведе голям военноморски парад, в който ще вземат участие 21 военни кораба и ядрени подводници, които ще бъдат показани пред публика за първи път. В последно време САЩ нееднократно изразяваха загриженост от промяната в структурата и състава на китайската армия. Пентагонът изразява своето безпокойство не само от увеличаването на китайската военна мощ, но и от това, че китайската армия постепенно се превръща от армия, която е подготвена за водене на продължителни войни, в армия, ориентирана към уреждане на локални конфликти. През 2009 година, въпреки сложното финансово положение, свързано със световната икономическа криза, властите в Китай взеха решение да увеличат разходите за отбрана с 14,9% - до около 70 милиарда долара.

АНК запази властта си

Управляващата партия в Южна Африка Африкански национален конгрес (АНК) води с голяма преднина в парламентарните избори, състояли се в сряда, предаде Асошиейтед прес. Ако АНК на Джейкъб Зума не успее да повтори резултатите от предишните избори през 2004 г., когато спечели почти 70 процента, това ще бъде смятано като послание от гласоподавателите, че ис-

кат известни ограничения върху управляващата от 15 години партия, отбелязва агенцията. Мнозинство от две трети позволява на АНК да приема безпроблемно бюджетни или закони, както и да променя конституцията, отбелязва агенцията.

Според предварителните резултати от преброяването досега 12,63 милиона бюлетини АНК води с 67,5 процента.

Червеното винаги е модерно!

РЕКЛАМИРАЙТЕ В **ДУМА**
0888 709 788

Интересът към руския език в Чехия стремително нараства

Изучаването на руски език в началните училища в Чехия, задължително по времето на комунизма, а след 1989 г. почти изчезнало, силно нараства през последните години, сочи доклад на чешкия статистически институт, цитиран от информационните агенции.

Общо 9084 чешки ученици са изучавали руски език през учебната 2007/08 г., а само 816 през 1996/97 г., сочи докладът. През учебната 2007/08 г. руският език е третият по изучаване чужд език в началните училища в Чехия след английския (изучаван от 599 000 ученици) и немския (128 000) и изпреварва френския език (7376).

Броят на учениците в чешките начални училища, изучаващи руски, се е увеличил 11 пъти от 1996 г. и особено много през последните шест години, отбелязват чешките експерти.

Дом за Настя

Многодетни семейства в Москва ще получат 163 къщи още през тази година

РОССИЙСКАЯ
ГАЗЕТА

СЪВМЕСТНО
ИЗДАНИЕ С

ДУМА

ЛЮБОВ ПЯТИЛЕТОВА

Две редици нови кокетни къщи стоят в югозападния край на руската столица, на 10 км от московските предградия. През декември м. г. Юрий Лужков връчи ключове от тях на първите 7 от 22 многодетни семейства. Тогава кметът обеща, че градът ще продължи и напред такава строителство. И неотдавна потвърди: "През тази година ще построим още 163 котеджа за многодетни".

Московските власти са категорични - многодетните семейства заслужават специални грижи. Първите в новите просторни къщи влизат семействата с пет деца

Между редиците къщи, отделени една от друга от нов булевард и детски площадки, няма жива душа.

"Повечето семейства са с деца на училищна възраст. За да не ги съдят по средата на учебната година, те решиха да отложат преместването си за лятото", обясни на кореспондент на "РГ" председателят на управлението на "Южное Бутово" Дмитрий Набокин.

Засега управлението помага на тези, които са решили да не се бавят с преместването.

Запомних семейство Алексееви още при първото ми идване. Тогава те пристигнаха да получат ключовете си в пълен състав: Настя, Александър и тяхната "петица" - Льоша, Саша, Даня, Аня и едногодишният Серьожа на ръцете на майка си.

Отговаряйки на въпроса, харесва ли им новият им дом, Александър отговори категорично: "Харесва ни. Съгласете се: шест стаи са по-добре от една"...

И наистина, 20 "квадрата" или 200 - има ли разлика?

"Когато влязохме за

първ път - спомняше си тези дни Настя, бременна вече с шестото им дете - имах чувството, че сме живяли тук винаги. И че не ги е имало тези мъчения, безкрайните болести на децата, с които нищо не може да направя. Тясна стая с мухлясалите стени в покрайнините беше по-силна от всичките ми усилия. А когато отивах за помощ в болницата, ми казваха: "Какво мислите? Какво, не можете ли да направите аборт?"

Настя отишла в кметството и каза: "Скоро ще родя още едно дете и няма къде да го сложа. Чий е проблемът - само мой или и на държавата, която призовава гражданите си: раждайте, увеличавайте броя на руснаците!". В отговор чула: "Пишете молба".

Колкото и фантастично да изглежда, но те получили къща три седмици, след като били включени в списъка.

Дори най-близките не споделяли намерението на москвичката да стане многодетна майка. Бабата, професорска съпруга, се опитвала да вразуми внучката си: "В приличните семейства има само по едно дете, в средно-статистичното - две, три е призиванието на най-ниската социална прослойка... Защо да създаваш мизерия?". Но двамата с Александър били решили отдавна. "Още на втория ден след запознанството ни той ме попита: "Ти колко деца можеш да родиш?", спомни си Настя. "Около осем души. Аз все пак съм здрава жена..."

Тя наистина родила първите трима едно след

Между редиците нови къщи още е празно - повечето семейства са отложали преместването си заради училището на децата. Скоро обаче тук всичко ще се промени

друго. С четвъртото започнали здравословни проблеми: "Но чувството ни беше много силно, именно то ни помогна да устоим и да родим пет деца". И дори сега, в очакване на шестото, когато кръвното ѝ понякога играе, тя не се съмнява нито за секунда: "Проектът ми се оправда. За мен многодетното семейство е начин да се реализирам в живота. За да отгледаш децата си, трябва да знаеш как да ги осигуриш, да премислиш как ще живеят те, какви ще станат".

Александър има две универзитетски дипломи - на юрист и икономист. Освен това той е и отличен програмист, но сега на първо място за него са Настя и децата. Ето защо той официално е оформил "детска градина вкъщи", която е неговата основна месторабота. Двамата са убедени: творчеството им в живота е в излишък. Особено сега, когато вече имат собствен дом. В стаята на момчетата има шведска стена. Има библиотека и голяма стая за игри, където малчугани-

те с удоволствие се пускат по пързалката и скачат на батут. Най-добре рисува най-големият Льоша, който сигурно е взел гените на дядото, художник-скулптор.

Казано с други думи, ето това е тя, този удобен и щастлив живот, заради който правителството на Москва и отдели във всичките райони на града 14 терена за изграждане на котеджи за многодетни семейства. Отначало властите се опитваха да решат проблема традиционно, предоставяйки на големите семейства по две-три квартири на един етаж в типови сгради. Но след това разбрали - не е рационално, прекалено много ъгли и коридори. Тогава и поръчали от панели за 17-етажни сгради да се проектира 2-етажен котедж.

Първото разпределение не е минало безоблачно. Едно семейство например, след като разбрало, че домът се дава под наем, а не като подарък, се отказало от него. Аргументите на първия зам.-кмет Людмила Швецова: "Градът

трябва да живее според средствата си. Когато децата ви пораснат, тази къща ще помогне на други многодетни", се оказали безсилни. Условиата обаче напълно устройват Алексееви: "Дадоха ни, докато малките ни деца не навършат 16 години. Ако учат, и до 18. И не ни изхвърлиха от списъка за получаване на апартамент. Така че докато децата израснат, всички ще получим жилища". Освен това властите обещава да решат квартал да бъде приспособен именно за децата. До лятото в две от къщите ще направят детска градина и здравен пункт, малко по-късно ще бъде построено художествено училище и санаториум.

За много желаещи да се преместят тук на "РГ" разказа първият зам.-председател на отдела за жилищна политика и жилищния фонд на Москва Николай Федосеев. "Надявам се, че тази година ще осигурим с домове семействата с по пет деца. И, ако ресурсите ни стигнат, ще започнем да заселваме семейства с по четири деца", обеща той.

Нови радары около Русия

Радарна мрежа за ранно предупреждение, изградена съвместно от Полша, Норвегия и Турция, ще улесни размяната на информация между НАТО и Русия за въздушни заплахи на тяхна територия, съобщи полското министерство на отбраната, предаде АФП.

"Това е тристранна инициатива на Полша, Норвегия и Турция", заяви говорителят на министерството Роберт Рохович, но отказа да даде други подробности освен да потвърди, че мрежата ще се ръководи от полската столица Варшава. "Този център ще бъде важен елемент в сътрудничеството с партньорите ни на Изток", каза полският министър на отбраната Богдан Клич в Бялисток, източната част на страната. Според вестник "Дзйенник", варшавският център на проекта ще събира данни, получавани от радарни бази в трите държави и ще информира Москва при констатирана въздушна заплаха. В замяна Русия ще осигурява НАТО със собствена информация за подобни опасности по въздуха към територията на алианса. Според Клич проектът е пример за подновения диалог между Русия и НАТО, който е не само политически.

Словенският генерален щаб остана без шеф

Правителството на Словения уволни началника на генералния щаб - мярка, която се свързва с аферата "Патриа", предаде агенция АФП, позовавайки се на министъра на отбраната Любича Йелушич. Аферата е свързана с подозрението за получаването на огромни подкупи от финландската военна компания "Патриа" в замяна на

поръчки за бронетранспортьори за словенската армия с договор на стойност 278 милиона евро, със забавяне на доставките и с проблеми с качеството.

Според министъра на икономиката Матей Лаховник Словения може да анулира сделката с "Патриа" заради неизпълнението от нейна страна на условията по договора.

**СЪЗДАДОХМЕ
344 000
РАБОТНИ МЕСТА**

**ТОВА НЕ Е
ДОСТАТЪЧНО**

**ЩЕ ПРОДЪЛЖИМ
да създаваме нови**

ЗА СИЛНА ИКОНОМИКА

БСП
www.bsp.bg

СИМЕОН ПЕТРОВ СИМЕОНОВ е роден на 12.08.1957 г. в Панагюрище. Забършил е Славянска филология в СУ "Климент Охридски" и Стопанско управление в УНСС. Владее английски, руски и полски език. Бил е политически сътрудник на Общински комитет на Отечествения съюз - Погояне, зам.-председател на НС на ОС, а от 2005 г. председател на УС на ОС. Заместник-председател на обществени начала на БФ "Багминтон" и член на Комитета за развитие на Световната федерация, изпълнителен директор на Фондацията за развитие на багминтона.

труден период България все повече и повече е в пипалата на световната икономическа криза. Ние, колкото и успешно на този етап да се справяме с някои от предизвикателствата на времето, виждаме, че с други въпроси трудно се справяме и още по-трудно ще се справяме.

Националното съгласие за основни въпроси на регионите, на секторното развитие на икономиката, на националната сигурност и стратегия няма алтернатива. И ние не можем да раз-

цията и на новото, преоткриване на новото си идейно-политическо състояние, в последните няколко години - структуриране съгласно европейските модели. Все пак гръбнакът на политическата система са политическите партии, човечеството нищо по-умно не е измислило. Но те някак си се загледаха много в пъпа си. Занимавайки се със себе си и със своите собствени вътрешни проблеми и своето междупартийно участие, в един момент позагубиха ритъма на реалните проблеми, които вълнуват хората. И пак казвам, тук е мястото този вакуум да се попълни от гражданските структури и тези партии, които се отворят към гражданския сектор, фактически ще спомогнат и за нормализирането на обществено-политическите отношения в България, и втори път, те ще се обогатят в своята програма и платформа.

■ След като обсъждате политическата обстановка, пред какви предизвикателства смятате, че ще се изправи следващото управление, каквото и да е то?

- Каквото и да е следващото управление, то ще се изправи преди всичко пред пълзящата и обхващаща все повече сектори и части на българския живот, световна икономическа криза. В края на лятото - началото на есента кризата ще достигне у нас до своите сериозни измерения, когато ще се отрази вече практически на всички сектори и на всички субекти в държавата.

СИМЕОН СИМЕОНОВ:

Оценяваме положително управлението на страната

■ Г-н Симонов, предстои общо събрание на Отечествения съюз, което трябва да даде оценка на досегашното управление на страната. Каква е вашата оценка?

- Годишното общо събрание на Отечествения съюз, което има функциите на конгрес, ще се занимава с три главни теми. Едната тема е свързана с актуалната обществено-политическа обстановка в страната, в частност оценка за работата и изпълнения мандат на правителството на тройната коалиция, на политическото поведение и постиженията в този период на Коалиция за България, която е в основата на тройната коалиция, и, разбира се, на нашето участие като гражданска структура в Коалиция за България.

Ние даваме положителна оценка на управлението на тройната коалиция и висока оценка на дейността и работата на Коалиция за България. Приветстваме също така решението на Българската социалистическа партия и останалите партньори за новия политически сезон - предстоящите европейски и национални парламентарни избори, да се препотвърди коалиционната формула на Коалиция за България. И особено радостни сме, че тази коалиционна формула намира своето нормално разширение - тя се разширява и по посока на граждански, неправителствени организации, главно от патриотичен характер със социална чувствителност и ангажираност, каквато между другото е и Отечественият съюз.

■ А каква трябва да бъде ролята на гражданските организации в един политически процес?

- Ролята на гражданските организации е може би първостепенна, особено на фона на едно общо несправяне на политическите партии със задачите и предизвикателствата на времето. Това е една хронична болест в момента и на българското общество. Ние виждаме отлив на хората от политическите процеси, което се изразява между другото в това, че голяма част от гражданите заявяват своята незаинтересованост от посланията, които се подават от партийните централи, от заявленията си, че няма да участват в предстоящите избори.

Ето тези всички неща според нас са заплаха за демокрацията. Защото в края на краищата политическата система се крепи на взаимното доверие и властта трябва да бъде излъчвана чрез политическите партии, но тя да отговаря на потребностите и въжданията на суверена, на народа. Гражданските

Разговаря АЛЕКСАНДЪР СИМОВ

организации именно са призвани да създадат онази връзка между политическите субекти и гражданите, които ще доведат до реалното, активно участие на гражданите в политическия процес и не само като гласуване, а още на етап формиране на послания, програми, визии за развитие. Гражданските формирования, неправителственият сектор е призван да създаде онова т.нар. гражданско общество, за което мечтаем ние и което е моделът на Европа фактически.

■ А какво е вашето впечатление - има ли в момента гражданско общество и въобще има ли чувствителност от страна на политическите партии?

- Като цяло аз съм силно притеснен, че тътенът на партийните централи, особено сега, в предизборния период, заглушава стонове на народа, които се чуват. Аз непрекъснато пътувам из страната и виждам, че много често дневният ред на хората, особено в малките населени места, пък бих казал и в по-крайните квартали на големите градове, се разминава с дневния ред на повечето политически централи и за съжаление и с дневния ред, който медиите отразяват. Очевидно медиите отразяват това, което се индикира от политическите централи често.

■ В Коалиция за България чува ли се по-често гласът на гражданите?

- Коалиция за България според мен прави опит в тази посока да бъде различна като поведение. Особено ме радва това, че в левите среди, към които принадлежи и Отечественият съюз, отново връх взе идеята за коалицията като такава. БСП, нейните партньори оценяват, че в днешния

Радваме се, че Коалиция за България се отваря към гражданските структури, казва председателят на Отечествения съюз

берем това поведение на десницата за едно обособяване, за партийна самоувереност, която едва ли е потребна на хората днес. За съжаление и Коалиция за България, и някои нейни дейци, и на БСП и на други партии, също в отделни случаи показват, че не са докрай последователни в това генерално виждане партията да се отваря, да се отваря по посока на своите партньори. Но може би с този мажоритарен елемент, който се въведе, ще се даде допълнителен стимул да се ангажират и крупни личности с обществена значимост за нашата държава.

■ Смятате ли, че промяна на част от правилата, по които се провеждат изборите, може да помогне да се отворят партиите към гражданите?

- В България 20 години, годините на прехода, партиите масово търсеха своята идентичност. Някои от тях са наследници на стари партии, които трябва да извървят пътя на трансформацията

Точно в този момент трябва да се формира новото управление на България и аз смятам, че основната и главна задача пред политическите сили и фактори е да се намери онзи модус вивенди, независимо от конфигурацията на бъдещия национален парламент, по който по много бърз начин да създаде разумно правителство, което да поеме оперативното управление на държавата и на процесите в него. Заложени са добри механизми, действат редица фактори, но един вакуум в управлението би довел до един срив в редица сектори и области.

Другото голямо предизвикателство е, че България изостава определено във формирането на гражданско общество. Което, казано на по-прост език, означава, че е загубена връзката между властта и народа и това най-добре се вижда на местно равнище. Дори при най-добро желание на органите на властта, много често те не знаят какви са потребностите на хората и как да достигнат до тях, за да обяснят своите действия. От друга страна, хората не знаят как да поставят въпросите си така, че да бъдат решени.

■ А какви са предизвикателствата пред самия Отечествения съюз?

- Втората тема, с която ще се занимаем на нашия върховен форум, е именно работата на Отечествения съюз, на структурите и дейците на Отечествения съюз по изграждането и функционирането на местни, разбирателни квартални, селски, общински, обществени съвети като форма за гражданско участие и граждански контрол върху органите на местната власт и местното самоуправление. В някои случаи тези неща вече функционират с много добър опит в редица места в България. Практиката е различна - в дадени места тези обществени съвети са един реален партньор на кмета, на общинския съвет, на други места те са сериозен коректив, а на трети места определено започват да функционират и като гражданска алтернатива. Там, където са зациклили общинските съвети, които са едни политически органи, в партийни боричкания, където са затънали в междуличностни и фракционерски отношения, където някъде са се оформили едни така безпринципни кланове и олигархични кръгове около кмета и други личности, знаем каква е практиката в България. Това всичко е страшно опасно и много бързо ние като граждани трябва да се заемем с този въпрос. И Отечественият съюз вижда едно от основните направления на своята работа именно тук.

”

Тътенът на партиите преди избори заглушава стонове на народа, които се чуват, и това трябва да се промени

АЛЕКСАНДЪР СИМОВ

Точно на 20 април, рождения ден на Адолф Хитлер, в Пазарджик на комин в града бе развято нацисткото знаме със зловещата свастика. В цялата страна се появява фашистки символи и вестниците алармираха за мащаба на това явление. Има нещо зловещо във факта, че млади момчета могат да намерят вдъхновение за себе си в толкова порочна и зла идеология като фашизма.

Но всъщност защо трябва да ни изненадва този факт? Фашизмът в България има висша политичес-

ка подкрепа. Няма как иначе да си обясним позорното действие на българския парламент, който отказа да признае партизаните и ятаците за ветерани от войната. Това по същество е легитимация на българския фашизъм. И нека не ни учудва, ако свастиките по стените на синагогите стават все повече, а разветите знамена със свастики - всекидневие. Това ако не е висша политическа подкрепа за едни от най-срамните страници на българската история! Парламентарните групи, които отказаха да подкрепят проектозакона на левицата, станаха съюзници на Хитлер. Това е тъжният, но срамен факт, за който не бива да бъдем слепи.

България има проблем със своята история. Защото политическите ценности деградираха по невероятен

начин. Фашистите получиха легитимност едва ли не на герои, а истинските герои мизерстват с пенсиите, а тяхната държава дори не иска да признае подвига им. Става въпрос за 95 лева за около 2500 души. Това са добавките към пенсиите на тези хора, които бяха европейци много преди всички останали. За пореден път обаче те получават шамар, вместо поощрение. "Нещо лошо дебне по този път", бе заглавието на един разказ на Стивън Кинг. Гласуването в парламента наистина е път към нещо лошо. Нашето минало е проблем, защото никой не иска да поеме отговорност за престъпленията на българския фашизъм. Днес някои дори отричат, че го е имало. На този фон повече от цинично звучат призивите на разни десни политолози за преоценка на нашата история. България

се нуждае от такава преоценка. Но тя трябва да започне от светия светих на проблемите - виновното минало и позицията ни в света по време на Втората световна война. Оттам тръгва всичко. Онези младежи, които се вдигнаха срещу фашистите у нас, не заслужават съдбата днес ехидно да бъдат тъпкани от шепичка самозабравили се депутати, които да се отнасят пренебрежително към тях. Реваншизмът е българският демон. Трябва обаче да сме внимателни с демоните, защото един път пуснати, те не могат да бъдат прибрани обратно. Знамената със свастиката се свалят, но това няма да ни реши проблема с болестта на обществото. Жалко е, че хората, които се бориха с нацизма, доживяха да видят нещата, които се случват в България.

ДАТАТА

25

1599 - в Хънтингдън се ражда английският политик Оливър КРОМВЕЛ (1599-1658). Той е ръководител на индепендентите по време на Английската буржоазна революция от XVII в., а по-късно и лорд-протектор на Англия, Шотландия и Ирландия, които обединява в унитарна държава. Води разправата с презвитерианците, когато те не са допуснати в парламента. Останалите се събират

като т.нар. Ненужен парламент, който гласува Чарлз II да бъде съден, а впоследствие и екзекутиран (30 януари 1649). На 7 февруари 1649 г. е провъзгласена републиката, начело на която застава Държавен съвет, избран седмица по-късно. Заставайки на поста лорд-канцлер през 1650 г., разгромява движенията на лебелерите и дигерите, както и освободителните движения в Ирландия и Шотландия, като три години след това (1653) започнал да му противоречи Дълъг парламент (заседал от 1640 г. по волята на крал Чарлз II) и установява свой едноличен военен режим. Умира на 3 септември 1658 г., като все още се спори дали кончината му идва вследствие от малария или от отравяне.

1700 - избухва т.нар. МАРИНО ВЪСТАНИЕ. То е обявено в Петропавловския манастир край Лясковец, а неговите организатори и водачи са Стоян и Гайтанджи Минчи. След като въстаниците успяват да победят частите на търновския управител Изегин бей, те са принудени да се разпръснат из планините от превъзхождащите ги войски на Кърджали Омер.

1874 - в Болоня се ражда Гилелмо МАРКОНИ (1874-1937). Той е италиански физик, получил на 2 юни 1897 г. патент за външния телеграф, познат днес като "радио" и открил първата фабрика за радиопарати в Чемсфорд, Англия, година по-късно. Осъществява първата радиовръзка между Великобритания и САЩ (1901), патентова насочена (1905) и рамкова антена (1913), открива първата трансатлантическа радиосвързочна служба и създава (1927) международна мрежа от търговски късълъновни телеграфни линии. Получава Нобелова награда през 1909 г. заедно с К. Браун. Умира на 20 юли 1937 г. в Рим, а по време на погребението му в негова памет радиостанциите по света прекъсват излъчването си за 2 минути.

1946 - България прекъсва дипломатическите си отношения с франкистка Испания. Страната ни установява дипломатически отношения с Мадрид на 8 май 1910 г., като първият испански пълномощен министър с резиденция в София идва през октомври 1915 г. От 1925 г. българският пълномощен министър в Париж е акредитиран и в Мадрид, а първата българска легация е открита в испанската столица през 1933 г. Пълните дипломатически отношения са възстановени на 27 ноември 1977 г.

1962 - в Бургас се ражда българската поетеса Петя ДУБАРОВА (1962-1979). Учи в английската езикова гимназия в родния си град и започва да пише стихове от най-ранна детска възраст, а първите ѝ публикации са във в. "Септемврийче" и "Народна младеж", в сп. "Родна реч" и "Младеж". Създава оригинални поетични творби, импреси, приказки и разкази - "Аз и морето", "Лястовица", "Най-сищото вълшебство", "Луната" и др. Слага край на живота си на 4 декември 1979 г. в Бургас.

1974 - "Революцията на карамфилите" в Португалия слага край на установената от вече покойния Антонио Салазар (1889-1970) диктатура. Организацията "Движение на въоръжените сили" (основана от група офицери през септември 1973 г. като Движение на капитаните) свая с безкръвен военен преврат Марсело Каetano и поставя началото на демократизацията на обществото и държавата. За временен президент е провъзгласен ген. Антониу ди Спинола, а година по-късно на същия ден се провеждат и първите от 20-те години на XX век свободни избори, спечелени от социалистите начело с МАРИО СОАРЕШ.

1988 - след 20-дневен съдебен процес и 200 тома показания и доказателства Върховният съд на България осъжда Елин Маджаров (Емин Мехмедали), Алцек Чакър (Абула Чакър) и Сава Георгиев (Саафет Реджеб) на смърт като автори на терористичните актове в гара Буново и в кафе-сладкарницата на хотел "Сивен" в град Сивен през 1985 г. Апенатът на гара Буново е най-големият железопътен апенат в българската история по брой на жертвите. Извършен е на 9 март 1985 г. посредством бомба, поставена във вагона за майки с деца на влака Бургас-София. Присъдата срещу осъдените е изпълнена след четири месеца.

2000 - учреден е Съюзът на работодателите в България като неправителствено, доброволно сдружение с нестопанска цел на собствениците на частни дружества, работещи на територията на България с повече от 100 работници.

Пародия на протеста

Шумните и шарени протести на антиглобалисти, еколози и анархисти са задължителен аксесоар на всеки голям международен форум в съвременния свят. Нерядко изпълненията на протестиращите са по-интересни и запомнящи се от посланията на държавните глави, събрали се да обсъждат бъдещето на планетата. Чучела на политици, огромни плакати, развети знамена и сблъсъци с полицията - все картини, с които сме свикнали и които трябва да ни напомнят, че в XXI век има свобода на изразяването и демократични принципи. Разбира се, и българската крехка и млада демокрация не бе подмината от модата на протеста. Нямаме големи традиции в организацията на международни срещи на върха и световни форуми, но можем да се похвалим поне с няколко. Които си имат от всички

ко - и задръствания, и солидна охрана, и протести.

Последното обаче все още ни куца. Пет души дойдоха вчера по обяд на Орлов мост и обявиха, че протестират срещу енергийния форум, събрал държавници от 29 страни. Разпънаха плакати, извикаха няколко лозунга и потропаха с крака, окупирани едно от възловите кръстовища на столицата пред развеселените погледи на полицаите. За пореден път униформените бяха повече от протестиращите. "Не на България - троянски кон на Путинова Русия в Европа" гласеше транспарантът, който агитката опъна в центъра на столицата. Някои медии побързаха да опишат случващото се като протест на еколози. Други обявиха петимата ентузиастични за антиглобалисти. Оказа се, че гневните граждани са от асоциацията

РАЛИЦА ТАБАКОВА

на свободното слово "Анна Политковская". Сиреч - заклетни врагове на Путин, Медведев и всичко, що има власт в днешна Русия. Същите тези петима граждани викаха с цяло гърло, пак на Орлов мост, при последната визита на Владимир Путин у нас. Ясно е кого мразят и срещу какво недоволстват. Ако аз мразя шкембе чорбата например, трябва ли да развявам плакати с гневни лозунги срещу нея? И да кръщя "Не на България"? Това ли е двигателят на гражданското общество в съвременния свят - голата омраза? Без идеи, без алтернативи, без послания? Ако искаме да ни взимат на сериозно, нека първо се погледнем в огледалото. Нека не превръщаме сами символите на гражданското самосъзнание в пародия.

УДВОИХМЕ МИНИМАЛНАТА ПЕНСИЯ

ТОВА НЕ Е ДОСТАТЪЧНО

ЩЕ ПРОДЪЛЖИМ ДА Я УВЕЛИЧАВАМЕ

ЗА СИЛНА ИКОНОМИКА

БСП
www.bsp.bg

Глътка въздух за българските предприятия

Ще станат ли малкият и средният бизнес приоритет поне в предизборните платформи?

ЙОСИФ АВРАМОВ

Изборите приближават. И започна роенето на политическите партии и личности вдясно, а и да се предлагат всевъзможни идеи как България ще бъде управлявана след изборите. Основните политически сили у нас, парламентарни и извънпарламентарни, вече декларираха, че

започват изготвянето на предизборни платформи

за което вече е доста късно. Както обикновено преди избори те взеха да се сещат, че основният резерв от работоспособни и активни хора са сред представителите на малкия и средния бизнес. В последните няколко месеца той едва оцелява, тъй като банките вдигнаха лихвите по кредитите. А износът, особено за страни от ЕС, се сви неимоверно. Държавните органи безучастно гледаха това, но и те почти нищо не можеха да направят в условията на либерално пазарно стопанство, което е налице у нас. От друга страна, основните политически сили разчитат на малкия и среден бизнес като основен резерв от гласоподаватели и се стремят да го ухажват, но често - с нереалистични обещания, което, от друга страна, води до масово недоверие към всички партии. Вероятно и на предстоящите избори ще бъде така и

ако зачестят фалитите

и масовото освобождаване на наети работници и служители от малки и средни фирми, ще има масов отлив от гласуващи, а част от неговите представители ще гласуват за популистски партии. С оглед на поне частичното предотвратяване на този отлив е необходимо да бъдат изпълнени някои неотложни мерки, които, макар и в известна степен, да компенсират натрупаното недоверие у представителите на най-уязвимата част от бизнеса. В тази връзка предлагам някои стимули за малкия и средния бизнес - част от тях ще дадат "глътка въздух" и на сравнително по-големите български предприятия, които могат да бъдат определени като прагматични, а не като леви или десни. Част от тях са предложени от най-голямата работодателска организация у нас - БТПП, друга - от представители на отделни значими браншове у нас.

1. Наложителни са следните мерки, които следва да намалят осигурителната тежест у нас,

която е сред най-високите в ЕС:

а) незабавно - още от 1 юни т.г., намаляване на социално-осигурителните вноски с 5 пункта и здравно-осигурителните осигуровки с 2 пункта. По този начин у фирмите ще остане свеж финансов ресурс, който ще му предостави възможност да остави на работа десетки, а вероятно и стотици хиляди наши сънародници. Компенсирането на този значителен

вътрешния ред (МВР и други структури), предвид осигурителните вноски, които се внасят за тях за сравнително краткия им трудов стаж (поради поранното им пенсиониране) и по-продължителното време на получаваните от тях пенсии;

г) упражняване на значително по-ефективен контрол за спазването на осигурителния режим и прилагане на санкции при нарушенията му, в т.ч. рег-

то и контрола по разходването на европейските средства - изравняване на броя на представители на бизнеса и държавата в Комитетите за наблюдение по оперативните програми;

б) разработка на ясен и коректен регламент за освобождаване от ДДС на плащанията между партньори по международни проекти, финансирани от европейски фондове;

в) своевременно възстановяване на изразходваните средства по договорени проекти;

г) улесняване достъпа до финансиране на малките и средни предприятия със средства от еврофондовете чрез започване на дейността на Приоритет номер 3 на ОП "Конкурентоспособност", предназначен за учредяването на гаранционни фондове. По него засега са блокирани 200 млн. евро, а прегово-

дуфирмена задължнялост;

- осигуряване на оптимален финансов ресурс за текущ ремонт и поддръжка на пътищата, гарантиращ достатъчно подобряване на експлоатационното им състояние след зимния период и за предстоящия летен туристически сезон;

- бързо обявяване на обществени поръчки за изпълнение ремонтни работи на пътни отсечки, извън тези по оперативните програми;

- ускоряване обявяването на обществени поръчки по оперативни програми "Регионално развитие" и "Транспорт";

- промяна на условията и клаузите от подготвените типизирани документи на НАПИ за участие в обществени поръчки по Закона за обществените поръчки и по договора.

4. В областта на трудо-

а) промяна на регулацията за определяне на цените на енергоносителите и на топлинната и електрическа енергия, с цел актуализиране на вътрешните им цени с тези на международния пазар;

б) разработка на визия (ресурсно обезпечена) за осигуряване на алтернативни енергийни източници за задоволяване на потребностите на страната ни.

5. Законодателството в областта на обществените поръчки и концесиите следва да се промени по отношение на:

а) задължително включване на представители на браншовите организации в процедурите по обявяване на обществени поръчки и концесии;

б) включване на обширен кръг от данни, които следва да съдържа регистърът на обществените поръчки, като: факти за кандидатите и техните оферти; решенията на комисиите на възложителя и тяхното обжалване; качеството на изпълнените услуги по сключените договори; данни за евентуално начислени неустойки и вреди по сключените договори, съдебни решения по отменени незаконни процедури, данни за кандидати, представили в процедура за обществена поръчка документи с невярно съдържание;

в) изключване на определени лица от кръга на кандидатите, за които в регистъра на обществените поръчки има вписвания за неизпълнение или неточно изпълнение по предишни възложени поръчки;

г) нормиране с подзаконен нормативен акт на стандартни образци на задължително представяните от кандидатите документи като декларации, ценови предложения и т.н.;

д) нормиране на санкции за възложителя при неспазване на законоустановения срок за освобождаване на гаранциите за участие и добро изпълнение по договор;

е) гарантирано от закона

санкциониране на виновните длъжностни лица

вкл. и тяхната имуществена отговорност при нарушение на законови процедури.

6. По отношение на предвидимостта и обособеността на нормативните промени следва да се осъществи:

а) задължително спазване на нормативното изискване, заложено в Закона за нормативните актове за извършване на предварителна и периодична оценка на въздействието върху стопанската среда на проектите за нормативни актове;

б) разработване на методология за извършване на предварителна и периодична оценка на въздействието на нормативните актове;

в) оповестяване с поне шест месеца по-рано на конкретни планирани законодателни промени, които засягат стопанската дейност с цел тяхното предвидение и планиране от представителите на бизнеса.

В областта на трудовите правоотношения следва да бъде поне обсъдена задължителна минимална почасова ставка, която, ако бъде приета, "ще даде хляб" на доста хора

финансов ресурс е възможно да се осъществи както от събраните вече неколкостотин милиона лева в Сребърния фонд, така и от евентуален облигационен заем, който следва да се емитира само в краен случай - ако в бюджета няма достатъчно постъпления за осигуряване на допълнителния ресурс на изплащането на пенсиите. Компенсирането на здравно-осигурителните вноски, които бяха до началото на 2009 г. 6 процента, ще се осъществи за сметка на резервите на НЗОК, които стоят на сравнително ниска лихва в БНБ и приближават 1 млрд. лв. Увеличението на здравната вноска бе оправдано, ако тези 2 процента отиваха към частни фондове за задължително здравно осигуряване, което не беше осъществено.

б) изравняване на осигурителните задължения на държавните служители с останалите работници и служители;

в) промяна в осигурителния режим на военностружещите от Министерството на отбраната и органите за опазване на

ламентиране на ефикасен контрол на фиктивните болнични листове.

2. По отношение на данъчното облагане следва да се осъществи:

а) премахване на данъка върху дивидентите в размер на 5 процента, респективно намаляване на данъка върху доходите на едноличните търговци от 15 на сто на 10 на сто.

б) намаляване на срока за възстановяване на данъчния кредит по ЗДДС на 15 дни, а данъчната ревизия да се прави впоследствие. Наложителна е и отмяна на отговорността за чужда вина (т.нар. отговорност в случай на злоупотреба) по ЗДДС.

в) регламентиране на данъчни стимули за инвестиции в иновации;

г) разширяване на стимулите и на условията за тяхното прилагане при придобиване на семейно жилище от млади семейства.

3. В областта на повишаването на прозрачността при усвояване на еврофондовете е наложително:

а) наравняване на броя на представителите на бизнеса при управление-

рите с Европейския инвестиционен фонд и програма "Джеръми" към него не са приключили вече трета година.

д) разглеждане и оценка на проектите в нормативно предвидените срокове. Санкциониране на държавните служители, допуснали забавяне в тази насока, както и тези, които са заобиколили

процедурите при оценки

на проекти и плащания по сключени договори;

е) приваждане в съответствие на вътрешните ни ставки за командировъчни разходи с тези на Европейския съюз, в случаите, когато командировъчните се признават за разход по европейски проекти;

ж) подобряване на инфраструктурата: актуализиране на бюджета на Национална агенция "Пътна инфраструктура" (НАПИ) с оглед:

- незабавно разплащане с фирми-контрагенти в размер около 102 млн. лв., разходвани за минали периоди, отлагането на което води до сериозна меж-

вите правоотношения следва да се:

а) разработи механизъм за определяне на размера на минималната работна заплата на база производителност на труда, средна работна заплата и праг на бедността. В тази връзка е наложително обсъждането и евентуалното приемане и на задължителна минимална почасова ставка, а дотогава - актуализация на задължителните осигурителни прагове за отделните браншове три или поне два пъти годишно;

б) отмени правото на работника и служителя на платен годишен отпуск по чл. 155 и 156 от Кодекса на труда (КТ), съответстващ на периода, в който той е бил в отпуск: поради бременност, раждане и осигуряване (чл. 163 от КТ), за отглеждане на дете до 2-годишна възраст (чл. 164 от КТ), за кърмене и хранене на малко дете (чл. 166 от КТ), за обучение (чл. 169 от КТ) и за приемане изпит в учебно заведение (чл. 170 от КТ).

4. В областта на енергийната безопасност следва да се осъществи:

Неделник

ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ПОЧИВНИТЕ ДНИ

СЪБОТА
25 АПРИЛ 2009

ДУМА

НАРОДЕН КАЛЕНДАР

Текват дор три реки берекетни

Големи празници през май ще веселят българина

КИРО М. ИВАНОВ

По календара на Българската православна църква четири са празниците и именните дни през май: Гергьовден, Кирил и Методий, Константин и Елена и Спасовден. Никой не може да каже откога водят началото си и как точно са били празнувани. Връщайки се назад към традициите, ще ни се да разкажем накратко за всеки от тях.

РАНО РАНИ СВЕТИ ГЕОРГИ
6 май - Св. вмчк. Георги
Победоносец - ГЕРГЬОВДЕН

Той е най-големият стародавен български пролетен празник. Древните автори свидетелстват, че в Южна Тракия е имало много овце, кози и говеда, а Омир нарича Тракия "тлъстопочвена" и "майка на много овце". На иконите в черкви и манастири свети Георги е приказен герой, който сам побеждава ламята. В народните песни той е възпят като "най-добър юнак" - стопанин, който обикаля ниви и кошари, бди за плодородието им. Щедър защитник и дарител на земеделеца и скотовъдеча, той е покровител и на войниците.

На Гергьовден овчарите извършват първото задояване - предой. С празнична тържественост те пръскат с мляко овцете, а след това го изспиват от ведрото, "за да тече през годината като вода". Докато трае издояването сутринта, хората са вярвали, че свети Георги е дошъл на кошарата и ги дарява със "земля с трева" и с "гора с листе". На празника става и първото изкарване на зелена паша, като на овцата водачка се връзва венец, а овчарите се кичат със здравец.

За Гергьовден съм запазил мил спомен от детството, който ме връща вина-

ги на село. На този ден стопаните белязваха и отлъчваха агнетата. Татко избираше най-охраненото мъжко агне за гергьовско. Затова може би ми е мъчно и досега за жертвоприношението, което възрастните с такава тържественост и пищност извършваха. Виехме му венче около врата, залепвахме му свещичка на дясното рогче, преди татко да му отреже главата. После ни капваше на челото и на брадата по една червена точка от кръвта му.

Някога селото се събирало в черковния двор на обща трапеза. От обяда започваха веселбите, люлките и игрите "за здраве" на малки и големи. Още чувам песента:

*Дай ми, Боже, ситна роса,
да зароси жито, просо,
и пшеница шесторега.*

Питам се как да възродим този стародавен български празник? Кога ли ще напълним с неизброими стада богатите на пасбища Странджа, Тракия, Добруджа и Мизия? Кога овцевъдството ще стане основен помънък на тънещия в мизерия селянин?

В странджанския фолклор срещайки ламята - символ на суша и други бедствия, свети Георги я пробожда с меча си и текват "дор три реки берекетни":

*Първа ряка жито текна,
втора ряка - мет и мляку,
трета ряка - ройну вину.
Отговаря свети Георги:
-Течи ряку да натечеш:
златно житу пу урачи,
пу урачи, пу купачи!
Течи ряку да натечеш:
мет и мляку по млекуре,
по млекуре и пчеларе!
Течи ряку да натечеш:
ройну вину по винаре,
по винаре, по лозаре.*

НАШИ ОТЦИ И ПРОСВЕТИТЕЛИ

11 май - Свети равноапостоли
КИРИЛ и МЕТОДИЙ

Старобългарските книжовници свидетелстват, че нашата църква още в IX и X век е канонизирала за първи български светци Кирил и Методий. Това признание ще да е дошло в знак на благодарност за кирилицата, за кирилските преводи на богослужбните книги, за мисията им във Велика Моравия и Панония. Черноризец Храбър ще нарече двамата братя "свети мъже", църковните и светските управници ще ги приемат за светци без протоколни формалности и благословии от архиепископа. В края на XII и началото на XIII век търновският архиепископ Василий обявил 11 (24) май за ден, в който е трябвало да се извършва общ помен на пьвите български светци и общославянски

Св. Георги убива дракона. (Икона в Кремиковския манастир, 1667 г.)

просветители.

България е под турско робство затова нашето духовенство се сеца за Кирил и Методий едва през XVIII и началото на XIX век. Събудили се и българите от емигрантските средища в Румъния, Сърбия, Русия, Австрия и Унгария. Пробуждат се градове и села из цялата българска земя. Специално заслужава да изтъкнем заслугите на трима будители-монаси: Христофор Жефарович от Дойран, Партений Павлович от Силистра и Паисий Хилендарски. Имената и образите на солунските барта постепенно били издигнати като знаме на борците за независима българска църква, за нова българска просвета и култура, за човешки и национални правдини.

След Кримската война дружество "Българска книжнина" негласно взема решение през 1856 г. 11 май да се обяви за общобългарски празник в чест на Кирил и Методий и на българската просвета. "Цариградски вестник" от 18 май 1857 г. съобщава:

"В прешедната субота на 11 мая, памет празнува се на Болгарските просветители светите Кирила и Методия, в черковата Славно-Болгарская светаго Стефана и преподобного отца нашего Иоана Рилского; тука в Цариград, пръв път бе това тържество; похваляваме нашите в Цариград пребиваващи българи заради тяхното тепло родолюбие и заради честта, показана към преснопамятните наши отци и просветители; заради туй обявяваме вобщо да восприемат той пример по всичка България..."

Първенството за честването на Кирил и Методий по българската земя пък се пада на пловдивчани. По инициатива на

учителя Йоаким Груев първото честване е станало на 11 май 1857-а. Година покъсно тържества е имало и в градовете Стара Загора, Копривщица, Сопот, Свищов и Русе.

...И НОСИ В РЪКАВА СИ ГРАДУШКАТА
21 май - Свети равноапостоли цар КОНСТАНТИН и царица ЕЛЕНА

По време на управлението на римския император Константин Велики християнството станало една от държавните религии. А майката на Константин - императрица Елена, е открила Христовия кръст според древното предание.

Празникът на Константин и Елена бе празник на нестинарите в Странджа планина. Празнуваха го и овчарите от Родопите. От народното поверие е останало, че "Елена носи в ръкава си градушката". Затова и честването е ставало с надеждата, че нивите ще бъдат предпазени от градушка.

РОСЕНЪТ Е САМОДИВСКО ЦВЕТЕ
28 май - Възнесение
Господне - СПАСОВДЕН

На 40-ия ден след Възкресението си Христос се възнесъл. Спасовден е винаги в четвъртък, но датата се променя в зависимост от Възкресение. Според народната вяра дните между Спасовден и Свети Дух - Петдесетница, се наричат русалски. Време, през което излизали фантастичните същества: самовили и самодиви, наричани русалии. Росенът затова е самодивско цвете. Бере се през нощта срещу Спасовден и се носи за здраве.

Даряване на овчар на Гергьовден в Тракия

ОСКАР УАЙЛД:

Секса и проституцията не можем да спрем!

НИКОЛАЙ МЕТОДИЕВ

Сексът, проституцията и техните деформации - порнографията, педофилията и сексуалните екстравагантности, са неизменен спътник на човечеството. Обществото винаги се е стремяло да ги регламентира, но те еволюират, приемат различни форми, променя се и отношението на обществото към тях.

„...Проститутки - имаше ги преди абдикацията на Тодор Живков, имаше ги преди новата ера, вероятно ще украсяват и края на света...“ - смята поетът Бойко Ламбовски.

Проституцията е разпространена дори и в затворени общества като еврейското, съобщава още Библията. От най-дълбока древност до нас са дошли индуски, китайски, на майте и ацтеките и даже полинезийски описания на сексуални техники, разновидности, пози.

Стриптизът е наблюдаван още при шумерите (VI век до н.е.). На рисувани плочки се вижда богинята Инана, която слеза в подземния свят. Пред всяка от неговите 70 врати сваля част от облеклото си или някое бижу. От Месопотамия и Египет проституцията и стриптизът са пренесени в гръцките полиси в Мала Азия.

Възниква прослойката на хетерите (компаньонки) - жени, които забавляват мъже, като най-изисканите започнали да заместват съпругите. Те нямали гражданство, били покровителствани от висши сановници или богати аристократи, но не могли да имат имуществени претенции. Повечето от известните хетери на древността принадлежали към тази категория - Аспазия била компаньонка на Перикъл, Гликерия - на поета Менандър, Фрина била модел на Проксигел за статуята на Афродита, а Мария д'Агу - "нежна муза" на Франц Лист.

Появяват се и жени, които се продават срещу пари и практикуват това като професия. Проституцията също възниква в Атина през VI век до н.е., когато бележитият държавник Солон настанил купени момичета в специален дом, за да ги оглеждат и избират - древна форма на съвременния кастинг.

Публичният дом се нарича лупанарий

в Римската империя, а в Гърция - порнеон. През средните векове, въпреки негативното отношение към плътската любов, траз процъфтявала сред аристокрацията и кралския двор. Английският крал Хенрих VIII е известен с 6-те си съпруги, в блестящата Викторианска епоха повече от 1/3 от жените в Лондон се прехранвали с проституция; френският крал Луи XIV (Кра-

лят Слънце) имал 17 извънбрачни деца; руската императрица Екатерина Велика единствена могла да бъде императрица, любовница и едновременно интелектуалка, която си кореспондирала с Волтер. Даже във Ватикана папа Александър VI, със светското име Родриго Борджия, имал 7 деца и три любовници.

И един курioз: в папската спалня висяла картина - образът на Божията майка, който всъщност бил на папската любовница Джулия Фарнезе и по-късно заради това богоухуство картината била свалена и скрита.

Светът на XIX-XX век също е изпълнен със сексуални скандали. Ги дьо Мопасан се прочул не само с романите си, в които изобилства еротиката. Ако негов съвременник се усъмнявал в половата му мощ, той отивал в някой публичен дом, придружен от нотариус, който регистрирал посещенията му. Благодарение на нотариусите сега ни е известно, че бил способен да се "жертва" до 6 пъти на час.

Распутин също заслужава да бъде споменат. Неговият начин на съблазняване бил твърде елементарен - на религиозните руски болярки, пък даже и на императрицата, внушавал, че прекарано с него,

времето в леглото било „служене на Бога“

Аристотел Онасис имал огромен успех сред жените. Негови завоевания са прочутата Мария Калас и сензационната Джакви Кенеди. Особено настоятелен папарако го запитал на какво се дължат успехите му. Онасис го отвел в банята, разтворил ципа на панталоните си и казал: "Ето, на това дължа успехите си!"

Разбира се, като прибавим масиненочерните му очи и най-вече 20-те милиарда долара лично състояние, успехът е напълно обясним.

Сексуалните сценарии не отминават и Португалия, в която по времето на диктатора Салазар проституцията била забранена със закон. В разкошна вила, близо

Те украсяват началото, вероятно ще украсяват и края на света

до Лисабон, тайната полиция попаднала на истинска оргия - голи изпълнения на министри, банкери и интелектуалци с 15-18-годишни момичета.

Изключение не прави и пуританското общество в САЩ - разкритията за твърде свободните наслаждения на Джон Кенеди с младички секретарки край басейна на Белия дом, както и връзката (негова и на брат му Роберт) с Мерилин Монро, за което според изследователите тя била ликвидирани от специалните служби, или прословутият "Моникагейт", оралната любов, която едва не изхвърли Бил Клинтън от Овалния кабинет, шокираха обществото, но отидоха в архив.

Шефът на разузнаването на ГДР ген. Маркус Волф признава, че неговата служба изградила "ефективна система" и на базата на "мъжкия час", а и срещу заплащане

привлякла повече от 200 ценни агентки

на работа в различни ведомства във ФРГ, НАТО, Европейския съюз.

Редица учени определят XXI век като "столетие на секса и разголеността". Дразтичните промени в обществените нагласи най-ярко проличават в отношението към сексуалните изяви сред политическия, интелектуалния и шоу елита.

Мирек Тополанек, 52-годишният премиер на Чехия, напуска 54-годишната си съпруга Павла и трите деца и отива да живее с 39-годишната зам.-председателка на парламента Луция Талманова, с която вече има едногодишен син; след 30-годишен брак 55-годишният лидер на Социалдемократическата партия Иржи Пауробек също напуска съпругата си Зуза-

на, сина си и новородената внучка, за да заживее с 34-годишната блондинка Петра Ковачова.

Надхвърлил 70-те години, въпреки два-та си брака и четирите деца, премиерът Силвио Берлускони не престава да издава италианците с любовните си похождения - ухахва млада и красива депутатка от неговата партия, папараци го издебнали на "романтична разходка" с младата му секретарка Франческа Импилига, а друг път и с момичета, които биха могли да му бъдат внучки. Репортажът

„Харемът на Берлускони“ има огромен успех

Нелегалният секс си пробива път и в Поднебесната империя. Любовни връзки се оказваха фатални за кариерата на Ян Фън, секретар на градски комитет в провинция Анхуй. Всяка от 6-те му любовници получила място в партийния апарат или в градската администрация.

Преследвани и осъждани в миналото, днес гейовете и лесбийките са напълно легализирани като половоа реалност. В края на XIX век пуританска Англия осъжда големия си писател Оскар Уайлд на 10 години затвор само защото бил гей, но днес тачи Рудолф Нуреев и Фреди Меркюри. В Англия и Холандия гей браковете са разрешени и Елтън Джон се ожени за своя приятел.

Първата масова хомозиява се провежда в Ню Йорк през 1969 г. като протест срещу полицията, която нахлула в бара на обратните. След този прецедент през 1971 г. в Кьолн преминава първото европейско гей шествие и в него постепенно се интегрират и лесбийките. През септември 2007 г., също в Кьолн, се провежда

станалото вече традиционно 17-о масово шествие на "другите", а градът е признат за тяхна европейска столица. София не изостава с шествието, което предизвика бурна реакция сред обществността.

Голите протести днес са на мода - през май м.г. 16 хиляди души протестираха срещу замърсяването на въздуха, а през август 600 - срещу климатичните промени.

Опит за директно въвеждане на секса в политиката прави белгийската партия "НЕ" - провежда изборната си кампания под

лозунга „Орална любов срещу гласове“

В стремежа да си осигури гласоподаватели, които да я вкарат в парламента, 23-годишната Тяня Дерво обещава френска любов на първите 40 хиляди, които гласуват за нея. Не изостава и Италианската партия на "Импотентните екзистенциалисти", която се включва в парламентарните избори с лозунга "Повече виагра за всички!"

През втората половина на миналия век става модна легалната изневяра, т.нар. сунинг. Сунингът нашумява през 60-те години на миналия век и означава временна размяна на сексуалните партньори, включително и при семейни двойки. Сунингът допаднал на хили поколенията в САЩ, след което се прехвърлил в Европа. Според проучване, днес всеки четвърти британец (т.е. около 9 млн. жители на Англия) би се съгласил да участва в подобна размяна на партньора.

Джон Макинли - президент на асоциацията "Начин на живот", оповестява, че в света има над 3 млн. сунингъри, за които асоциацията организира туристически пътувания, клубове, сайтове, специализирани медии и др. Някои теоретизират, че по този начин стимулират половата си активност, други пък смятат, че така укрепват семейството си: "Правим секс в клуба, а у дома правим любов" - твърдят те.

Все повече хора живеят без интимна и изпълнена с доверие връзка с друг човек - стари ергени и жени, перверзници, са-

мотници, сексманяци и др. Йохим В. открил собствената си сексуалност, когато осъзнал, че е в "комплексна вътрешна и дългогодишна връзка с един музикален инструмент - хамонд орган; студентът по психология Бил Тафка признава, че флиртува с "един сладък лаптоп", а Джон Г. от град Белвью, щата Охайо,

имал любовна връзка с... градинската си маса!

В САЩ широко разпространение намира т.нар. виртуален секс: определен обект (мъж или жена) публикува в интернет своя код и снимка; от другата страна го набират, започват разговор на различни теми и същевременно изпитват сексуално възбуждане, което стига до оргазъм. Днес проститутката не е грубата, размъкната и пияна фигура, каквато я знаем отпреди 30-40 години. Проституцията вече не е такава трагедия, каквато беше някога, твърди Карла Корсо, съоснователка на комитета за граждански права на упражняващите тази професия в Италия.

Вероятно тази гледна точка надделява, защото в Европейския съюз върви процес на преосмисляне отношението към проституцията, на нейното професионално организиране и регламентиране, признането ѝ за неприемлива за мнозина, но неизбежна обществена професия.

Например в Англия проститутките са твърде разпространени - тук работят над 140 хиляди. Смята се, че в този бизнес са въвлечени не по-малко от 5 хиляди непълнолетни момичета, даже деца, а около 1 млн. британски мъже плащат за секс.

Проститутките в Англия не са преследвани, но сутенърите ги заплашва до 7 години затвор.

Тенденция е интелектуализацията на този вид труд. След въвеждането на платеното обучение във висшето учебни заведения рязко е нарастнало

предлагането на студентите срещу пари

В Лийдс около 60% от студентките осигуряват учението си по този начин. Сара Д. - 20-годишна студентка в Единбургския университет, казва: "Ако не са сексуслугите, ще трябва да се откажа от следването." А агенцията, за която работи Сара, я представя в интернет като "...привлекателна млада госпожица, прилежна студентка в университета". Разбира се, тук възниква въпросът може ли икономическият модел на Великобритания да осигу-

...танцьорки, компаньонки и други подобни момичета от чужди страни, набирани предимно от бившия комунистически блок. Това са

най-търсените на пазара момичета за удоволствие

Като цяло европейската тенденция е легализация и признаването на проституцията за неприятна, но неизбежна обществена професия; борба със сутенърството и насилственото принуждаване към проституиране и едновременно с това професионално и синдикално обединяване на проститутките за защита на техните социални и човешки права.

Като външна граница на Европейския съюз България е кръстопът на миграционните потоци (включително и на проституцията) от Близкия и Средния изток (през Турция), а също и от бившите съветски републики (Украйна и Молдова) към Гърция и Западна Европа. Голям е броят и на българските, които, излъгани от сутенърски босове или напълно съзнателно, замислят, за да работят тази професия. Центрове на проституцията у нас са столицата София, край морето - Варна и Бургас, и регионът около границата с Гърция и Македония - Благоевград, Сандански, Петрич. Официално са регистрирани около 6 до 8 хиляди проститутки, но се смята, че реално те надхвърлят 15-20 хиляди.

Съществува и потенциален контингент: 77 на хиляда ученички раждат или правят аборти; 36 на сто хиляди момчета и момичета до 17-годишна възраст са заразени от сифилис; 65% от 16- и 17-годишните са със елементарен сексуален опит, без да имат елементарна здравна култура.

В тази черна класация

по данни на Националния център за опазване и контрол на общественото здраве България е на трето място след Украйна и Русия.

Проблемът се свежда до легализацията или забраната на проституцията.

След 1989 г. Ахмед Доган поиска закон за проституцията, но обществото не беше подготвено и идеята замря. Сега тя се подновява и обществото е склонно да разглежда проблема прагматично, а не емоционално-морализаторски. Комисията експерти работи върху такъв проектозаконопроект "Синята лагуна". Според тях това ще е първият в Германия публичен дом, изграден на демократична основа, в който точността и скромността ще бъдат основополагащи принципи.

Домът е с 12 стаи за ползване, участниците внасят неоглема арендна такса. Встъпителната вноска за всеки акционер е 200 евро, а в продажба са пуснати 1000 акции по сто евро всяка една. През 2007 г. Бундестагът е приел закон "За регламентиране на проституцията", с който им се осигурява правна защита, право на преквалификация, помощ при безработица и създава система за здравно, социално и пенсионно осигуряване. В Италия проституцията официално е забранена, но въпреки това професията. Сега италианските медии съобщават: "Берлускони започва да чисти улиците от проститутките". Занапред те ще работят в определени зони при съответна регистрация, медицински прегледи, контрол върху паричните потоци и др.

Социологическо проучване от 2007 г. показва: 56% от мъжете до 50 години са за легализиране на проституцията, а 28% са против; при жените до 40 години съотношението е 43 срещу 37%. Привърженици на легализацията главно са мъжете между 40 и 50 години. Те са разбрали, че "безплатен секс няма" и предпочитат регламентирането. Неомъжените жени са по-големи противници на легализацията - вероятно виждат конкуренция по пътя към брака, докато омъжените гледат на въпроса по-прагматично - предпочитат съпругът им да изразходва определена сума,

Социологическо проучване от 2007 г. показва: 56% от мъжете до 50 години са за легализиране на проституцията, а 28% са против; при жените до 40 години съотношението е 43 срещу 37%. Привърженици на легализацията главно са мъжете между 40 и 50 години. Те са разбрали, че "безплатен секс няма" и предпочитат регламентирането. Неомъжените жени са по-големи противници на легализацията - вероятно виждат конкуренция по пътя към брака, докато омъжените гледат на въпроса по-прагматично - предпочитат съпругът им да изразходва определена сума,

Социологическо проучване от 2007 г. показва: 56% от мъжете до 50 години са за легализиране на проституцията, а 28% са против; при жените до 40 години съотношението е 43 срещу 37%. Привърженици на легализацията главно са мъжете между 40 и 50 години. Те са разбрали, че "безплатен секс няма" и предпочитат регламентирането. Неомъжените жени са по-големи противници на легализацията - вероятно виждат конкуренция по пътя към брака, докато омъжените гледат на въпроса по-прагматично - предпочитат съпругът им да изразходва определена сума,

Вместо да се хванем с „нешо безплатно“

при което е много вероятно да плати повече, но има риск и да напусне семейното огнище.

Така или иначе въпросът за легализацията на проституцията вече може да се обсъжда и решава според европейските стандарти. Има и противници на тази идея. Според Надежда Михайлова легализацията и са преминали на интернет-услуги; работят в чиста и приятна обстановка, която изисква клиентът да плати до 500 евро. На улицата остават само безпросветните африканки и някои гастролъорки от Източна Европа, вероятно и от България, а проституцията се превръща в някакъв вид ВИП-услуга.

Във Франция е в сила "Законът Саркози", също насочен срещу видимите аспекти на проституцията, т.е. предлагането на сексуслуги на публични места.

"Законът е скандален. Удря нещастните момичета, а не онези, които ги експлоатират..." - заявяват юристи. Австрия обаче отваря широко врати за

КАК ДА КАЗВАМЕ НЕ

Изкуството на

Дори и погледът може да каже "Да!" или "Не!"

За повечето от нас е сложно да откажем на човека, който ни гледа в очите с надежда и очакване

Казвайки "Не", мислете за последствията.

Бъдете максимално сигурни в това, че с отказа си не лишавате фирмата си от един потенциално добър договор, партньор или служител.

● **Опитайте се да формулирате основателна причина за отказ, когато се налага**

Наличието на обективна причина за отказ ще позволи на събеседника все пак да запази добро впечатление за вас, въпреки че сте му отказали.

Ако отказът е тежко

отказваме твърдо става много важна, за да можем да си вършим работата. Всеки от нас знае как нежеланите посетители, натрапчивите обаждания и купчините с безсмислена кореспонденция убиват ценното ни време.

Ако имате късмета да говорите по телефона чрез секретар, можете да решите проблема с обажданията много лесно, помолете го да не ви свързва, ако случаят не е спешен. Положението на редови-

изпитание за вас и никак не сте сигурни в себе си, се подгответе предварително.

В повечето случаи ще имате малко време преди срещата, на която ще се наложи да кажете "Не". Представете си как бихте се държали в предстоящата ви ситуация, като си описвате най-добрия за вас начин на държане. Представяйки си ситуацията, вие ще се притесните, но по този начин ще "изразходвате" по-голямата част от страха си. Освен това ще успеете да подготвите подходящи реплики за себе си и по-лесно ще ги кажете на събеседника.

● **Казвайки "Не" не бива да лъжете**

Трябва да се опитате да покажете на човека в каква ситуация се намирате и защо се налага да откажете. Разбира се, ако на вас ви се налага да отказвате по сто пъти на ден, то физически няма да имате възможност да обяснявате своето положение при всеки отказ. Но дори и без да обяснявате нищо, трябва да покажете уважение към човека, на когото отказвате.

● **Когато знаете, че така или иначе ще откажете, не бива да се бавите**

Човекът може да разбере, че ще му откажете по вашето държане или мимика и ще сметне, че имате слаб и нерешителен характер. И за двете страни е важно отказът да даде възможност да се потърси друг вариант за искащата страна.

Какво бихте могли да направите, за да не ви се налага непрекъснато да отказвате?

Понякога способността да

те служители е по-сложно. Ще се налага, все пак, да отговаряте на всичките обаждания на служебния телефон. Можете само да контролирате времето за разговор, като го съкращавате, с уважителен тон казвайте на събеседника си, че за съжаление не разполагате с повече време за разговор.

Проблемът с нежеланите посетители, търсеци точно вашето внимание в работно време, може да се реши с няколко лесни трика:

Дръжте вратата на кабинета си плътно затворена. Това ще спре посетителите, които още се колебаят дали да се обърнат точно към вас. Преместете бюрото си така, че да не сте с лице към вратата. Посетителят, който влиза в помещението, най-напред се обръща към човека, срещу когото се намира или който го гледа в момента. Ако все пак посетителят е стигнал до вас с твърдото намерение да му обърнете внимание, не се дръжте нелюбезно и не се правете, че не го забелязвате. Трябва само да станете и да говорите прави. Този лесен трик ще ви позволи да съкратите времето, което ще се наложи да отделите на посетителя, просто не е много удобно да водиш разговор прав.

Понякога никакви трикове не могат да спрат словоизлиянията на натрапчивия посетител. В този случай остава само да се извините и да кажете, че в момента имате спешна работа и се налага да приключите разговора. Но не избързвайте да прекъсвате човека, преди да сте разбрали защо той се обръща към вас, дори да смятате, че каквато и да е причината тя не ви интересува.

ВАЖНО

Отказа

Психолозите дори смятат, че има специфична група хора, които физически не могат да откажат на молбата на човека, когато им е симпатичен. Но ако искаме да оцелеем в съвременния свят, ще се наложи да овладеем изкуството да отказваме. Отказът е цяло изкуство, върху което се крепят политиката и дипломатията, а в бизнеса тази наука се прилага всеки ден и на практика е в основата на бизнес общуването.

Интересно е, че колкото "по-източна" е културата на обществото, толкова по-малко причини за пряк отказ на събеседника тя допуска. Понякога на европейца му е трудно да осъзнае, че зад смътните неясни отговори, които на пръв поглед изглеждат положителни, азиатските им събеседници крият едно твърдо "Не". Ев-

ропейската съвременна култура, най-вече бизнес култура, предполага, че положителният или отрицателният отговор трябва да бъдат казани недвусмислено ясно.

Основните грешки, които възникват в ситуацията, когато е необходимо да се отговори ясно "Не", са следните: Отказът е формулиран неясно и оставя у събеседника лъжливи надежди за положително решаване на въпроса; Не се прави разлика между приятелските и деловите отношения; Знаейки, че ви е трудно да отказвате, с всички сили избягвате ситуацията, в които може да се наложи да го кажете; Казва се "Да" само от любезност, но всъщност обещаното е трудно изпълнимо; Отказът е изказан в агресивна и категорична форма; Не се забеле-

зават възможностите за компромисно решение.

Специалистите са разработили няколко лесни за прилагане правила, които, ако бъдат спазвани, можете да отказвате, когато е необходимо, без да се притеснявате след това:

● **Отказвайки на човека, демонстрирайте своето уважение към него**

Усмийте му се леко (ако ситуацията го позволява), гледайте го в очите и стиснете ръката му. Дори и да не можете да дадете на човека това, което той иска, все пак покажете, че той заслужава вашето уважение. Освен това фактът, че днес не сте се разбрали по някакъв въпрос, не означава, че утре няма да можете да бъдете полезни един на друг с нещо друго.

Кариерата и гневът

Вече научно е доказано, че да имаш мнение и да го изразяваш дори и чрез гняв не пречи да се изкачиш по професионалната стълбичка, както ни учат „Ти си мълчи и търпи, да не си създадеш проблем!“

Да дадеш воля на гнева си се оказва, че не е толкова лошо според учени от медицинския факултет на Харвардския университет. Учените, изследвали 824 човека на възраст 44+ и стигнали до извода, че гневът дори подпомага кариерата. Изследването показва, че тези служители, които предпочитат да си замълчават и да сдържат своите емоции, рядко успяват да направят кариера. Това е така, защото изблиците на гняв обикновено са причинени от недоволство спрямо несправедливост, а така реагират амбициозните хора. Мижитурките, склонни да бъдат мачкани, нямат амбиции, нито мечти, защото по природа са песимисти. "Освен

това негативните емоции подпомагат концентрацията", категоричен е проф. Джордж Велант от Харвард. Важното е да умеем да овладяваме гнева си и да не го превръщаме в деструктивен, ползвайки го единствено като емоционален отдушник. Според психолога Бен Уилямс, хората, които умеят да остояват своята гледна точка, често излизат извън рамките на вежливостта. Именно благодарение на това обаче те се ползват с уважението на колегите си. Вродената им агресивност ги тласка непрекъснато към развитие. Ето защо, за разлика от другите, които все си мълчат, те много по-често успяват да направят кариера.

Преди да свиеш юмрук, преброй го... 10!

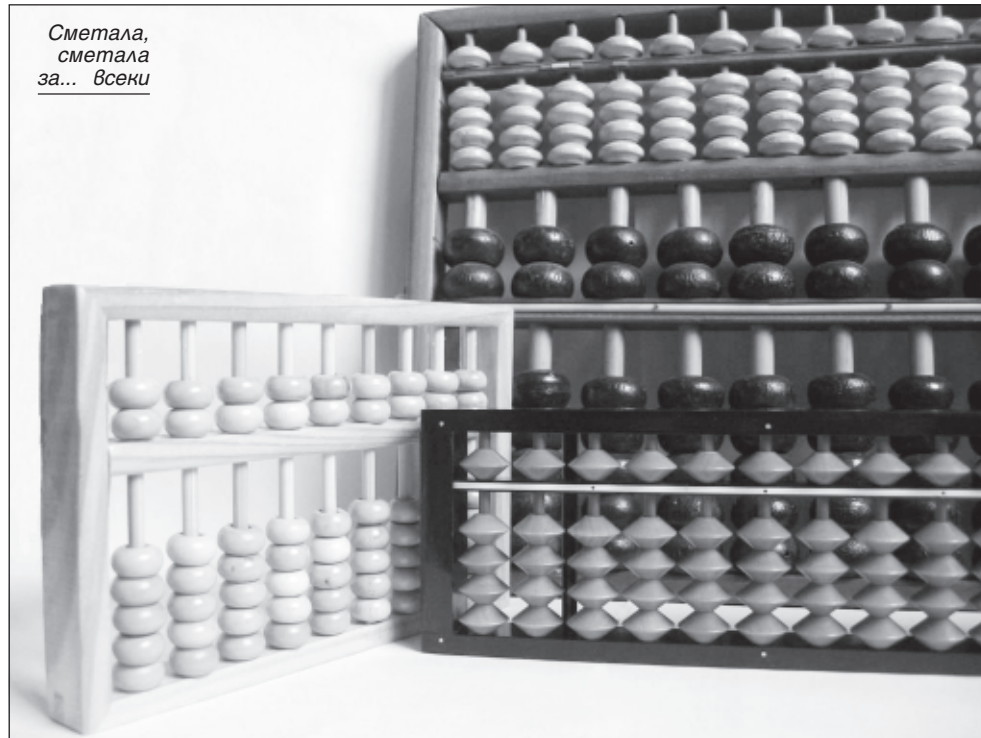
Сметалото ли?

Когато аз трябваше да тръгна в първи клас, едно от задължителните учебни помагала, които майка ми трябваше да купи, бе сметало. За мен то не беше новост, тъй като дядо ми, експерт счетоводител, имаше едно старо голямо дървено сметало в къщата си, и аз си играех от малка с него. Не че знаех как да го ползвам по предназначение, но ми беше интересно как се движат по редовете различните по цвят дървени топчета. Преди няколко дни отново се сблъсках със сметалото, за моя изненада абсолютно по предназначение го ползваше продавачката в плод и зеленчука, в който влязох. Тя след като ми направи сметката, провери резултата от касовия апарат на сметалото си. Оказа се, че е руския по произход, и там в училище не са им позволявали да ползват елки, а само сметало. Това според нея е причината така да му се доверява. Тази история ме провокира да науча малко повече за любимата си играчка от детските години.

В световните езици за сметало се използва гръцката дума "абакс", което значи "изчислителна дъска". Самата дума калкулиране, т.е. "изчисляване" идва от латинската дума "калкулус" или "зърно, кръгло камъче". Но всъщност китайците първи изобретяват сметалото и впоследствие китайският "суанпан" е наречен и "първия компютър", тъй като е използван за математически модел при изобретяването на ранните електронни компютри.

Трябва да се знае, че сметалото не е еквивалент на днешната думата "калкулатор", а е по-скоро механичен помощник в смятането, позволяващ да визуализираме отделни стъпки на сложен изчислителен процес. Ето защо то се препоръчва за научаване на таблицата за умножение, което по принцип е трудна задача за малките ученици. Също така използването на сметало засилва математическите способности на учениците, което е причината на места в Китай и Русия то да се преподава още в детските градини.

Според легендата сметалото и самата математика са изобретени от човек на име Ли Шоу, живял по времето на Жълтия император. В Китай по тра-

Сметала, сметала за... Всеки

Или защо древното изобретение на китаеца Ли Шоу може да ни бъде полезно в условията на криза

диция изобретяването на много от ежедневните неща се приписват в легендите на Жълтия император, включително риболова и лова, дрехите и шапките, колите и корабите. Той забелязал, че тогавашните начини на смятане и записване на числа чрез възлово писмо и правене на резки водят до голямо объркване и не са точни. Един ден Ли Шоу, който служил в двореца, отишъл да яде праскови. След като се наял, седнал под дървото да си почине и се загледал в прасковените костилки. Той ги събрал, занесъл на императора и му предложил да ги използват за отбеляз-

ване на суми. Ли Шоу бил назначен за ковчезник на царската хазна. С различни видове костилки той отбелязвал различни типове неща. Постепенно преминал на камъчета, които започнал да завързва на връзка, за да не се губят. Най-накрая с помощта на други трима мъдреци измислил сметалото и начините за записване на числа.

Поради простия начин на смятане даже и необразованите хора могат да ползват. Сметалото в Китай претърпява големи промени в хода на историята, докато се стигне до днешния му вид, оформил се през династия Юан XIII-XIV

в. Китайското сметало е изработено от твърд сорт дърво или друг твърд материал, има образци и от нефрит. То представлява хоризонтална дъска, разделена на две, на която на вертикални пръчици са нанизани свободно плъзгащи се зърна, като има по пет зърна отдолу и по две отгоре. Горните зърна имат стойност 5, а долните 1. При събиране зърната от двете половинки се преместват в посока разделящата ги линия, а при изваждане обратно. Ако се смятат дробни числа, двете най-крайни колони от дясно се отделят за числата след дробния знак. Най-малките числа са от дясно и резултатът се чете от ляво на дясно.

С времето сметалото стига и до Корея и Япония, където се модифицира и също до ден-днешен е на голяма почит. В Европа употребата му замира към XVIII в.

Днес в интернет могат да се намерят много нагледни помагала за употреба на сметало, но, ако искаме да постигнем ловкост и бързина в смятането, трябва да се използва истинско сметало. Китайското сметало може да се използва за основните математически функции: събиране, изваждане, умножение и деление, както и за някои по-сложни задачи, свързани с дробни и корен квадратен.

Оказва се, че в Китай в университетите при специалностите, свързани с финанси, има задължителен държавен изпит по употреба на сметало, като даже има и различни нива на владение, за което се издава сертификат.

След като прочетох тези интересни факти, разбрах защо Аля от плод и зеленчука така се доверява на механичния си помощник в смятането. Аз пробвах колко бързо мога да смятам с нейното сметало и се оказа, че математическите действия ги правя по-бързо наум и естествено с мобилния си телефон. Това обаче не ме спря и си купих голямо сметало, с което сега тренирам за бързина и ловкост, по-скоро като хоби, макар че човек никога не знае какво може да му се наложи да прави. Един ден сметалото може да ми спаси, ако не живота, то поне парите.

Доброто настроение започва от сутринта

Усмивката носи допълнителен заряд от енергия

Колко често в началото на всяка седмица сте се питали защо ви е толкова трудно да се настроите на работна вълна. Ето няколко идеи, за да се събудите, изпълнени с енергия и с желание за работа.

Вместо да започвате седмицата потиснати от безбройните задачи, изискващи сериозни действия и решения, съставете си още от вечерта списък на най-важното за свършване,

и то в какъв срок. Така ще планирате по-добре дните си и ще успявате да приключите всяко нещо в определеното време.

Постарайте се всяка вечер да планирате и нещо приятно, помагащо да се отпуснете, като гледане на филм, среща с приятели, вана с ароматни масла, масаж.

Подредете работното си място в петък следобед. Последните трудови часове на

Няколко идеи, за да се събудите с желание за работа, заредени с енергия

седмицата по правило са слабо продуктивни. Но пък са добра възможност да се справите с натрупаните по бюрото бележки и да оставите само необходимото за понеделник. Чистото работно място създава усещане за свежест и човек по-бързо се настройва за работа и се концентрира върху спешните задачи.

Започвайте деня с физически упражнения. Изследванията показват, че те стимулират изработването на серотонин, предпазващ от появата

Чаша чай освежава и зарежда с нови сили

на депресия и песимистични настроения. 30 минути гимнастика са от полза за сърцето и ще ви помогнат да почувствате прилив на енергия. Това време е напълно достатъчно за "отваряне" на порите, а кожата, вярвате или не, има голямо отношение към настроението.

Пълноценната закуска е задължителна. Всяко друго мнение е погрешно! Закуската може да включва зеленчуков омлет или зеленчуци с яйце, неголямо парче месо, овесени ядки със стафиди, извара - казано накратко, всичко, богато на белтъчини и зареждащо ни с енергия за целия ден.

Облечете си дрехи, в които

се чувствате комфортно и определено ще повишат настроението ви, в цветовете, които ви харесват. Пригответе ги още от вечерта, за да избегнете сутрешната припряност. Планирайте за вечерта някаква среща с приятели или посещение на кино, театър, изложба. Лекото възлание и очакването на предстоящото ще помогне да се чувствате по-енергични.

Създайте си навика в средата на деня да изпивате чаша зелен чай. Освежава и зарежда с допълнителни сили. Ако не обичате зелен, заменете го с билков.

**Булевард подготви
ГЕРГАНА АЛЕКСОВА**

След няколко неуспешни опита да разреже месото си, клиентът вика келнера и му казва:

- Вземете печеното обратно!
- Не мога, сър, издраскали сте го.

☺

Баровска кола минава през някакво село и затъва в канавка, пълна с кал.

Минава тракторист, закача я, измъква колата и казва на шофьора:

- Петдесет кинта!
- Ама защо толкова скъпо?
- Ами да не мислиш, че е лесно да я поддържам тая канавка винаги пълна с вода в тази суша?

☺

Шофьори на автобус седят в гаража и пият в памет на загинал колега:

- Да, добър човек беше, когато го помолиш, винаги взимаше нощна смяна.
- И ако се наложише, и допълнителни часове взимаше.
- Да, бе, и пари на заем даваше винаги.
- Затова и Бог го обичаше, даде му лека смърт, умря, докато спеше, а не като останалите 42-ма пътници в автобуса му.

☺

Разговарят родителите на двама студенти:

- Писмата на моя син понякога ме заставят да поглеждам в енциклопедията - казва не без гордост един от бащите.

- Провървяло ви е - тъжно забелязва другият. - А пък писмата на моето момче непрекъснато ме карат да поглеждам в джоба си - ту за носната си кърпичка, ту за чековата си книжка...

☺

- Спомням си като започвах училище - първи учебен ден в първи клас, мама ме води за ръка на училище...

Спомням си и като завършвах - последен учебен ден, тате ме отнася на гръб от училище...

☺

Вечер. Сервитьор отива до масата в ъгъла на ресторанта и казва на клиента:

- Някъде съм ви виждал?
- Абсолютно вярно -

нали тази сутрин поръчах супа топчета, която още очаквам.

☺

- Келнер, какво е това? Ако е чай, донесете ми захар, а ако е супа - донесете ми сол!

☺

- Защо си толкова мрачен?

- Одеве се обади новият мъж на жена ми и ми се накара, че за три години не съм я научил поне да свари яйца!

☺

Дороти среща приятелка в метрото с цветя и я пита:

- Къде отиваш?

- На гробищата.

- А ще се връщаш ли?

☺

- Искан ми се да убия някого!

- Психиатър може да ти реши проблема.

- Не, не искам психиатър, вече съм убивал психиатър...

☺

- Госпожице, не се ли притеснявате да се прибирате сама толкова късно?

- Притеснявам се! Ако някой ме спре, днес съм без личната карта! Даже без разрешителното за този пистолет!

☺

Младо семейство поправя щетите от наводнение. До колелене във вода, жената започва да плаче, а мъжът казва:

- Скъпа, така усложняваш работата ни с подсушаването.

☺

При директора на цирка идва клоунът:

- Измислил съм страхотен номер!

- Какъв?

- Смъртен номер!

- Добре де, какъв?

- Под купола закачвам огромна бетонна плоча, разклащаме я хубаво, гасим осветлението и режем въжето!

- Стига бе! Така може целия цирк да избием!

- Е, целия чак не, но стотина-двеста души ще разплескаме!

☺

Жена идва на гробищата, полива цветята на гроба на мъжа си и

казва тихичко:

- Скъпи, разтворила съм във водата калциев хлорид - казват, че укрепвал костите...

☺

Градското гробище. В кабинета на директора се втурва пазащт.

- Край! Писна ми! Напускам!

- Защо?

- Ходя си из гробището и чета: "тук почива..." "тук намери покой..." "тук спи..." Всички си гледат кефа, само аз бачкам!

☺

- Да, добре, ще ги оставя в канавката. А с мотопеда им какво да правя?

☺

На гроба на застреляна мутра издигнали паметник във формата на мобифон.

След ден на екрана било написано:

"Абонатът е извън обхват"...

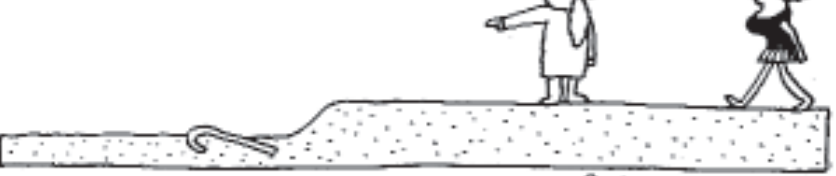
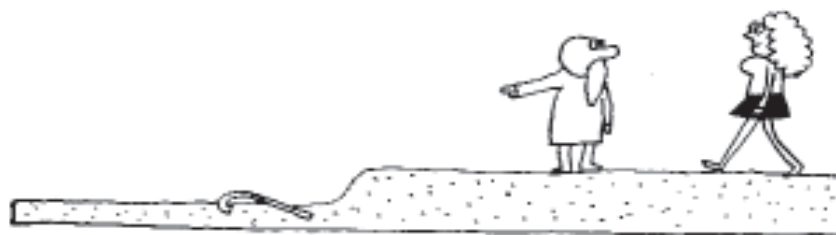
☺

Срещат се двама приятели.

- Къде?

Еврокласици

БОХДАН БУТЕН - ПОЛША

Butenko pinxit

Един разглежда някаква снимка. Идва приятелката му.

- Какво гледаш?

- Абе, тук една мацка от петия етаж...

- Дай да видя!

Поглежда и му я връща:

- Как да ти кажа, не изглежда много добре...

- Падни и ти от петия етаж, да те видя на какво ще приличаш!

☺

- Ало, полицията ли е?

- Полицията!

- Аз тук май прегазих две патки...

- Добре, бутнете ги в канавката, да не ги размазват другите коли по асфалта.

- Ще вода жена си на "Отело".

- О, културна програма!

- Не, предупреждение!

☺

Един отива при кварталния.

- У нас става нещо ужасно! Искан да подам оплакване!

- Срещу кого?

- Срещу жена ми.

Всяка вечер ми слага малка доза отрова в яденето.

Кварталният е смаян.

- Сигурен ли сте?

- Абсолютно! Проследих я и видях как я разбърква в манджата със собствените си ръце!

- Е - рекъл полица-ят, - да не прибързваме, това е много сериозно обвинение. По-добре аз да поговоря с нея сериозно и после пак да се видим с вас.

На другия ден нещастникът отново отишъл в приемната.

- Говорихте ли с нея?

- Да. Беше тежък разговор... Три часа на телефона...

- И какво ще ме посъветвате?

- Какво да ви кажа...

На ваше място аз бих продължил да си ям отровата...

☺

Две бабички се греят на слънце.

Едната казва:

- Пък вчера по телевизията показвах Бриджит Бардо... Спомняш ли си как на младини всички мечтаехме да изглеждаме като нея...

- Спомням си.

- Е, сбъдна се мечтата ни...

☺

Стар бизнесмен лежи на смъртния си одър. До него плаче жена му.

- Скъпа, слушай внимателно. Моля те да изпълниш последното ми желание!

- Ще го изпълня, скъпи!

- Като умра, искам да ме кремирате.

- Ще бъде направено, скъпи!

- А после пепелта постави в пощенски плик.

- Ще го направя, скъпи!

- После напиши на едно листче "Сега получихте от мен всичко, което искахте" и изпрати плика в данъчното...

☺

Жената нарежда:

- И как можа да издраскаш новия стол! Как можа да строши новия полилей! Толкова ли не можа да се обесиш в кухнята...

☺

Обвиняеми, банкнотите от десет хиляди долара са фалшиви и са отпечатани от вас. Кажете последната си дума.

- Искан свобода на печата, господин съдия.

☺

☺

- Чу ли? Вкарали Пешо в затвора!

- Че толкова малко ли е откраднал?

☺

Адвокат успокоява клиента си:

- Вие да не се уплашите от толкова много параграфи? Съдията просто искаше да каже, че ви осъжда на двадесет години затвор!

☺

- Татко, защо богатите мъже се страхуват да попаднат в затвора?

- Защото оттам ще излязат като бедни жени.

☺

- В една стая има убиец на деца, сериен убиец и адвокат. Вие разполагате с пушка с два патрона. Кого ще застреляте?

- Адвокатът! Два пъти!

☺

Как можахте да убиете този нещастен човек само за някакви си десет долара?

- Е, господин съдия, десет оттук, десет оттам и те се събират...

☺

Питат студент на изпит по социология:

- Престъпността расте или спада?

- Спада! По времето на Каин и Авел е била 50 процента.

☺

Двама тичат по улицата и мъкнат торба с долари, а полицията ги преследва. Единият вика на другия:

- Казах ли ти аз - като забогатеееш, веднага ти се появяват някакви проблеми.

☺

Един убил брат си - блязнак.

На съда адвокатът на убицеца пледирал:

- Моят подзащитен е бил така отчаян от живота, че е искал да свърши със самоубийство, но поради злощастно стечение на обстоятелствата се припознал...

☺

Съдебен процес. Съдията:

- Обвиняеми, шестима свидетели пред съда потвърдиха, че точно вие сте извършили обира!

Подсъдимият:

- Господин съдия, ако знаете на мен какви ми ги наприказваха за вас шейсет души, ама аз не им вярвам!

☺

Обвиняеми, банкнотите от десет хиляди долара са фалшиви и са отпечатани от вас. Кажете последната си дума.

- Искан свобода на печата, господин съдия.

Обвиняеми, банкнотите от десет хиляди долара са фалшиви и са отпечатани от вас. Кажете последната си дума.

- Искан свобода на печата, господин съдия.

Обвиняеми, банкнотите от десет хиляди долара са фалшиви и са отпечатани от вас. Кажете последната си дума.

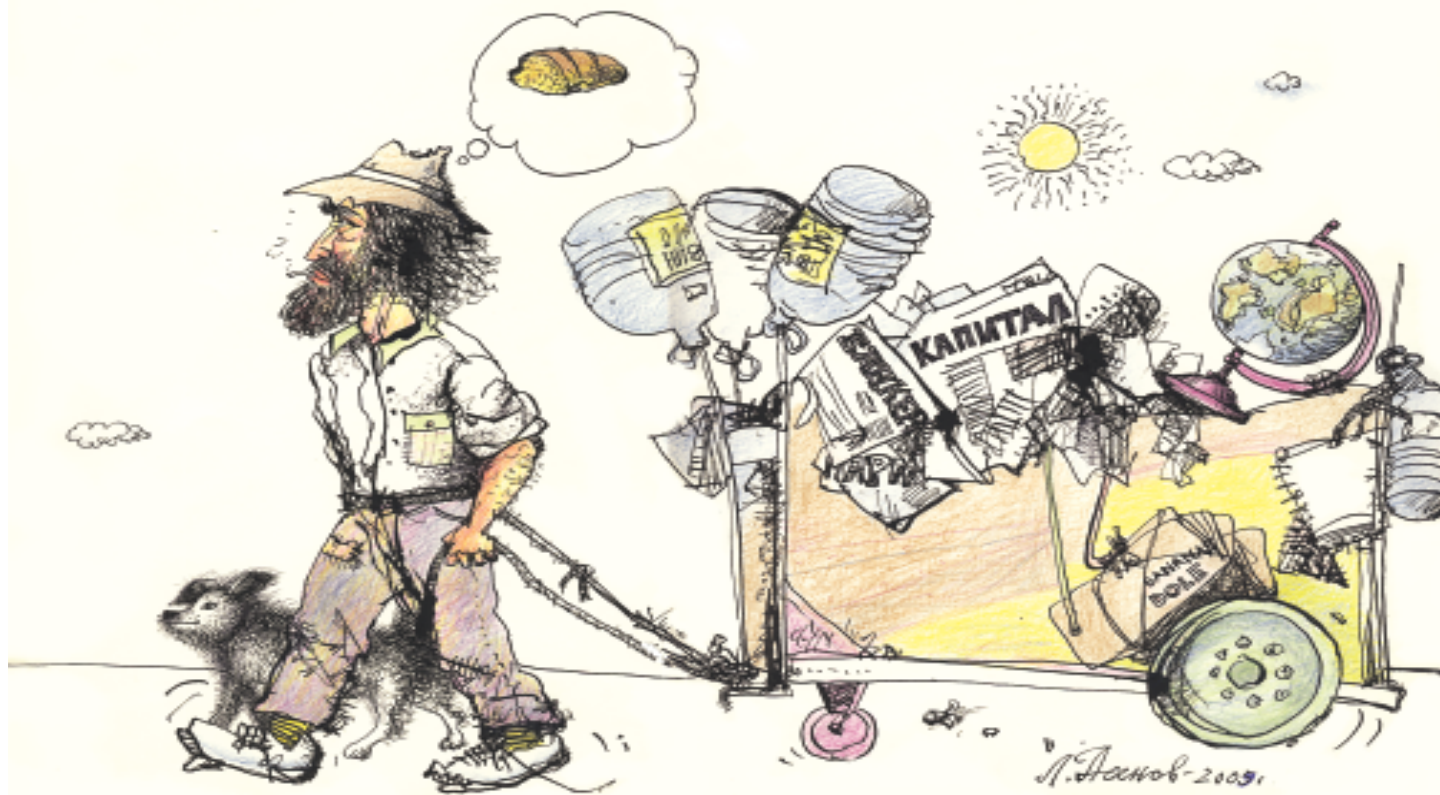
- Искан свобода на печата, господин съдия.

Обвиняеми, банкнотите от десет хиляди долара са фалшиви и са отпечатани от вас. Кажете последната си дума.

- Искан свобода на печата, господин съдия.

ЛЮДМИЛ АСЕНОВ

Свободно движение на хора, стоки, идеи и капитали

Кой ще ми каже?

ПЕТЪР СОФРОНИЕВ

В последно време имам чувството, че цяла гвардия хора се е заела да се грижи за мен.

Откраднаха ми колата. Когато хванана дългокосия нахален младеж, който бе свършил тази работа, той се опита да обясни спокойно там, където трябва, че го е сторил за мое добро. Погрижил се бил да не плащам данък на возилото, да не се занимавам със застраховка, да не пилея пари за бензин... Доброто ми мислел, с други думи.

Когато ми откраднаха най-скъпата вещ у дома - телевизора, отново заловиха обирджията. И той ми отнел скъпата радост, единствено защото не желаел да си губя времето с тъпи филми и безвкусни телевизионни програми. С други думи - грижа за моята култура полагал човекът.

Задигнаха ми всички сечива и инструменти на вилата. Този, който бе извършил това деяние, пък обясни, че ми мисли единствено доброто. Така, като съм нямал оръдия на труда, на вилното място съм щял само да си почивам, а не да околавам цветя, да плевя трите лехи с пипер и да се грижа за райграса из двора.

Съсед от първия етаж на блока, тропетист, ми отмъкна съпругата. Направо се преселиха с нея в друг град да живеят. Все пак она ми написа писмо, да ми се извини и да ме успокои, че го направил, за да разбере, че не съм единственият, дето харесва жена ми. Та да не съм скърбял...

То това наистина не бе особен повод за дълбока скръб, като се замисли човек...

Когато хищни ръчички ме лишиха и от мобилния телефон, май много ми дойде. Не за друго, а не можех да контролирам щерката с кого и къде е в малките часове след полунощ.

Крадецът не го хванаха, но като културен човек той сам ми се обади по стационарния телефон у дома. За да ми каже, че по последни проучвания този тип апарати, като този, който ми бе отнел, били много вредни за здравето и авторитетни учени направо ги отричали. Не бивало да получавам лоши влияния...

Е, само едно не мога да разбера, защо толкова много хора се грижат за мен, а аз не ставам по-безгрижен, както е редно, а все по-угрижен. Кой ще ми каже!?

АКО ПРОЧЕТЕТЕ НЕЩО ТАКОВА В УТРЕШНИТЕ ВЕСТНИЦИ, НЕ СЕ УЧУДВАЙТЕ!

РАШКО СТОЙКОВ

ОПОЗИЦИЯТА: ОТАГАЙКИ ДОКЛАДА СИ ЗА БЪЛГАРИЯ ЗА СЛЕД ИЗБОРИТЕ, БРЮКСЕЛ ИГРАЕ ПО СВИРКАТА НА БСП!

БОЙКО БОРИСОВ: МОЖЕ И ДА ИМА 100-200 ДУШИ В БСП С МОРАЛ. НО И ТЯХ ПАК АЗ СЪМ ИМ ГИ ПРАТИЛ - КАТО МОИ АГЕНТИ!

КРАДЕЦЪТ НА "РИБНИЯ БУКВАР" - ДАРИТЕЛ НА МУЗЕЯ!

БОРИСОВ: БСП ДА НЕ МЕ ПЛАШИ, ЧЕ ЩЕ МЕ ОСТАВИ БЕЗ ПАРТНЬОРИ СЛЕД ИЗБОРИТЕ. ТОЛКОВА КАНДИДАТИ ЗА ПРЕДИЗБОРНА КОАЛИЦИЯ ИМАМ, ЧЕ АКО ГИ ВКЛЮЧА В ЛИСТИТЕ, НЯМА ДА ОСТАНЕ МЯСТО ЗА МЕН!

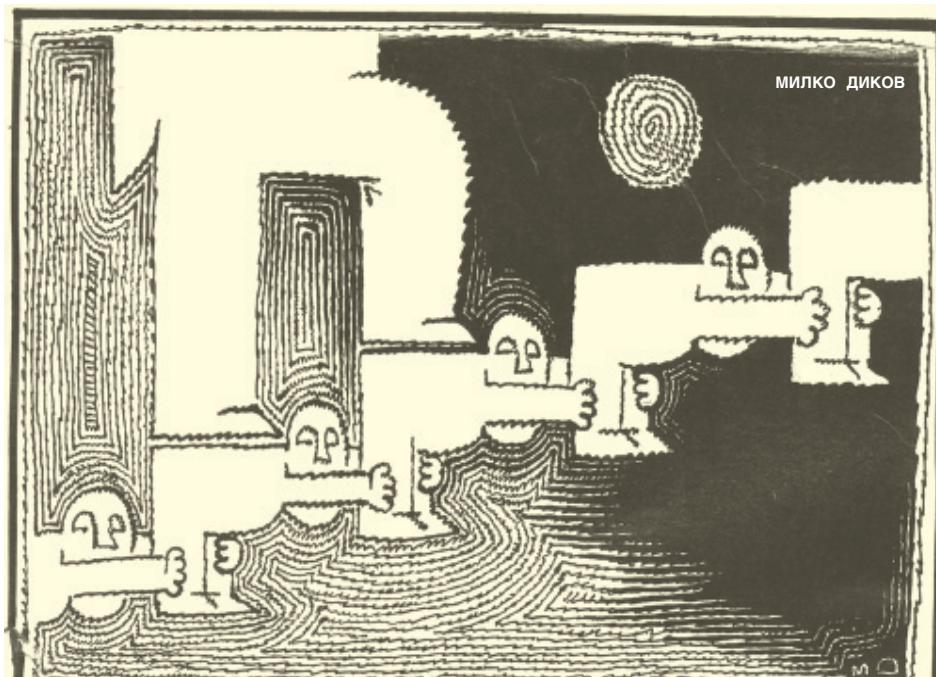
ГЕРЪ РАЗДАВА АНТИКРИЗИСНАТА СИ ПРОГРАМА В ДЕТСКИ ЯСЛИ!

БОРИСОВ КЪМ ШЕФА СИ ЦВЕТАНОВ: КАТО СТАНА ПРЕМИЕР, ЩЕ НАПРАВЯ РАЗПЕТИ ПЕТЪК ПОЧИВЕН ДЕН. ЗАПИСВАЙ, ЦВЕТАНОВ! ЧЕ АЗ ЧЕСТО ЗАБРАВЯМ КАКВО СЪМ ОБЕЩАЛ...

АМЕРИКА МНОГО-МНОГО ДА НЕ СЕ ВЪЗГОРДЯВА, ЧЕ БЪЛГАРКА Е СТАНАЛА ЧЕТВЪРТА НА "МИС САЩ". КОГАТО АМЕРИКАНКА СТАНЕ ЧЕТВЪРТА НА "МИС БЪЛГАРИЯ" - ТОГАВА!

ПРЕДИЗБОРНА ОПАШКА ОТ ПАРТИИ ПРЕД ПИАР АГЕНЦИЯТА "ГОЧООЛУ И ДОЧООЛУ"!

СКЪПИ СЪНАРОДНИЦИ, СИНЯТА КОАЛИЦИЯ НА ОБЕДИНЕНАТА ДЕСНИЦА ВИ ЧЕСТИТИ ПРЕДВАРИТЕЛНО ПОБЕДАТА СИ, ЗАЩОТО СЛЕД ИЗБОРИТЕ МОЖЕ ДА НЯМАМЕ НАРОД.

Неформален и формални

Веднъж един равин...

Веднъж един равин попитал дебел богаташ:

- Защо пушиш? Това е грях.
- Прейдох и пуша, за да смея по-бързо обяда си!

Малко по-късно равинът видял мършав бедняк, който също пушел:
- Не знаеш ли, че това е тежък грях? Защо пушиш?

- За да забравя, че съм гладен!
- Боже, Всевишни! - отправил взор към небесата равинът. - Къде е правдата ти? Ако дебелият, богат човек бе поделил обяда си с бедняка, и двамата сега щяха да са по-доволни, по-здрави и, разбира се, и през ум нямаше да им минава да пушат.

Веднъж един равин-имигрант пристига с кораб в Хайфа веднага след образуването на израелската държава. На брега е горещо като във фурна, растителност почти няма, навсякъде пясъци и на всичкото отгоре се водят престрелки с арабите. Равинът вдига очи към небото:

- Господи, щом си решил да ни подаряваш земя, защо да не е поне Швейцария?

Веднъж един равин бил поканен да проповядва в съседно градче. Не му се вървяло пеша дотам и се обърнал към съседа си файтонджия да го откара.

- Имай предвид, че от кончето си вада прехраната, а то е старо и слабо, така че по нанаторницата ще трябва да слизаме от файтона, за да не го измъчваме.

Тръгнали. Още на излизане от града имало стръмнина и двамата слезли. Като стигнали на върха, равинът поиска да се качи, но файтонджията възразил:

- Сега почва нанадолнище, и двамата сме тежки, файтонът ще бутне кончето, то няма да може да ни удържи и ще се пребие.

Така нагоре, надолу извървели почти цялото разстояние. Като стигнали пред синагогата, равинът казал:

- Ясно ми е защо аз тръгнах за тук - трябваше да произнеса проповед. Ясно ми е защо дойде и ти - трябваша ти пари. Но защо взехме кончето?

Веднъж един равин попитал по-възрастния си колега защо човек, като забогатее, става горделив, егоист, скъперник.

По-старият завел младия до прозореца и го попитал какво вижда през стъклото.

- Хора, жени с деца, ученици играят, старец с бастун, зелени дървета.

- А сега погледни в огледалото и кажи какво виждаш?

- Себе си!

- Какво е променило стъклото и го е направило огледало, в което да виждаш само себе си? Един пласт сребро!

Веднъж един равин бил поканен да проповядва в малко еврейско градче.

- Чудесна проповед беше - похвалили го след речта местните първенци. - По-хубава не сме слушали.

- Да бяхте ме чули какво мислех да кажа, когато идвах насам, много по-хубаво беше. Но сега, когато си тръгна за дома и почна да си мисля: и това трябваше да им кажа, и онова трябваше да им кажа, ако го бях казал, щеше да се получи най-хубавата реч.

ПЕГАС

ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ЛИТЕРАТУРА, ИЗКУСТВО И КУЛТУРА

ДУМА

СЪБОТА 25 АПРИЛ 2009, БРОЙ 093

От редактора

Балада за Виктор Пасков

БОРИС ДАНКОВ

“Малцина изпратиха един от най-успешните ни писатели Виктор Пасков. Поклонението пред него беше във фоайето на Народния театър. Пасков почина в края на миналата седмица от рак в швейцарска болница. Последното му желание е било да бъде погребан в България, в Алеята на бележитите българи, близо до приятеля си Христо Калчев” - ни известни оня ден едно българско “национално” радио.

Не мога да си спомня някой от големите ни писатели през последните години да е бил изпратен с подобно мерзко откровение, в което примитивната омраза не само трудно може да бъде скрита между редовете. Тя избива наяве с поглотото желание на всяка цена авторът на “Балада за Георг Хених” да бъде принизен

и обявен за “успешен” писател; да бъде накърнена паметта му - с интригата, че е искал да бъде погребан в Алеята на бележитите българи, да бъде унижено достойнството му и след смъртта. Не е трудно да се разбере кой е авторът на този нечистоплътен пасквил. Който помни “действащите лица” в печалната “полемика” срещу Пасков, непременно ще се сети за името на набедения публицист.

Колкото до малцината, почели паметта на писателя - да, той наистина беше изпратен в сетния си път от малцина. Очевидно тъй наречената “културна общественост” днес се интересува повече от “Биг Брадър” и “Мюзик айڈъл”, отколкото от автора на “Балада за Георг Хених”. Тъжно, но факт!

ЗАВРЪЩАНЕ

Мирела Иванова и Любо Денев в ноти и метафори във вторник

В поредицата “Ноти и метафори”, организирана от Национална агенция “Музика” ЕООД при Министерството на културата в партньорство с ИК “Жанет 45”, на 28 април от 19 ч. в камерна зала “България” двамата творци ще се “завърнат” при своята публика от Европа. Поетеса-

СНИМКА АРХИВ ДУМА

Любомир Денев

та Мирела Иванова и композитора и джаз-пианист Любомир Денев в продължение на една година живяха и работиха активно в самото сърце на Бавария и барока, обитаваха със запомнящи се успехи и прояви международния твор-

чески дом “Вила Конкордия” в Бамберг по лична покана на баварския министър на културата г-р Томас Гопел. Във времето, прекарано край бреговете на река Регниц, поотделно и заедно участваха в незабравими вечери на поезията и музиката, на Трети март съвместно със свои български и немски колеги сътвориха “Дългата нощ на българската поезия”.

Мирела Иванова си пристигна от Бамберг с небероятен свръхбагаж - новата си книга “Бавно”, 11 разказа и 11 стихотворения, илюстрирани с 11 рисунки на Греди Асса. Уникалното издание на “Жанет 45” ще се появи за първи път тъкмо във вечерта на 28 април и ще бъде “допълнено” от джаз импровизациите на маестро Денев.

СНИМКА ГАЛЕРИЯ СЛОВАР

Мирела Иванова

ПРЕМИЕРА

Тръгва нов филм на Анджей Вайда

От вчера по полските кина започва прожекцията на най-новия филм на Анджей Вайда “Акорус” - съобщиха полските медиуми. Това е филмът, за който 82-годишният доайн на полското кино спечели неотдавна на Берлинале наградата “Алфред Бауер”. С нея ветеранът на полската филмова школа бе удостоен за своя “принос в извеждането на киното на нов път”.

Като основа на филма е послужила едноименната повест “Акорус” на големия полски писател Ярослав Ивашкевич. Вайда е “обогатил” сюжетната нишка на повествованието с документален елемент - личните спомени на известната полска актриса Кристина Янда, изповедта за живота ѝ с нейния съпруг - известният филмов оператор Едвар Клошин.

Сред участващите във филма актьори е и познатият у нас Ян Енглерт, изпълнил ролята на отец Ересия в “Осъдени души” на Вло Радзев.

Част от полската филмова критика посреща новата творба със суперлативи и преди всичко, като “събване” на тандема Вайда-Янда, докато други откриват в него сериозно размисланаване с известната повест на Ивашкевич. Заснех първия си филм, когато бях на 27 години

Анджей Вайда и Кристина Янда - един събнат филмов тандем

и тогава си мислех, че киното е над всичко, но сега съм убеден, че над всичко стои животът - казва гурито на полските кинаджии в отговор на недоволните.

СЦЕНА

300 млади таланти в зала 1 на НДК

Тържествен концерт на училищата по изкуствата и по културата “Младостта на България пее и танцува” започва на 28 април в 19 ч. в зала 1 на НДК, научи ДУМА от МК, входът е свободен. Концертът е по повод 100 години от признаването на Независимостта на България и е под патронажа на министъра на културата проф. Стефан Данаилов. Водещи на събитието ще бъдат актьорите Яна Титова и Златин Цветков.

В спектакъла ще вземат участие повече от триста млади таланти - музикални и танцови художествени състави и солисти от София, Пловдив, Варна, Русе, Плевен, Бургас и Стара Загора. В програмата са включени произведения на А. Вивалди, Г. Ф. Хендел, Б. Годар, Дж. Верди, А. Пиаццола, Бизе-Щедрин, М. Големинов, Ал. Танев, М. Пеков, П. Христосков, Т. Стойков, Б. Карадимчев и др.

В Националния дворец на културата може да се види и съпътстващата концерта изложба “Знаковите места на независима България”. Изложбата включва фотоси и плакати, създадени от учениците от Националната професионална гимназия по полиграфия и фотография. Тя е разположена във фоайе “Запад” и ще продължи до 30 април.

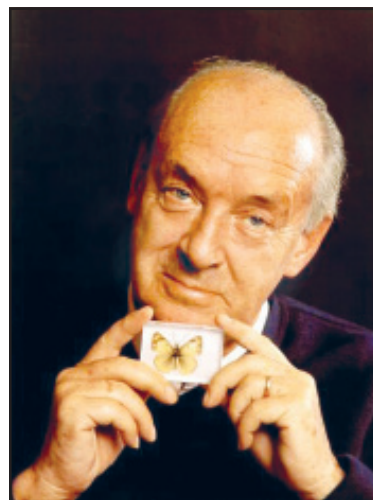
EX LIBRIS

Излиза неиздаван роман на Набоков

Британското издателство “Penguin” подготвя издването на непубликувания досега незавършен роман на Владимир Набоков “Оригиналът на Лаура” - съобщава Би Би Си.

Приживе известният писател завещал на съпругата си да изгори ръкописа на книгата, но тя, противно на волята му, предала оригинала на неговия син Дмитрий, който го е съхранявал повече от трийсет години в една от швейцарските банки.

За да придобие авторските права на “Оригиналът на Лаура”, издателство “Penguin” е трябвало да за-

Владимир Набоков

плати на Набоков младши шестцифрена сума - известна Би Би Си. В романа се разказва за отношенията на главния герой с неговата безпътна съпруга, заради която той непрекъснато мисли за смъртта. За пръв път Набоков съобщава за книгата в своите дневници на 1 декември 1974 г., където отбелязва заглавието “Весело е да се умре”, като две години по-късно го променя на “Противно на Лаура”.

Предвижда се новата книга да се появи на английски още в края на тази година.

ПОЕЗИЯ

Час за разговор

Вкусът на хубавия хляб и по трохите се познава.
Да, така е - казвате и в себе си потъвате отново.
Крадецът не разбива в този миг секретната ви брава
и в чашите ви виното не е отрова.
И здрави са децата ви - в живота си ще имат всичко.
И към бъдещето те отварят ви пролука.
Ала трябва отсега да знаем в детската количка
утрешен светец или палач на милионна гука?
И с хиляда думи огнени не се прогаря мракът -
достатъчна е само искрата на светулка.
И нрава си небето с гръмотевиците не показва -
най-искрено е в тихите напеви на капчука.
Но да ви говоря - когато Слънцето във залезния час
обагря с кръв на планината каменното теме
и утаява се умората във всекиго от нас,
все едно в неплодна пръст да хвърлям семе.
Нека всичките звезди разискрят своите кристали
и споменът за миналия ден да отлежи.
Сами ковам съдбата си. Но времето не ни пожали:
ведно с маслинената клонка меч в ръцете си държим.

РИСУНКА ЛЮДИМИЛ АСЕНОВ

ДЕНЬО ДЕНЕВ по образование е инженер-химик. Живее и работи като журналист в родния си град Сливен. Издал е 20 книги с поезия, критика и публицистика, сред които "Ахилесова гуша", "Азбука за душане", "Послеписи", "Книга за мама", "Слънцето се изповядва в черква за птици", "Сол, вода и звезди", "Подслушани дихания", "Блуждаещ огън", "Трохи от светлина". Носител е на националната награда "Атанас Далчев". Член е на Съюза на българските писатели.

Мечтата

На ПАНКО АНЧЕВ

Денят затвори своите клепащи
и стихна хорът на петлите.
Ала човекът още из полето крачи,
боде си в тъмното очите.
Той иска всичко да докосне със ръка.
(За него жабите с насмешка крякат
и тяхната ирония звучи така:
"Животът - педя, а ламтежът - лакът!")

Човекът слуша шепота на семената:
как в тези най-щастливи мигове
напуква се черупката на тишината
от тънички зелени гласове.

И бавно във сърцето му кълни надежда,
и тихо тя започва да звъни...
И не една - сега зад облачните вежди
дяволито гледат две Луни.
Но това Луни ли са, или са двата
хляба за трапезата на боговете?
А може би е двоен образ на мечтата,
която на небето - и в душата свети!

Човекът се пречисти

Човекът мирно и щастливо бе живял
като катеричка в своята хралупа.
Но душата си като брашнен чувал
той обърна и с тояга дрянвова изтупа.

Навярно се е стоплило яйцето на съдбата
и отвътре пиле е започнало да чука,
и така през ризата на тишината
първороден глас намерил е пролука?
Или някоя събудена лавина
се търкулнала по склоновете на живота
и кръвта е закипяла като вино,
и обтегнавши се обръчите на челото?

Азбуката на личната си драма
човекът сам от А до Я изрече,
зърното отся от делничната слама,
смля го на брашно и хляб изпече.
Но... този хляб за кучета е гоген,
гладните вrabчета го избягват посред зима.
Човекът се пречисти... И свободен
забръмча като пчела около свойто име.

Затворен кръг

И стотици барабани да гърмят -
пак ще спят на мъртвите душиите!
И за земните дела звездите
нехаят в бликация необят.

Те си имат свои звездни грижи
и вселенски ребуси решават.
Човекът в нощната жарава
зорко взира се и търси ближни.

Той долавя тайнствени сигнали
от пулсирането на Всемира.
И щастие в това намира.
Някога дали ще спре? Едва ли.

Жажда за любов, пари и слава,
и звезден глад... се сливат във съдба.
Над всичко клонче цъфнала върба
като послепис се полюлява...

БЕЛЕТРИСТИКА

Мъниста

Мадона

Има мигове, които ще носим, дока-
то ги дъшаме. А защо? Едва ли човек
може да си обясни.

Видях я за минута, не повече, в
един обикновен ден, задрямал в селска
тишина, топъл, с наседнали от прах и
уведени доземи от плод ябълки и сли-
ви; допускам, че съм срещнал погледа ѝ
за секунда, защото помня очите ѝ -
удължени, големи, светлокафяви, по-
топени в оная бистра влага, в оная
едва загатната тъма, която кара
сърцето да притихва в очакване, в
смътно желание за нещо хубаво и
почти непоносимо, за ласка...

До едрата си млечна гръд държи
дете - я има годинка, я няма. Носи го
някак странно, притиснато до тяло-
то ѝ, точно тъй, както старите май-
стори, а и нашите тревненски зогра-
фи, изписват Богородица.

Село край бреговете на Струма.

Заник

Сърната се наведе и пи дълго.
Чуваше се как се цеди водата през
ланска шума, как шушне тревата, как
гребете птиче крло горе, над върхарите.

И ето, че изчупка кос.
Сърната трепна, дигна високо гла-
ва; по атлазената кожа премина
тръпка, от меките, кадифени устни
се стичаха капки, ронеха се по гърди-
те ѝ...

В това съвършено, тръпнещо, изо-
пнато като пружина тяло, в голямото
око, пълно със светлина и тревога, в
тези златни капки, които се стичаха
по ръждивата козина, беше събрана
тихата, неизчерпаемата красота на
гаснещия ден.

Старица

Беше слаба, сбръчкана, прозрачна
старица.

Все още можеше да се храни и да
ходи сама. Близките ѝ бяха я изоставили
и тя седеше по цели дни на прозореца.
Един ден синът ѝ, началство някакво в
окръжния център, я запита: Защо
мълчиш, мале, да не си болна? А тя му
каза: Не съм болна, не мълча, ала с вас,
сине, няма за какво да говоря.

Той не я разбра, помисли, че е сърди-
та; жена му или децата са я обидили.

И пак си седи на своето неизменно
място - го големия и светъл прозорец
- заглеждана към улицата, към покривите
на къщите, към върховете на тополите
и още по-нататък - към далечните и
неясни очертания на планината. Ала
едва ли ги вижда със своето отслабнало
зрение.

Тя виждаше един друг свят, отми-
нал, разговораше с хора, които отдавна
бяха умрели.

Два дъба

В квартална градина, заложената от
добър инженер още в началото на ХХ
век, докато многострадална България
на вълни, на вълни посреща прокуден-
те си чеда, когато в североизточния
ъгъл на тва празно място възниква
скромна бежанска черква, наречена "Све-
та Троица", дала по-сетне име на целия
нововъзникнал квартал, тук, сред заса-
дени в редички млади явори и кестени,
че и различни декоративни храсти, се
издигали две великолепно, рядко среща-
ни в Софийското поле дървета - два
млади дъба. Кой ги е посадил, или те са
останали от някогашна дъбова гора по
тези места - никои не може да каже.

СТОЯН БОЙЧЕВ е роден през 1927 г. За половин век е
написал госта страници и сам казва: "И аз имам този
грех - писал съм големи (дълги) разкази, та и цели романи.
С годините разбрах, че между дългите и късите
произведения няма голяма разлика. Работата е в друго
- да бъдат добре написани. Ала малките неща имат едно
голямо предимство: заемат малко място, малко хартия.
Ако човек е любопитен и тръгне по веригата, ще спре
горе на връх Стара планина, пред повалена елица-хубавица.
За хартия е била погубена клетата. Да ти се доплате...
Написах книжка, кръстих я "Мъниста" - все мънички
нещица, дребнички, и затуй, може би, незабелязана. Нали
човек трябва да се наведе, да се взре. А пък аз не се отказвам - гобавям
гребосъщи към моите "Мъниста". Тези неща тук са от тях."

Едно е ясно: вън са от всякаква
подредба, самотни и недостижими със
своята сила и великолепия. Под могъщи-
те им клони е сянка и само есен тук се
сипе едър желъд; гънери - двама души
не могат да ги обхващат; кора - като
напукана в суша блатна земя; расови и
клони - възлестни, с размери на цели
самостоятелни дървета, сплетени ко-
рони, докоснали с разперени пръсти сину
небеса... Великолепна, великанска сила,
изригнала сякаш от коравата земя...
В празничен ден тук гъмжи от хора.
И никои не дига глава.

Студена есен

Запомнил съм този сив есенен ден.
Нещо тъжно, почти траурно има в
гъстата мъгла, която бавно слиза откъм
Камен дял и обхваща северните склоно-
ве на Витоша.

Над Бояна тежи оловно небе.
В двора на вилата - повяхнала и
излиняла трева; и всичко е приглушено,
тихо...

Времето е студено за болния писа-
тел и шезлонгите на терасата оста-
ват празни. Надя е категорична. Емили-
ян Станев вдига рамене: няма как, и ме
повежда към хола. Надя нещо шета, но
аз зная, че ушите ѝ са насочени към нас.

Емилиян Станев твърде рязко съди за
лечението си. Какъв е смисълът? Защо?...
Личи, че всичко му е дошло до гуша.

И неочаквано ме пита имам ли цига-
ри.

Посягам към джоба на самото си и в
същия миг виждам очите на Надя -
широко отворени, гневни, маха ми с
ръка над главата на Емилиян Станев,
който е с гръб към нея.

Опишвам джобовете си твърде изра-
зително, но непохватно и казвам, че
нямам цигари, забравил съм ги.

В погледа му има гняв, но и болка,
вотъл, но и съжаление.

"И ти ли!?"

Не си спомням какво сме говорили
този ден.

Не знаех, че това е последната ми
среща с Емилиян Станев.

Помня болката и вината, която ме
потисна и през всичкото време седях
като на тръни. Струваше ми се, че съм
извършил нещо грозно, непоправимо...
Грех съм сторил. Емилиян Станев сигур-
но голови промяната в гържанието ми
и ме бутна с ръка по коляното, усмихна
се: "Карай, случва се..." Тази негова ус-
мивка... тиха, лека, едва доловима, коя-
то сякаш само докосва устните, или по-
точно - прелита над тях и бавно се
разлива върху цялото лице...

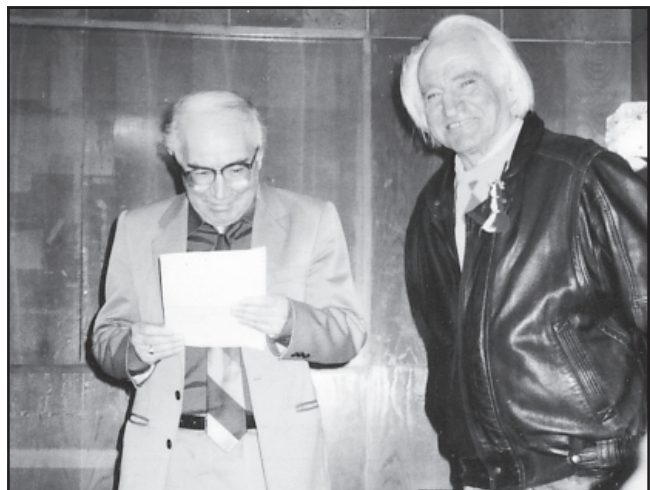
Ариадната нишка на критика

ПЕНЧО ЧЕРНАЕВ

Да се четат сериозните, обхватни, дълбоки критични анализи на Петко Тотев не е просто удоволствие. Авторът е един от големите познавачи на литературата ни, несъмнен ерудит и признат специалист, надарен с рядката способност за мащабно мислене. Той е от малцината на фронта на научноизследователската и оценъчна дейност, който не потъна в гебрите на някакъв по-гохогоносен бизнес, а остана верен на оперативната критика и любовта си към художественото слово. Критикът може да погледне "обекта" от различни ъгли, да изтегли през меридиани и паралели неподозирани Ариадни нишки, да направи изненадващи съпоставки на автори (например от Йоан Екзарх до Йордан Вълчев и Екатерина Томова), на явления, процеси, моги, традиции и пр.

Тези негови качества на анализатор и ценител намират потвърждение в книгата му "Белетристи" (2007). Погледнете само какви автори си е подбрал: Павел Вежинов и Богомил Райнов, Йордан Радичков и Васил Попов, Добри Жотев и Антон Дончев, Стоян Бойчев и Никола Радев... Не мога да изброя всичките. Той не пише първица за тях, а ги препрочита и вече от разстоянието на отминали години, на произтеклите радикални промени у нас и в глобализирания свят изследва отново написаното, размишлява какво времето е отсяло и какво е оставило, търси отговор на въпроса защо е настъпило мълчание около изтъкнати наши духовни първенци. Воюва срещу пристъпите за ликвидация и анхилация на стойностни творби от близкото ни минало.

Оценките му не са върху отделни произведения, а въз основа на цялостното творчество на авторите и същевременно - с поглед върху движението и развитието на съвременната ни литература. Това прави "Белетристи" още по-съдържателна и значима книга. В нея има няколко студии с много интересни наблюдения и размисли върху цялостния развой на литературата ни - от разказите за пренасянето на мощите на светци до съвременния пътепис; екологизма в произведенията на Николай Хайтов; женското лице на българската романистика под перата на Яна Язова, Вера Мутафчиева, Севда Костова, Юлия Кръстева;

Петко Тотев с поета Велин Георгиев, 2002 г.

подводните дълбини в прозата на Никола Радев, Тодор Велчев и Генчо Стоев и, не на последно място, литературата като духовно единение на народа и чувството за роден край без граници в творбите на Николай Хайтов, Никола Инджов, Йордан Вълчев и Валентин Караманчев. Тия пространни екскурси потвърждават съдържателната дълбочина на "Белетристи".

Петко Тотев, освен че е литератор, има отворени сетива и за други изкуства и науки - живопис, музика, театър, история, археология... Затова публикациите му, обогатени с примери от тия "контактни зони", надхвърлят тесните разделителни граници, звучат полифонично.

Стилът на автора се отличава с известно увлечение към чуждите и към модерната терминология, а езикът му (доказано от неговата публицистика) може да бъде и остър, иронично-хаплив, язвително-саркастичен.

В резултат от изследванията си и направените обобщения критикът стига до най-важния си извод: българската литература от втората половина на XX век е била на висота! Нещо повече: в много от творбите на разглежданите писатели тя е надскочила времевата граница на столетието и е прозряла в следващото, станала е посланик на бъдещето. В нея, сочи критикът, има проникновения и тревожни предчувствия за явления и дълбоки социални течения, които са били още в зародиш, но е предстояло да се разгънат: екологични проблеми; ерозия на нрав и традиционни устои; социални и морални разочарования; дълбинни разрушителни за личността и обществото процеси; всевъзможни трансформации на герои

Петко Тотев

и персонажи в публичния театър; настъпление на бездуховността и масовата престъпност; зазуба на родова и национална идентичност, сблъсък на цивилизации, прокоби за самоунищожение на човечеството...

В подкрепа на горчивите си съждения критикът приважда пасаж от романа на Венцеслав Начев "Еничари" за идването на някакви нови хора - "груби, свободни в злото, хора без свян и съвест, хора без корен". За да заключи: "И не е ли съвременната, организирана в подземия престъпност, адска рожба на неоеничарство?"

Месенето на човешкото тество продължава и днес, защото борбата за човешката душа е вечна. Срещу тия ужасяващи, опасни за бъдещето на народите и човечеството тенденции Петко Тотев има свой, тежък аргумент: всяко действие ражда противодействие и преодоляване! Върху това се градат неговият човешки и граждански хуманизъм, писателският и философският му оптимизъм.

В съвременната ни действителност на екшъни и криминалета, когато стойностната българска литература по същество е заг борба, когато сурогати заливат книжния пазар, появата на високосъдържателна литературнокритична книга е факт, равен на подвиг. Такава стойностна творба е книгата на Петко Тотев "Поети".

Първото впечатление е пак поборът на авторите - от Валери Петров до Елена Алекова. Между тези

От ляво на дясно: летецът космонавт Александър Александров, Ангел Попов от СУ "Св. Климент Охридски", Петко Тотев и Илия Пехливанов в редакцията на вестниците "Антени" и "За буквите", април 1989 г.

две поколенчески граници са Иван Динков, Велин Георгиев, Никола Инджов и Радо Радков.

Петко Тотев проявява умението да намери и покаже най-същественото и същевременно индивидуално-специфичното у всеки от разглежданите автори. "Валери Петров е голям български поет, с когото би се гордяла всяка европейска литература", със забележителен творчески и преводчески подвиг - представил на свършен български език целия Шекспир. Той "събира в творческия си опит Възраждането

Защитата на народността на литературата, нейното гражданско-социално и любородно начало е основното в литературно-критическото творчество на Петко Тотев

и модерните времена", като остава докрай верен на своите убеждения, без да спринтира след завои на 180 градуса подир всяка политическа промяна. Елена Алекова прави вълшебни сплитове от история и митология, романът ѝ в стихове "Милена" "с лекостъпната си онегинска строфа е като бисерна мида върху гнилака на съвременността". Иван Динков и Велин Георгиев, често успоредявани и паралелно коментирани от автора, портретувани с неконвенционалността им и с удивителната и съпротивителната им борбеност, оживяват съдбовно-важния за България диагонал Средногорие - Македония, очертан от Братя Миладинови.

Казаното за Никола Инджов като че ли авторът изповядва за самия себе си - запазено равновесие, върност в дела и поведение; "Балада за Камен Болшевика" сякаш е написана като "Приписка към дневника на Че", а във "Възречени от Манастир" многогодишната научнопроучвателска работа е "органично споена с поезия, есеистика и философия". Инджов, според П. Тотев, е творец "с небивала по мащаба си събирателност сред раздробен, автоматизиран, дисекциониран свят".

Човек може да заблуди на проникновения критик за пестеливите му, синтезирани и точни характеристики. Действително Ариадна нишка в цялостната му критико-оценъчна дейност е защитата на народността на литературата, нейното гражданско-социално и любородно начало.

Очевидно е, че Петко Тотев обича анализирани автори, затова е намерил сгода да каже добрата си, авторитетна дума и за Радо Радков - поет и граматург, по-често отричан и навикван, отколкото хвален. В очите на критика той е човек "с поетичен талант и знания на старобългарски, старогръцки и латински, с международно признание, с духовна мисия".

Характерното за критика дълбоко познаване на българската литература и на цялостното творчество на авторите, а не само на отделни техни произведения, му позволява свободно да се движи из материята и в чуждите художествени светове, да следи развитието на творците, да ги оценява и да търси мястото им в националната култура. Изявен защитник на хуманизма и ерудит, Петко Тотев често смайва с неочаквани, но находчиви сравнения, асоциации и метафори, хвърля мостове и координати между далечни и на пръв поглед несъчлени явления.

Удоволствие гоставя на читателя способността му да изследва и обобщава, да разглежда конкретна творба, например "В меката есен", да прави впечатляващ анализ, както за имената у Елена Алекова. Той непрекъснато сравнява, съпоставя, съотнася творците в широк национален и планетарен контекст. Допускам, че и разглежданите автори с интерес четат анализите му за себе си, защото критиката му става

сътворческо интерпретиране на техния свят. С многогодишните си очила критикът явно прозира по-надалече и по-надълбоко нещата - през фокуса им той улавя светлини и сенки, ракурси и аспекти, процеси и тенденции, недоловени от нас.

С цялостното си творчество Петко Тотев доказва, че остава неспокоен, влюбен геец на литературната ниша, радващ ни с плодовете на зрялото си художествено проникновение и критическо майсторство.

Модерната литература на САЩ

Кои са най-издаваните и най-четените съвременни американски писатели?

ЙОРДАН КОСТУРКОВ

Макар и един кратък преглед на американската литература от първото десетилетие на двадесет и първи век да е сравнително представителен, той не може да не отчете явления, които се очертаха през постмодерността на предишния век.

Този период съвпадна с огромните възможности, които хилядите български издатели предлагат на читателя за запознаване, както с популярните автори на трилъри, криминални и шпионски романи, любовните романи, фентъзи, фантастика, еротика и др., някога дефинирани като "периферна литература", така и със "сериозните", изучавани в курсовете по литература книги.

Коя американска литература, би трябвало да се запитаме, за да сме поточни, се чете днес от гражданите на САЩ? Или по света? Защото по впечатляващ начин от няколко десетилетия хиляди творци на най-новия американски роман съжителстват в уникално многообразието. Класациите на бестселърите, които в своята зора само отразяваха закупените творби и затова бяха повече от пълни, (днес много малко от авторите и книгите в тях са оцелели), от доста време те са се плурализирани и категоризирани.

Една от най-популярните класации, тази на вестник "Ню Йорк таймс", има десет категории. В първата десетка на тези категории българският читател ще разпознае Джон Гришам, Джеймс Патерсън, Дейвид Балгачи, Джонатан Келерман, Нора Робъртс, Дан Браун, а едва доста по-надолу и Халед Хосейни, Джойс Каръл Оутс, Джумпа Лахири, Тим О'Брайън, примерно. Всичко доста заприличава на класите в самолетите, които, без да са се променили много, открито са започнали паса-

жерски превози, сега са станали 22 според класацията на Международната асоциация за въздушен транспорт. В това категоризиране на книгата, обаче, въпреки необичайните и понякога объркващи названия на категориите, няма нищо лошо, защото човек поне може да се ориентира и да следи своя писател и своите книги. Иначе може да се получи като в хумористичния разказ на Джеймс Търбър, където гамата, любителка на криминални романи, по погрешка прочела "Макбет", след като сбъркала цвета на корицата на издателството.

Американските университети, както и другите манипулатори на обществената култура - библиотеките, Холивуд, медиите, книжарите и издателите, официално не разграничават "ниска" от "висока" култура, като дори най-престижни университети предлагат курсове по онова, което порано се наричаше "боклук". От друга страна обаче, антолозиите, дори на постмодерната литература, избират автори, които са все пак "по-представителни". Тези автори в най-голяма степен дефинират литературните школи и явления, определяни като модерна класика и като жалонни в новата литература на САЩ. В съставената от Джойс Каръл Оутс антология на постмодерната литература, в голяма степен точно "представителна", виждаме и познати, и непознати на българския читател имена: признати модерни класици, като Ричард Бротиган, Томас Пинчон, Данаел Бартълми, Ишмаел Рийд, Уилям Гас, (дори Норман Мейлър), Робърт Кувър, Филип Рот, Е. Л. Доктороу, Тони Морисън, Джон Барт; както и автори по-слабо познати у нас, представляващи различни етнически и други култури от многообразието на Америка: Глория Ансалдуа, Боби Ан Мейсън, Лесли Мармон

Томас Пинчон според най-влиятелния критик Харълд Блум заема първото място в модерната американска литература

Силко, Сузан Майнит, Кати Акър, Пол Остър, Максин Хонг Кингстън, Хелън Мария Вирамонтес, Джералд Визънър, Дон Де Лило. Съвсем скромно е, обаче, присъствието, на типичен представител на постмодерната научна фантастика като Уилям Гибсън, липсват цели жанрове. Но това все пак е само една избрана антология, защото в други сборници ще намерим и Джон Ървинг, и Пол Теру, и Уилям Кенеди.

Наградите "Пулицър", или подобни престижни награди, включително и за дебютанти, също не могат да ни изграждат една консолидирана представа за новата американска литература. При тях журитата обикновено също не желаят да допуснат "по-фриволни" книги, както стана със "Самотният гълъб" на Лари Макмъртри. На 20 април бяха обявени новите "пулицъри", но един преглед на наградите от последните години ни дава чудесна представа за една все пак "по-официална" литература (естествено, въпреки подбора и журирането тук има и доста неуспешни автори и книги): Кормак Маккарти, авторът на "Всички хубави коне", отличен за новия си роман "Пътят", Марлин Робинсън, Майкъл Кънингам, Ричард Форд, Ан Пролукс, Джейн Смайли, Оскар Хухелос. Списъкът е още впечатляващ, ако споменем и някои от класираните на второ място през последните години творци: Ха Джин, Барбара Кингсладър, Робърт Стоун, Рейнълд Прайс, примерно.

Въпреки че има и изключения, публикуваните от "непредставителни" издатели (по-точно некомерче-

ски) автори като Стивън Милхаузър, Кристин Шут, Даян Уилямс, Хари Матюс имат не само по-малък шанс да застанат в списъка на бестселърите и носителите на престижните награди по волята на журито, ала и да бъдат антологизирани. На тях се гледа понякога като на "последните модернисти", като на елитарни творци.

Най-влиятелният американски литературен критик на нашето време, гениалният професор Харълд Блум, посочва четирима най-велики творци на съвременната американска литература: Томас Пинчон, Дон Де Лило, Филип Рот и Кормак Маккарти. За сравнение, в популярното шоу на Опра Уинфри, което тя започна през 1986 година и смята да приключи през 2011 година, вече от тринадесет години се представят и противоречиви за мнозина, и лично избрани от Опра автори и книги, но сред тях срещаме пак Кормак Маккарти, Кен Фолет, а също и Тони Морисън, Джойс Каръл Оутс, Андре Дубу III, Барбара Кинг-

Любимият романист на Норман Мейлър - Дон Де Лило заема второ място в класацията на Блум

солвър, Исабел Алиенге. Тук "смесването" на жанровете е по-характерно. Между другото не може да не се отбележи, че популярните жанрове също имат своята степен на престижност, като това се отнася най-вече за криминалния.

Нещо повече - и сред популярните автори има "класици" - Даниел Стийл, Джудит Кранц, Сигни Шелдън, Том Кланси, Стивън Кинг (обявен дори за "американския Шекспир"), Джон Гришъм.

Докато в миналото ав-

Елизабет Костова е живата връзка между американската и българската литература

торите, свързани с етнически и езикови групи, региони и дргуи, се приемаха като екзотични, днес латино писатели, индиански автори, китайско-американска литература, феминисти обединяват интересите и на читатели, и на академията и другите манипулатори: към по-горните списъци можем да добавим Сангра Сиснерос, Ейми Тан, Алис Уокър, Джамейка Кинкейд, Тони Кейд Бамбара, Ан Тайлър, Пат Конрой, Н. Скот Момадей, Луиз Ерприч.

Произволна справка с читателските интереси на млад (23-годишен) американец от Ню Йорк е впечатляваща: Ърнест Хемингуей, Чарлс Буковски, Том Кланси, Т. Корагесън Бойл, Хънтър С. Томпсън. А всичко това дотук отпраща към въпроса дали американците четат. Достатъчен отговор са невероятните американски библиотеки, книжарници, клубове на книгата, кафе-читални, онлайн форми и какво ли не. Статистиката показва, че Америка купува огромен брой книги. Вярно, че според статистиката 20 на сто от закупените по света книги не се четат, вярно е, че в прочутата книжарница "Странг" в Ню Йорк, примерно, с нейните над 30 километра рафтове, има цели отдели с неотваряни книги - но какво от това? Американците четат и е време вече, когато според някои постмодерността свършва, за да отстъпи на постмилениума, да се разделим с митови и легенди и стереотипи за себе си и за другите.

Свързаната с България и обикнала страната ни Елизабет Костова спечели близо 4 милиона долара от бестселъра си "Историкът", който е преведен на 28 езика. Вместо да продължаваме да се чудим дали българин ще спечели някога Нобеловата награда и дали нашият народ чете, или не чете, или да етиктираме другите, можем само да се радваме, че новият роман на Костова "Крадци на лебеди" ще бъде издаден едновременно и у нас, и по цял свят - а това се прави в България вече и с други книги. Добре дошли в глобалната книжарница след глобалната литература.

Редактор Борис Данков

Лари Макмъртри превърна каубойския роман в тема на изкуството

110 картини на Бенчо Обрешков

Най-значителните творби на големия наш художник показва НХГ

Изложба, посветена на 110-ата годишнина от рождението на големия български художник Бенчо Обрешков (1899-1970) е подредена в залите на Националната художествена галерия.

Изкуството на Бенчо Обрешков бележи една от най-ярките страници в новата ни художествена история. Неговите натюрморти и портрети, пейзажи и композиции, ярки и експресивни, изпълнени с подчертано живописно майсторство, размах и артистизъм, са не само съществен етап в развитието на нашата живопис, но са и неотделима част от европейската художествена култура на ХХ в., посочват от галерията. В изложбата са включени 110 от най-значителните картини на Бенчо Обрешков, които представят отделните етапи в неговото творчество. Произведенията са избрани от колекциите на НХГ, Софийската градска художествена галерия,

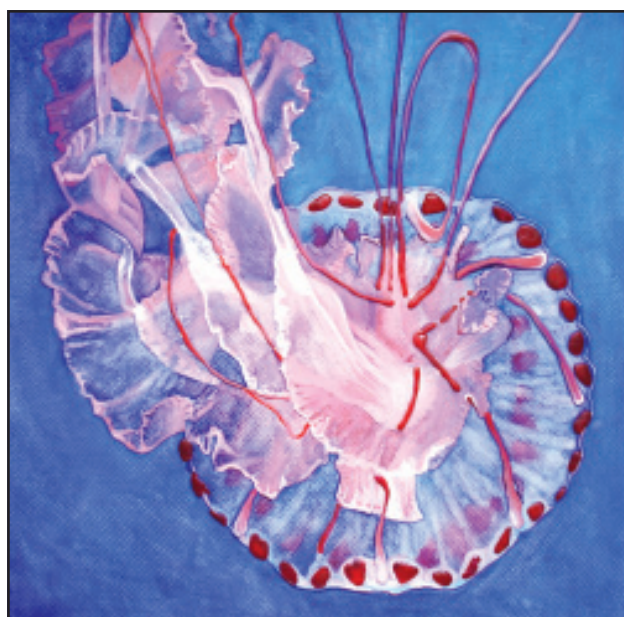
арт салоните в страната, както и от частни колекции. НХГ подготвя и пълен каталог на изложбата.

Бенчо Обрешков е роден на 27 април 1899 г. в Карнобат. От 1918 до 1920 г. е студент в Художествената академия в София при професорите Петко Клисуров и Иван Ангелов. През 1920-а заминава за Дрезден и продължава образованието си в Дрезденската художествена академия при Лудвиг фон Хофман и Оскар Кокошка. Получава първа награда за живопис при завършването си през 1926 г. От май 1926-а до август 1927-а Бенчо Обрешков е в Париж, където посещава Свободната академия "Гранд Шомиер" и учи скулптура в ателието на Антоан Бурдел. От 1927 г. до смъртта си през 1970 г. Обрешков се представя пред българската публика със 17 самостоятелни изяви и участва във всички общи, дружествени и представителни изложби

"Портрет на жена", към 1936 г., НХГ

на българското изкуство у нас и в чужбина. През 1937 г. за "Дамски портрет" получава една от най-престижните награди за живопис - Гранд при на международното изложение в Париж.

Любовта към морето и красотата, претворени в рисунки

Живописният проект на Жанина Дубарова, озаглавен "Underwater", включва картини, родени от две фундаментални за нея емоции - любовта към морето и любовта към красотата. В хода на работата осъзна, че тази серия творби би могла да бъде нещо много повече от чисто емоционален артистичен акт, а именно заявка на човешка позиция по темата за

опазването на околната среда и в частност морето, казва младата художничка, която от 2008-а е докторантка в Националната художествена академия, катедра "Стенопис".

С увеличените "портрети" на морските обитатели, както самата тя признава, иска да покаже още по-отблизо тяхната неподправена красота и да насочи вниманието на публика-

та към това, че от нас зависи морските същества да останат такива, каквито са, споделя Жанина. Характерно за картините ѝ е съвместването на противоположности - дух и материя - красотата на морските същества и емоцията, която тя предизвиква у твореца и зрителя. Противопоставям реалност и творческа интерпретация - изображения, нарисувани с

фотографска точност, поне десетократно увеличение на реалните размери. В чисто материален и технологичен план използвам едновременно изразните средства на акварела и фактурата, допълва авторката.

Изложбата се открива на 28 април в столичната галерия "Арт аляя" (ул. "У. Гладстон" 51а) и ще продължи до 12 май.

АДРЕСИ

„АСТРИ“

Новата изложба на Живко Мутафчиев - "Дългото завръщане", която се откри на 23 април в галерия "Астри", разказва за мъдростта, драмата и триумфа при срещата на homo ludens и homo faber. Играещият човек като творец на култура, а играта като първична човешка функция и главен културообразуващ фактор, в сливането с човека - ковач на щастието и съдбата си, творец на собствената си среда, в цикъл от 22 рисунки и живописна платна. Предизвикателството пред Живко Мутафчиев е сюжет от напомняне за сън да бъде преобърнат през инструментите, които са в неговата творческа природа, виртуозното им владеене и даващи на един експресионист необходимата му свобода на изразяване. И резултатът е налице - десетки рисунки в техниката на литографията, сухия и масления пастел, комбинирани рисунъчни техники върху хартия, акрилни платна в пределно големи формати. Изложбата ще продължи до 13 май в арт салона на ул. "Цар Самуил" 34.

„АГРИОН“

"Черепчета" е втората поред изложба на Людмил Лазаров в столичната галерия "Агрион" (ул. "Искър" 16 А (вход от ул. "Будапеща"). Пластически и идейно тя продължава и развива "повърхностните картини", върху които работи художникът през последните четири години. Сега той представя полиптих "черепчета" от 32 картини,

както и серия портрети. Експозицията може да се разгледа до 9 май. Творчеството на Людмил Лазаров не носи нарративни елементи или актуални социално-политически коментари, с които медийното пространство е пренатоварено, а художественото често кокетира. Картината при Людмил Лазаров е обект, експресия на индивидуалност, която трябва да бъде форсирана до екстрем. Произведението излиза от класическата схема повод-идея-изображение и се превръща в авторски отпечатък, манускрипт, в чиято единствено видима страница прозират или се наслаждат следите от всички останали.

РКИЦ

Сборна изложба, посветена на пролетните празници, под наслов "Деца, цветя и слънца", може да се види до 27 април в изложбената зала на Руския културно-информационен център, етаж I. Концерт-спектакъл, подготвен от възпитаници на сдружение "Приятел на детето" под ръководството на Цветана Платиканова и Александър Тончев, откри изложбата. Наред с рисунки и керамични изделия, изработени от малчугани в творческите ателиета на сдружението, са представени творби на ученици от училището към руското посолство, 133-то училище и Руский лицей.

СНИМКА ЮРИЙ СТОЯНОВ

Страницата подготви НАДЕЖДА УШЕВА

Ектопластично изкуство

Експозицията "Ектопластични рисунки и инсталации" на Петер Цанев е изложена до 12 май в Националния център за съвременно изкуство - София, на ул. "Шипка" 6, етаж III.

Ектопластичните рисунки и инсталации експериментират с поразящата сила на несетивното изкуство. Те представяват образна субстанция, която се появява от тялото на медиум, който може да бъде човек, празно пространство, творба на изкуството или анимиран обект. Ектопластичното рисуване е акт на евокативна транскомуникация, която свързва изкуството с психологията на непознатото тяло, обясняват организаторите. Изложбата се осъществява със съдействието на банка "Пиреос".

Петер Цанев е роден през 1967 г. Той е доктор по история на изкуството, доцент в Националната художествена академия в София от 2002 г. Автор е на книгите "Изкуство, психопатологична образност и детски рисунки", "Психология на изкуството", "Психологически подходи в изкуствознанието". От 2001-а Петер Цанев ограничава художествената си дейност единствено до психологически форми на рисуване с бяло мастило.

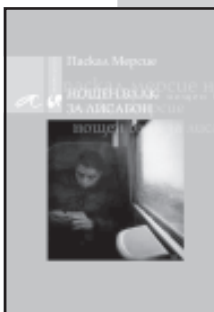

ЛАВИЦА

“АНАТОМИЯ НА ЧОВЕШКАТА ДЕСТРУКТИВНОСТ” от Ерих Фром е трети том от 11-томната поредица от този автор на издателство “Захарий Стоянов”. Това е първата част от цялостния труд върху теорията и психоанализата. Книгата разглежда психоаналитичния подход към разбирането на агресията - оправдана и злоствна. С това изследване блестящият философ хуманист, психоаналитик и психолог, един от големите мислители на XX век, Ерих Фром, доказва, че не агресията и деструктивността са основа на човешката мотивация, а че с развитието на цивилизацията и увеличаването ролята на властта възникват деструктивност и жестокост. Разрастването на насилието и деструктивността на национално и световно равнище е насочило вниманието на професионалисти и на широката общественост към теоретичното изследване на характера и причините на агресията. Преводът от английски е на Владимир Ганев д.ф.н. д-р Светлозар Донев и д-р Нина Белова.

“НОЩЕН ВЛАК ЗА ЛИСАБОН” от Паскал Мерсие на издателство “Алтера” (“Делта Ентъртейнмънт” ЕООД) предлага вълнуващо прозрение за живота, любовта, литературата; завладяващо изследване на чувствата, на възможността за пълно разбиране на другия, на способността на езика да описва самите нас. Героят Раймунд Грегориус е учител по древни езици, който един ден изоставя досегашния си живот и започва напълно нов. Той хваща нощния влак за Лисабон, за да се впусне по дирите на мистериозния португалски писател Амадеу де Прадо. Героят все повече се заплита в текстовете и живота на Амадеу де Прадо и постепенно пътуването към него се превръща в пътуване към самия себе си. В Лисабон Грегориус ще се натъкне на изключително напрегнатия и драматичен живот на Прадо, ще научи за съпротивата по време на диктатурата на Салазар и т.н.

“ГОЛЯМАТА ИГРА НА СЛЕПИЯ” от Андрей Воронин е единнайсетата книга, която КК “Труд” издава от поредицата криминални романи с този главен герой. За всички - близки и приятели, за висшите офицери и редовите войници, Глеб Сиверов с прякор Слепия е загинал в Афганистан. В действителност Глеб по чудо оживява. Сега той е професионален убиец - работи за пари, но е в помощ на Салавъв от ФСС - единствения, който знае кой в същност е Глеб Сиверов. Сюжетът в поредния роман: дързък хакер се опитва да проникне в компютърната мрежа на Федералната служба за сигурност чрез локалната интернет връзка на израелското посолство. Талантлив реставратор изработва копия на картини, принадлежали някога на немски благородник. Бивш агент на КГБ подменя оригиналите с копията, за да ги продаде на германски банкиер. На Слепия е възложено да изясни случая.

“КАКВО ПРЕДСТАВЛЯВА СТРЕСЪТ и как да се спасим от него” от Александра Крачуков - Сампери разглежда проблемите на жената, изпаднала в ситуация на безизходна и емоционален срив, като предлага прости, но ефикасни “рецепти” за излизане от кризата. Авторката - известна руска психоложка и авторка на повече от десет книги, живее и работи в Италия, където заедно със съпруга ѝ психиатър ръководят психотерапевтична клиника. Тя разсъждава над някои положения, които може да поставят жената в стрес: когато я напусне съпругът ѝ, дилемата на дългогодишната връзка, как да избяга от възрастта - трийсетте, четирийсетте години като фатални граници или като нови хоризонти; ако е останала без работа, как да преживее загубата на близък човек, как да развива интуицията си, да осъществява желанията си, да води хармоничен живот и т.н. Издава “Гармонд”.

Кърпата от люлката до гроба

Наред с китката, обредния хляб и мартеницата тя е от онези обредни предмети, които българинът е пренесъл през вековете до днес

КИРИЛ МОМЧИЛОВ

Ще ми повярва ли някой, ако му разкажа как в родното ми село Горно Ябълково в Странджа планина съм развявал кърпата като знаме, преди още да съм видял българския трибагреник? Имаше някога сватбено знаме - байрак, който в деня на сватбата се носеше от девера (брат или братовчед на момъка) пред шествието към черквата... Бях малък, но не мога да забравя сватбата на батко ми Иван и невеста Гъркиня... Не мога да забравя и оная кърпа с червена лента, и червената ябълка на върха на пръчката, вдигнати високо над главата.

Този спомен ме върна назад през годините, докато четях книгата на етнологката Невена Даскалова-Желязкова “Българската кърпа - покров, олтар, знаме”. Малко е да

кажа, че бях приятно изненадан, още по-голяма е изненадата ми, че тази оригинална книга е дело на издателския консорциум “Кота” в Стара Загора. Не познавам лично авторката, но предполагам, че съпругът ѝ Иван Желязков, създател на Елховския етнографски музей (на чиято 50-годишнина е посветена книгата), е бил

“двигателят” за написването ѝ. Тръгнала преди 20 години с изложбата на тема “Кърпата - традиция и съвременност”, която направи съвместно с етнологи от Етнографския музей в Бургас и Колектива за национална шевица в Пловдив, авторката е продължила събирателската и изследвателската работа, лично е участвала в най-различни празненства, за да сравни и анализира наличните кърпи в музеите на България. Книгата ѝ е своеобразен разказ-размисъл, философско обобщение на онова, което ние, по-възрастните, помним от баби и дядовци, от майки и бащи за кърпата, за нейната символика и функция.

Кърпата от най-стари времена присъства в целия традиционен празничен и обичайнообреден бит на българите - от люлката до гроба, в дел-

ник и празник, при скръб и радост. Авторката описва кърпата - различна по форма и употреба в отделните краища на страната, която ни е позната с различни названия.

Големият брой цветни снимки допълват разказа за кърпата, служила за китката, наред с китката, обредния хляб и мартеницата, е от онези обредни предмети, които българинът е пренесъл през вековете до днес. Тя е свещен предмет в християнската вяра. И най-скромната трапеза не може без месал или ръченик по законите и нормите за поведение в рода и селището. А присъствието на кърпите в траурните обичаи и обреди предава послания от земния живот на човека към небесния, вечен живот - връзка на живите с миналите поколения.

КРИТИКЪТ ПРЕДСТАВЯ

РОМАН

Думи за Продрум Димов

НАТАША МАНОЛОВА

Години наред, за да не кажа респектиращото с вестимостта си - десетилетия наред, един предан на духовността българин често изминава разстоянието Пазарджик-София, без да усеща неудобствата и умората от пътуването - и на млада, и на зряла възраст, защото е изцяло погълнат от мисълта за онова, което му предстои... А му предстои в столичния град срещи и разговори с писатели, гостувания в домовете на някои от тях, гостоприемно отворени за него, участие в различни културни събития, посещения на премиери на книги, все нови и нови запознанства. На дълголетната сърдечна обвързаност на Продрум Димов с литературата и на пословичното му залагане над белия лист дължим няколко книги за видни представители на българската култура като Христо Радевски, Яко Молхов, Дамян Дамянов, Евтим Евтимов и др.

Последното засега заглавие на Продрум Димов, омасловено “Попътни страници”, затвърждава наличието на определени отлики в почерка на писателя. Кое е главното, определящото в тази и в предишни книги на Димов? Преди всичко прецизният подбор на творците, станали обект на вниманието му и на перото му. Повече или по-слабо обществено озвучени,

всички те са таланти, стойности писатели, за които не всичко още е казано, за които може да се пише още и още...

И друго - в нито един случай, когато Продрум Димов иска да илюстрира или да подкрепи оценката си за поет, бил той Първан Стефанов, Петър Караангов, Воймир Асенов, Евтим Евтимов, Велин Георгиев, Христо Ганев, Трендафил Василев, Надежда Захариева, Димитър Милов или Романьола Мирославова, приведените цитат не го подвежда, той потвърждава, а не опровергава мнението му.

Физиономична отлика в текстовете на Продрум Димов в тази му книга (и не само в нея!) е силно открито авторско присъствие в тях. Една уговорена или инцидентна среща, един най-обикновен разговор или просто дружелюбен жест, който го е впечатлил, и... началото на бъдещо приятелство, на бъдещо интервю, очерк или книга е сложено. Навсякъде в своите творби Продрум участва като пристрастен хроникър, събеседник и приятел. Обичан и обичан приятел.

(Из предговора към книгата, която ще бъде представена премиерно на 29 април от 17,30 ч. в зала “Надежда” на Столичната библиотека от литературната критичка Наташа Манолова.)

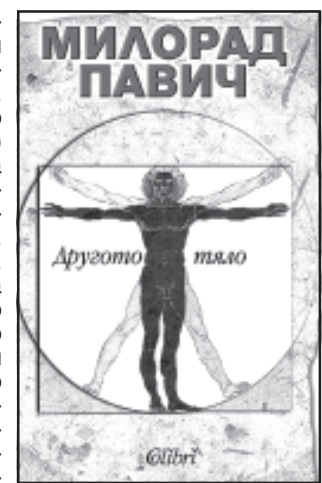

Славянският паралел на „Шифърът на Леонардо“

Новият роман на сръбският писател Милорад Павич (р. 1929) “Другото тяло” (2006) представя във всяко отношение поливалентна творба. Както винаги, Павич разчита на активното сътрудничество на читателя и оставя на него сам да си избере: дали да живее този роман като любовна история, или като метафизически трилър за другото, второто тяло на Исус Христос.

Някои критици го определят като славянски паралел на “Шифърът на Леонардо” на Дан Браун заради амбицията да предложи нов прочит на някои важни моменти от Библията.

“Другото тяло” (излиза на български в превод на Желю Георгиева от изд. “Колибри”) ще изненада почитателите на творчеството на Павич и със своеобразен завои към по-класическо повествование - той не е нито речник, нито кръстословица, нито клепсидра, нито гледане на карти Таро, нито делта, както предишните му книги, а просто роман. Би могло да се каже дори автобиографичен роман. И макар самият Павич да го определя като най-добрата си творба след “Хазарски речник”, като “другото тяло на “Хазарски речник” и въпреки оправдано високото му самочувствие на писател, в този роман той за пръв път говори за крехкостта и уязвимостта на литературата в разюзданата бездуховност на нашето съвремие.

СНИМКА "ЖОКЕР МЕДИЯ"

Кени Джи включва София в концертно DVD

Носителят на "Грами" Кени Джи ще включи кадри от първия си концерт в София на 1 май в свое концертно DVD, което ще издаде след края на сегашното си турне, научи ДУМА от Радост Пенева. Един от най-известните саксофонисти в света ще запечата най-романтичните и стилни моменти от вечерта на 1 май в зала 1 на НДК заедно с кадри от предстоящата му изjava в лондонската Роял Албърт хол следващия понеделник. У нас именитият изпълнител пристига с още петима страхотни музиканти, с които свири заедно вече повече от 20 години. Робърт Демпър - пианист и кийбордист, е съученик на Кени Джи и е член на бенда му от 1987 г., а през годините свири с много светила на джаз музиката. Джон Реймънд е човекът с китарата и е в бенда от 1983-а, а басистът Вейл Джонсън е в състава от

1986 г. Рон Пауъл - невероятният перкусионист в последния албум на Кени Джи - "Rhythm&Romance", който несъмнено ще зазвучи и в София, е със запазено място от 1988 г. Даниъл Беджарано е най-младият член на добре сработения бенд, който обаче достойно се нарежда до изброените музиканти с богат опит и дискография, участвал в редица музикални проекти с други изпълнители.

За концерта на 1 май известният саксофонист пристига с чартърен полет от Букурещ, като това ще са единствените му два концерта на Балканите. От България Кени Джи отлита за Истанбул, а програмата му е запълнена с участия в Германия, Полша, Холандия и мащабна обиколка на САЩ. Преди малко повече от месец звездата пушна и свое онлайн джаз радио.

Георги Минчев празнува 70 с

„Есенна музика“

70-годишният юбилей на композитора Георги Минчев ще бъде честван тази вечер от 19 ч. в зала "България", научи ДУМА от Виолета Лалошева. Зрителите и слушателите ще имат възможност да чуят отново творби на неостаряващия български творец и да влязат в звуковата атмосфера, която Симфоничният оркестър на БНР под диригентството на Томас Калб (Германия) със солистка Стела Димитрова-Майсторова и с участието на Симо Лазаров ще създадат в тази вечер, посветена изцяло на музиката на Минчев. Проявата е организирана от Българското национално радио и директно ще се излъчва по програма "Христо Ботев".

Концертът ще бъде открит с най-новата и дългоочаквана творба, създадена специално за юбилейната вечер, буквално преди броени месеци, от композитора, и това ще е световната премиера на "Есенна музика". Вечерта ще продължи с Концерта за пиано и оркестър със солистка Стела Димитрова-Майсторова. С изпълнението на третата творба - "Контрасти", създадена по поръчка на Симфоничния оркестър на Хайделберг и прозвучала за първи път в Германия под негово ръководство, ще завърши авторската вечер на Георги Минчев.

Георги Минчев е един от най-извест-

ните и световно признати български композитори. Негови произведения са изпълнявани във Франция, Германия, Италия, Швейцария, Русия, Полша, Чехия, Словакия, Куба, Колумбия, Австралия, Гърция, Белгия, Австрия, Сан Марино, САЩ, Холандия, Испания, Япония, Великобритания, Финландия. За световната културна общественост той е авторът на ораторията "Старобългарски хроники", вокалният цикъл за сопран, пиано и камбани "Фрески", балета по Рей Бредбъри "451 по Фаренхайт" и още много други забележителни творби, но най-вече с Концерта за пиано и оркестър - селектираната творба от Международната асоциация на музикалните експерти в САЩ през 1979 г. и класирана на първо място между препоръчаните творби на Международната трибуна на композитора в Париж през 1981 г.

Талантливият ученик на проф. Марин Големинов, на Родийон Шchedрин, на Арам Хачатурян е носител на множество престижни награди. През 1989 г. Георги Минчев е удостоен с титлата "Почетен академик" и с отличието, равностойно на Нобеловата награда в областта на изкуствата - Европейската награда "Lorenzo Magnifico" на международната академия "Медичи" във Флоренция.

Георги Минчев и Томас Калб на репетиция в Първо студио на БНР

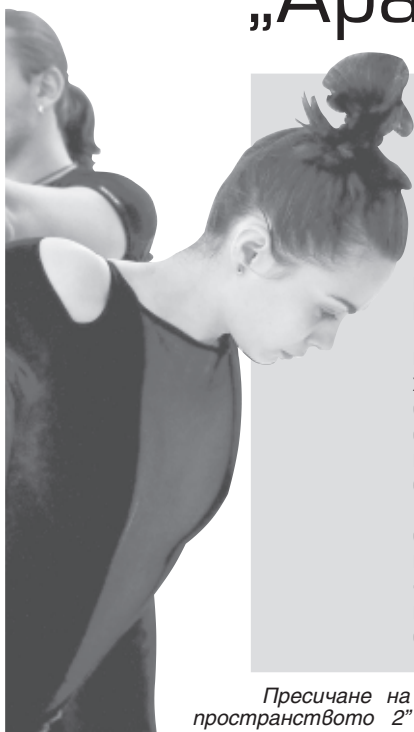
Професионалният и творческият път на Георги Минчев е свързан тясно с Българското национално радио. Дълги години той е директор на дирекция "Музика" и главен художествен ръководител, с принос за осъществяването на серията концерти "София-Белград-Атина", излъчвани по трите национални радиостанции. Композиторият продължава да

Гост-диригент на юбилейния концерт на композитора е Томас Калб

съдейства и днес за активното сътрудничество на Българското национално радио с Европейския съюз за радио и телевизия и яркото присъствие на изпълнения на български композитори и изпълнители в международния музикален ефир. Той стана носител на Голямата награда на Българското национално радио "Сирак Скитник" за 2008 г.

Томас Калб завършва специалностите пиано и фагот, а по-късно дирижиране и композиция във Висшето училище за музика и сценични изкуства в родния си град Хамбург. През 1987 г. печели конкурса за диригенти на Музикалния съюз в Германия. Три години по-късно е ангажиран за главен капелмайстор в Гертерплацтеатер в Мюнхен, а през 1992-а оглавява Националния театър на Манхайм. От 1993 г. Томас Калб е главен музикален директор в Хайделберг. През 1995 г. е удостоен с наградата на Съюза на немските музикални издатели за най-добра концертна програма за сезона 1994-1995 г. Томас Калб дирижира симфонични концерти, записва за радиото и телевизията с Мюнхенската филхармония, с радиооркестрите на Баварското и Северногерманското радио. Гастролира редовно в Мюнхен, Комише опер в Берлин, има турнета в САЩ, в Русия и в страни от бившия Съветски съюз, във Франция, Италия, Израел и Дания.

„Арабеск“ отново размества пластове

Пресичане на пространството 2"

Премиерните спектакли „Пресичане на пространството 2“ на Мила Искренова и „Квартет“ на Боряна Сечанова, които за първи път ще бъдат представени пред публика утре от 19 ч. в театър „София“, са подчинени на мотото „Еднакво различни“, научи ДУМА от Мая Михайлова. Едни от най-интересните и оригинални хореографи в областта на съвременния танц в България отново ще интригуват публиката и ще я провокират, търсейки еднаквостта в различieto.

„Еднакво различни“ се състои от две едноактни танцови пиеси, обединени от обща идея - зависимостта ни един от друг, която унифицира индивида и определя границата на поведени-

ето ни. Спектаклите са построени изключително върху индивидуалните възможности на всеки танцьор от трупата на „Арабеск“. Максимално се използват актьорските, импровизационните и танцовите им умения.

В спектакъла се разкриват самият процес на изграждането на танцовия конфликт и личностите, които участват в него. Танцьорите търсят възможни връзки за диалог между самите тях. Изправени пред динамични промени на възгледи и виждания, търсени на сцената, конфликтът между тях се решава с изразните средства на колажа. Това дава възможност за разместване на пластове на смисловите акценти и ново обобщаване на идеята.

„Пресичане на пространството 2“ е по композиции на Георги Арнауудов и Асен Аврамов и с японски ударни инструменти. Музиката конструира различни звукови пространства, прехвърляйки границите между контрастни състояния и образи. Дискретната визуална среда, в която танцьорите телесно „огъват“ пространството, е дело на Цветанка Петкова-Стойнова.

„Квартет“ е по музика на Едвард Григ. Посланието на спектакъла е вpletено в дизайна на костюмите на Цветанка Петкова-Стойнова, както и в цялостното оформление на сценичното пространство.

„Квартет“

Тя и Той в търсене на другия - Лидия Инджова и Георги Кадури

Свят без любов и смърт

Спасението е в другия като теб. Спасението е само и единствено - човекът, другият, различният човек, внушава Николай Ламбрев-Михайловски

Преди близо двайсет години пиесата на Едвард Радзински "Тя в отсъствие на любов и смърт", третираща проблема за свободата и самотата, за отсъствието на истина, нежност и любов, бе едно от най-успешните заглавия на съвременната руска драматургия. Именно с модерната си фрагментарност, с наситената синкопичност на емоциите, с играта между реално и въображаемо, с неистовото търсене на истинския човек и истинските чувства, пиесата отваряше някаква непозната дотогава вратичка към чувствителността на съвременника и докосваше, най-вече чрез образа на Тя, чувствителността на младия човек в търсене на любов и истина. "Изкуството иска не само нови форми,

но и нова душа, казва авторът на пиесата Едвард Радзински. Аз не срещнах тогава в Театъра никой, който да разбира думите: "И тогава аз ще изпратя на земята глад... но не глад за хляб и жажда за вода, а жажда да се чуе словото Божие." Аз не намерих в Театъра хора, гладни за Словото. Това е главното." Дали сега в театъра са се намерили хора, гладни за словото и разбиращи думите?

В постановката на Николай Ламбрев-Михайловски - един спектакъл, съществуващ на границата на емоционалната неистовост, хората са гладни за словото, за любовта, за истинските чувства, но не разбират думите. Двамата главни герои - Тя и Той, превъплътени от Лидия Инджова и Георги Кадури, всеки по своему, търсят другия, истината и смисъла на съществуването - Тя в любовта, а Той в мълчанието. Срещата между двамата е съдбовна, странна, мимолетна сърдечна искра в мрака и шума на бездуховното настояще и глуващо бъдеще. Трагичната, наистова нотка, на която Лидия Инджова с впечатляваща вътрешна енергия и емоционална плътност изгражда своята героиня, доминира в света на младото момиче, което задава своите трагични и самотни въпроси към света и към себе си. Той на Георги Кадури, при цялата рефлективност и отстраненост, с които актьорът създава своя герой, е не по-малко вътрешно наистов в търсенето на смисъла, истината, любовта.

Тези две, колкото раздалечени във времето, толкова и близки в същностите си, личности се намират един друг в екзалтирано-разочарованата атмосфера на една невъзможна любов. Фонът, на който се заражда и развива това чувство, е в крещящ, стържещ нервите и слуха дисонанс, където откриваме гротескните фигури на две самотни жени, изиграни ярко и впечатляващо от Радосвета Василева и Анастасия Ингилизова, мрачно-еротичните силуети на мъж и жена, прецизно пресъздадени от Гергана Данданова и Боян Младенов, и полуреалната фигура на китариста, чийто образ Леонид Йовчев пресъздава ярко и интересно. Дали любовта и смъртта винаги вървят заедно? И как се живее в свят без любов и смърт? Въпроси, които представлението поставя и чиито отговори са оставени на нас.

КОМЕДИЯ

ЗА ПЪРВИ ПЪТ

Когато „Грозният“ става красив

Най-новата премиера на театър "София", 226-а поред, е спектакълът на младата режисьорка Василена Радева "Грозният" от популярният напоследък германски драматург Мариус фон Майенбург. За първи път у нас тази съвременна комедия акцентира върху понятията идентичност и външна красота... или върху точно обратното! Лете е грозен, ужасно грозен и цял живот не се е намерило кой да му го каже. Така той живее в щастливо неведение за себе си, докато внезапно се оказва, че "с това лице не може да продава". След разкритието, че собствената му жена не може да го погледне в лицето, той се подлага на пластична операция и се сдобива със съвършеното лице. Новата външност предизвиква както бум в кариерата му, така и магнетична популярност сред жените. Но не за дълго, защото се оказва, че това го може всеки.

Тази нова и провокативна немска пиеса, се забавлява с тъжни истини за човешката ни същност, за абсурда на времето, в което живеем, и на средствата, с които се доказваме. А актьорите, които ще покажат всичко това на сцената са Росен Белов, Невена Калудова, Михаил Милчев, Милен Николов и Калин Врачански. Преводът на текста е на Гергана Димитрова, сценографията на Владимир Славов, а музиката е написал Тодор Стоянов.

Михаил Милчев, Росен Белов и Невена Калудова в "Грозният"

Бразилска „Перла“ в „Зад канала“

В Рио де Жанейро пиесата на Мауро Рази "Перла" е гледана от над 300 000 зрители. На европейска сцена тази перла в бразилската съвременна драматургия стъпва за пръв път с постановката на Бина Харалампиева в Малък градски театър "Зад канала" и е първата сценична реализация на бразилска пиеса в България. Във вълнуващия и тъжно-смешен семеен епос, в чийто център е образът на доната Перла, откриваме всичко, което създава непреодолимо-сложните отношения между най-близки хора. Любов и пропуснати признания, битки и помирения, страхове и милосърдие. Авторът Мауро Рази посвещава пиесата си на своята майка и уточнява, че конфликтите в неговото семейство са допринесли за голяма част от онова, което е създал и продължава да създава.

В пиесите на Мауро Рази безличното всекидневие се разгръща в своеобразен домашен епос. Героите му живеят в измислен свят, за да се спасят от унищожителната баналност. В центъра на този свят е доната Перла, която въплъщава виталната и артистична душа на дома. Тя е любвеобилна, артистична, но често разсеяна, отнесена, живееща в свой собствен свят и по свой начин безотговорна. Доната Перла е въплъщение на житейската философия "Ако съдбата лимон ти поднесе, направи си лимонада". Историята в пиесата започва и завършва с деня на нейната смърт, който разклаща установения матриархат в семейството. Разказът се води от

СНИМКА ИВО ХАДЖИМИШЕВ

В дома на доната Перла винаги е пълно с хора - Светлана Янчева, Христо Мутафчиев, Таня Пашанкова, Пенко Господинов и Васелена Радева

големия син на доната Перла - Емилио, който на финала ще изрече искрената и жизненолюбива фраза: "Мамо, където и да си, дано си пиеш питието..."

В постановката на Бина Харалампиева, изградена интелегентно и артистично, доната Перла е Светлана Янчева, синът ѝ Емилио е Пенко Господинов, съпругът ѝ Вадо е Христо Мутафчиев, а Василена Радева, Илка Зафировва, Таня Пашанкова и Александър Кадиев затварят кръга на необикновеното и щастливо по своему семейство на доната Перла, обитаващо жизнения и темпераментен свят на Бразилия, в който Мауро Рази е превърнал баналното всекидневие в poetична, почти магическа реал-

ност. В доброто питие се крият отговорите на много въпроси, твърди един от героите, наливайки си поредната бира или забърквайки коктейл. Буйната музика и градската теснотия (къщите от декора на Петя Стойкова се разгръщат като картинки от детска книжка) допълват картината на "запазената марка" на пиесите на Рази - чувство за хумор, искрена симпатия към героите, автентичност на историите и богата фантазия. Спектакълът изпълва зрителите с особено чувство на радост-тъга, което внушава и удовлетворение, и очакване.

Страница на
СВЕТЛАНА ПАНЧЕВА

Жителите на френския остров Мориц, заграден от подводни коралови рифове, с векове спазват национални традиции за лечение и разкрсяване чрез използване на местни билки и продукти, много от които ги има и у нас. Островът, получил независимост през 1992 г., е изключително красиво и богато съкровище на растения и цветя, магнит за туристите от различни страни. Първото впечатление, което привлича погледа, са огромните площи от захарна тръстика. Тук е известната в света ботаническа градина с колекции от екзотични и местни растения. Насладата от красотата на лотосите и водните лилии е неопишуема. На юг са овощните градини с манго, ананас, канела, цветя, напомнящи на порцеланови рози или райски птици.

Изкуството на масажа се пренася от майка на дъщеря. Това може да се установи във всяко селище. Масажната традиция се предава в домашни условия още в ранните години: аюрведично дишане, техника за стимулиране на циркулацията на енергията

г лук, 20 г масло, олио за пържене, 20 г зелен шафран, мед, 5 г босилек, 5 г магданоз, 5 г копър, 5 г риган, лимонов сок, 1 капка масло от грейпфрут.

Обелете лангустата, отделете главата и опашката. Поставете в маринованата нарязаната на резенчета опашка (лимонов сок, олио и подправки). Нарезете зеленчуците и ги задушете с олио и треви. Сварете картофите и ги смачкайте, прибавете маслото, етеричното олио от грейпфрут и камбава (малко лют лимон). Пригответе соса от мляко, лук, шафран и мед с малко вода. Гарнирайте борда на чинията с картофено пюре, задушени зеленчуци и парчета от лангуста във вид на конус и полейте със соса.

Изкуството на масажа, билките и цветята

Грижи за здравето 100% с натурални средства

чрез акупунктура на определени точки, свързани с тялото и духа. Терапевтичният ефект се прилага и в съществуващите СПА центрове. Етеричните масла нямат конкуренти за премахване на стреса, освобождаване от напрежението, тонизиране. За това има изпитани натурални рецепти. Култивираното растение иланг-иланг е източник за екстракт на етерично масло. То има репутацията на антиспазмалитик, афродизиак и антисептик, но също така и на успокояващо средство. Местните жители го използват за борба с безсънието, за подобряване на настроението както при възрастните, така и при децата.

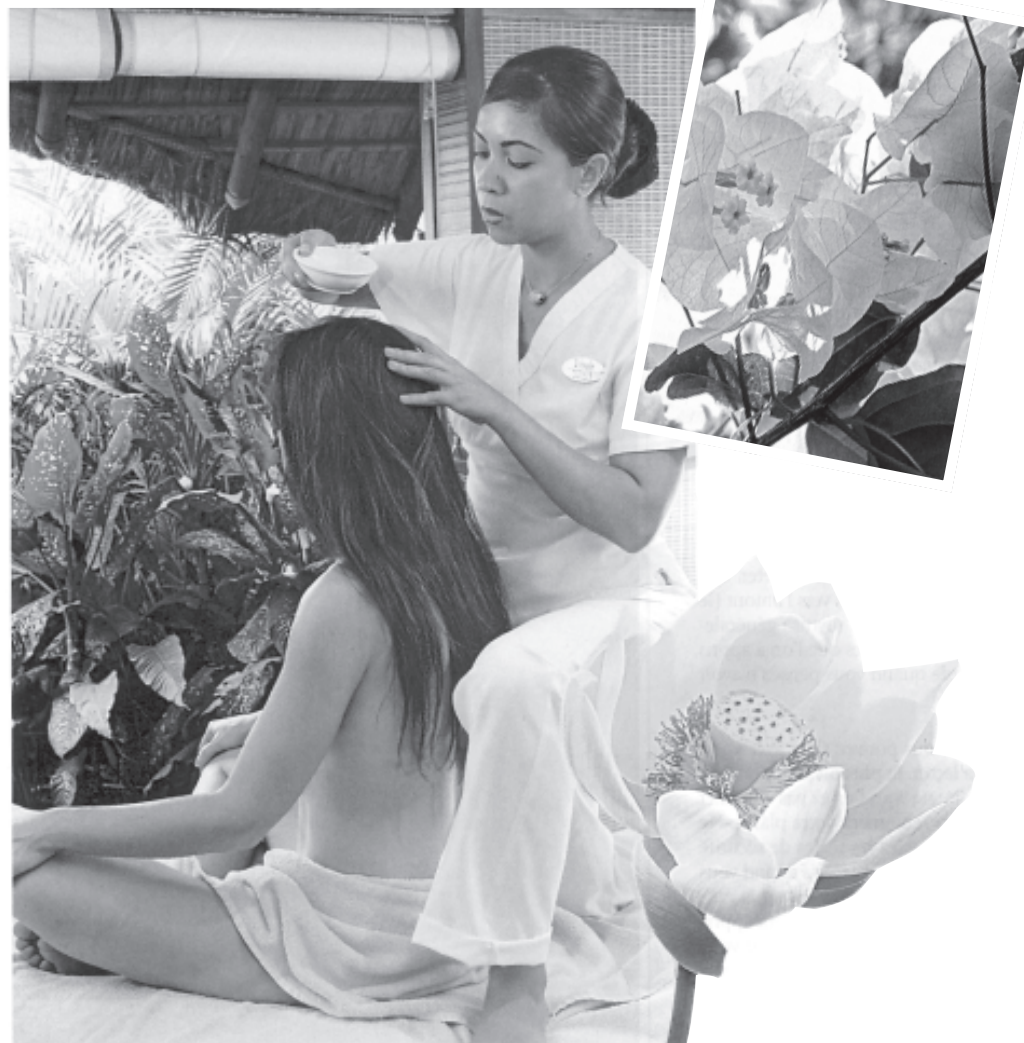
Островът изобилства с цветя с лечебни свойства, от които се произвеждат соли, ароматични продукти, чайове. Цветята са еликсир за здравето, който действа във физиологичен, емоционален и спиритичен план. Те "спасяват" от скъпата козметика. Тук добре виреят мимозата - растение, което се свива при допир, белият тропет, ибискусът - рядко растение, национална емблема на остров Мориц. Да не забравяме особено значението на чая за тукашните хора. Между многото видове най-известни са чаят от джинджирил, черният и ваниловият. Както казват местните жители, чаят е добър за здравето.

РЕЦЕПТИ ЗА РАЗКРЯВАНЕ

- **За намазване:** смесете зелена глина с морска сол и 1 лъжичка бадемово масло, 1 капка лимонов сок и 1 капка етерично масло, подходящо за вашата кожа.
- **Здравец:** за блясък и избелване.
- **Лавандула:** за чувствителна кожа.
- **Портокал:** против бръчки.
- **За маска:** смесете зелена глина (за мазна кожа) или розова (за чувствителна кожа) с кисело мляко и прибавете 1 капка етерично масло, подходящо за вашия тип кожа. Задръжте маската 15 минути, измийте я и изплакнете с лосион от розова вода.
- **За чиста кожа:** към неутрален крем прибавете капка етерично ментово масло и леко масажирате зоните с черни точки, като пазите очите. Има ефикасно действие против неестетичните белези по лицето.

ПЪРЖЕНА ЛАНГУСТА ЗА ЕНЕРГИЯ

За 4 души: 2 кг лангуста, 8 парчета тиква, 4 тиквички, 8 дребни домата, 1 кг картофи, 1 скилидка чесън, 50

Ишиасът изглежда като дим, спирате цигарите!

Аурикулотерапията е древно и ефикасно оръжие, подобно на акупунктурата, което се използва срещу болката. Родена е в Китай. Споменава се още в папирусите. Основава се на идеята, че организъмът е свързан с точки, чиято тясна корелация осигурява неговото функциониране и равновесие. Всяка точка отговаря за отделни функции или структури на организма. Позабравена за един продължителен период, тази техника намира все повече приложение при лечението без медикаменти. Нов живот ѝ дава през 1952 г. френският лекар Ножие от гр. Лион. Любопитно по какъв начин.

Като терапевт той забелязал, че някои от пациентите му имали миниатюрни дупчици в ушите. На въпроса му защо са тези "пробойни", един му дал интригуващ отговор: "Страдах от тежък ишиас. Знахарка ми проби ухото и... край на страданията." Докторът издирил въпросната лечителка и тя му обяснила, че

винаги засяга определена точка в ухото, но защо точно там, нямала обяснение. Ножие приложил метода на свой пациент и ишиасът му изчезнал като дим! Последвали напрегнати научни изследвания, които показали, че ушната мида съдържа невромедиатори (рефлексни точки), свързани с различни части на тялото.

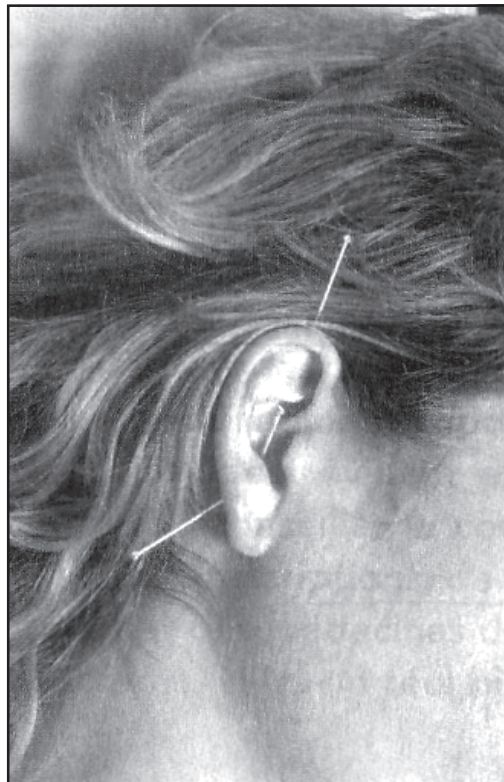
Освен лечението на ишиас и други заболявания, аурикулотерапията намира широко приложение и в борбата срещу тютюнопушенето. Със специални апарати (ръчни или електронни) в ушната мида се забиват в определени точки от 2 до 4 "копия". Пушачът спира много бързо да посяга към цигарата (понякога дори незабавно), тъй като погълнатият дим предизвиква повръщане. Най-добри са резултатите след 2-5 сеанса. Освен фини игли, някои терапевти използват копринен конец, пришит върху центъра на зависимостта, акупунктурна точка във вдлъбнатината на ушната мида, с цел да

се премахне ефектът на липсата (нервност, нарушения на съня, булимия и др.). Конецът остава около 20 дни, дезактивирайки някои рецептори, които престават да се нуждаят от опиата. Операцията е безболезнена, а резултатите са окуражаващи: най-малко 80% от заклетите пушачи отказват цигарите. Година и половина след сеансите всеки втори пушач става непушач.

Ако пациентът страда от силен стрес, може успоредно да се проведат няколко сеанса на симпатикотерапия: въздействие върху симпатичната нервна система чрез обикновен контакт с носните кухини, в които се поставя тампонче, леко напоено с анестезиращ препарат.

Посочената техника за отказване на цигарите може да ви помогне само ако вие имате мотивация и силно желание да се разделите окончателно с този порок.

Страницата подготви ИВАН Н. ИВАНОВ

Нека да станем европейци

Тъмносините хунвейбини оставиха пустош пред Братската могила. Кой ще върне предишната хубост на парка?

КРУМ ВАСИЛЕВ

На бул. "Евлоги Георгиев", в самото начало на Борисовата градина, е монтирано голямо фототабло с четири фотографии на езерото "Ариана" преди 2006 г.: запуснато, порутено, пълно не с вода, а с боклуци. Непосредствено до фототаблото са монтирани няколко големи стъклени витрини, през които се вижда днешното обновено езеро - гледка, която радва и окото, и сърцето. Е, можеше да се даде и снимка от преди трийсетина години, когато езерото "Ариана" имаше съвсем европейски вид с чудесни разноцветни фонтани - по-възрастните

софийско място да се появят, след конкурс, два архитектурни бисера, каквито, за съжаление, двата новопостроени ресторанта съвсем не са. Но добре е, че езерото най-после бе ремонтирано, че бе заличена една язва, която години наред грозеше София. За това Столичната община и столичният кмет заслужават искрена похвала.

Тръгне ли обаче човек по централната алея на Борисовата градина, мине ли езерцето с водните лилии, ще се изправи пред най-заемареното, по-точно - пред най-вандалски опустошеното място в хубавия парк - подхода към Братската могила.

Занемареността днес

софиянци не са забравили това. Можеше не, а трябваше на това толкова лично

Някога подходът беше един културен, благоустроен път с две асфалтирани

Братската могила преди 1989 г.

алеи и цветна лека между тях - снимката от онова твърде далечно време свидетелства за това. Но започна "преходът". Тъмносините хунвейбини на кмета Янчулев изровиха с булдозери хубавия асфалт, унищожиха цветната алея, оставиха пустош. Ох, как им се искаше тогава на Иванковци и Янчулевци да взривят и паметника, и цялата Братска могила, да попилеят костите на загиналите антифашисти! Не помня. Херостратовската им жар беше охладена от де-нощната жива верига, която софийските антифашисти направиха около паметника на Съветската армия - тогава той беше първият нарочен за взривяване "червен обект"...

А защо Братската могила в парка вбесяваше сините шпицкоманди? Защото там почиват костите на борци срещу хитлерофашизма. В цяла Европа участниците в Съпротивата през Втората световна война са на почит. В България не само живите, но и мъртвите са подложени на средновековен остракизъм, понеже са

воювали на страната на демократичните народи - горчива и срамна истина за страна членка на Европейския съюз.

И ето - повече от 15 години подходът към Братската могила е в остра дисхармония с културния вид на парка. Мястото на цветната лека и на някогашните асфалтови алеи, където още личи, че са дълбали булдозери, е обрасло с трева. В дясната страна желеаещите да стигнат до паметника са отгъпкали неравна землена пътека. Те явно са много, защото по пътеката не е поникнала трева. Но и калта в дъждовно време е много...

Предполага се, че рано или късно ще се появи столичен кмет, който ще възвърне предишния културен вид и на тази част от парка. Направил това, той с пълно основание може да монтира фототабло със сегашния незавиден изглед на подхода и до фототаблото - стъклена витрина, през която да се вижда възстановената някогашна красота. Г-н Бойко Борисов, не е ли възможно вие да бъдете този кмет?

И земята е пари...

Инж. КИРО ИВАНОВ

Напоследък много се говори и писа за далаверите с целевите субсидии за подпомагане на зърнопроизводителите. Най-после в Наредба номер 5 от 27 февруари т. г. за условията и реда за подаване на заявления по схеми и мерки за подпомагане на площ, издадена от Министерството на земеделието и храните, в член 3, т. 6, буква "г" изрично е записано, че кандидатът заявява и "се задължава да осигури до 31 юли на текущата година и да представи при поискване документи, доказващи правното основание за ползване от него на всички земеделски парцели, с които кандидатства за подпомагане към датата на заявяване на тези парцели". (ДВ, бр. 22 от 24 март т. г.). Казано с други думи, не можеш вече да експлоатираш безнаказано чужда земя! Стигат ти двадесет години.

Алчни арендатори обаче сега се оплакват, че не могат да се снабдят с документи, удостоверяващи основанието за ползването от тях земя. Питам се докога ще се правят на ударени с мъкър парцел, че земята, която обработват, е "ничия". Днес се знае собственникът и на последната нивичка - селянин или гражданин, а ако е починал - наследниците му. Ясна е и земе-

делската земя, притежавана от общините, държавата, църквата, училищата, институтите. В общинските служби "Земеделие и гори" за всяка нивичка (парцел) има скица с името на собственика (наследниците). На този вид арендатори не им ли е известна Системата за идентифициране на земеделските площи - СИЗП? Защо не попитат за имената и адресите?

Не му е тук мястото да коментирам прословутия Закон за аренда на земеделието, приет през 1996 г. и изменен досега 7 пъти! Ще кажа само, че усложнената процедура на подписване, заверка и регистрация на арендния договор е изгодна само за арендатора, той диктува едностранно и размера на арендното заплащане. Само че някои овълчени зърнопроизводители не искат да плащат и по лев за декар земеделска земя. Нищо че арендуват десетки и стотици хиляди декари на територията на няколко общини и области в страната. Арендаторът не може да открие собственика. А той може ли да го открие в селището, където е земята му, когато арендаторът не живее в него и умислено се крие? А му се иска наесен от областната разплащателна агенция да получи за "ничията" земя субсидията, ако е декларирал парцелите без документ за правно основание за ползва-

нето им. Иска субсидията, която във всички случаи е няколко пъти по-голяма от размера на арендата, която би дал на собственика, ако евентуално сключи договор за ползването ѝ.

Горчива истина е, че в България няма кой да защити собствениците на земеделска земя - арендодателите. Знае ли обществото ни, че субсидията от Европейския съюз и националните доплащания за земята във Франция със специален закон от 1995 г. се делят между арендаторите и собствениците, които са им я отдали под аренда, а в Гърция - цялата субсидия се изплаща на собствениците!

Чудели се сега нашите арендатори да декларират ли до 15 май "ничията" земя, или да я изоставят, щом наесен щели да им искат документите за ползване, а те не са сключили договори със собствениците и ще бъдат лишени от правото на субсидията. Знае ли агростатистиката колко са площите, обработвани без договори и няма ли да се разплачат в министерството, ако честните капиталисти я изоставят да пустее? Не било ли по-добре и без правно основание зърнопроизводителите да получат субсидиите, а "ония там" от Европейския съюз да си затворят очите и да не искат България до година да връща "тези пари", както сега я оставиха без помощите за 2008-а?

ТОЧКАТА НАД И-ТО

По трима на нож

ИВО АТАНАСОВ

Или по трима на нож. Уви, вече е вярно и едното, и другото. Поредният кръвав инцидент в центъра на столицата, завършил с три пробождания, две от които - фатални, отново разпали страстите, и то далеч не най-възвисяните. Съдейки по отзивите в различните форуми, за кой ли път ще завием капачката накриво. И колкото повече я завиваме, толкова

по-изкривена ще става действителността ни.

Някои коментират с типичното ни злорадство семейството на убиеца. Сякаш не им минава през ума, че е ужасно да бъдеш на мястото както на родителите на мъртвите, така и на близките на килъра. Макар и с различни степени на ужасност. Други с още по-типичната ни ехидност се домогват до политически дивиденди. Щом бащата на изкормвача е активист на БСП от Перник, значи крушата не пада по-далеч от дънера. БКП е престъпна партия, следователно - и нейната наследница БСП. Бившите комунисти, а сега - социалисти, са убийци, които трябва да бъдат изметени. И така се връщаме чак до лозунга: "За да има мир, БСП - в Сибир!" Забравяйки като че ли, че само преди месец, синът на лидера на СДС във Варна уби с десетки удари с нож едно красиво момиче. Когато пък други хора пишеха, че синята партия не носи нищо добро на България и едва ли не трябва да се забрани.

Тези преобладаващи реакции подсказват, че последният инцидент никак няма да е последен. Защото издават неистовото желание да се натрие нечий нос, а не да се намери решение. Познавам донякъде бащата на момчето от Перник, добри са впечатленията ми. Сигурно и семействата на убитите не са лоши. Но ето какво сполетя и едните, и другите. Което поставя тежкия въпрос: какво всъщност става с нашите деца? Тихи, скромни, мирни, разумни, а изведнъж стават неузнаваеми. Не само за нас, но и за самите себе си. Нито могат да обяснят постъпките си, нито можем да разберем мотивите им.

Може да прозвучи старомодно, но депутатските, министерските, кметските и прочие деца нямат място по кръчмите в малките часове. Не само защото да слушат чалга в късна доба не би трябвало да им е върхът на сладoleда. А и защото трябва да дават пример. Но как да го сторят, ако това не правят родителите им? Колцина са тези депутати, които не са устроили половинките си, че и голяма част от родата си, на престижни позиции? Които не са ги нахъсали с чувството за всепопозволеност? И дали партийните централи толерират тъкмо онези, които са съхранили скромността си и живеят живота на своите избиратели?

Обществениите нерви са опънати до скъсване от небивало бързото имуществено разслоение. И когато индивиди от двата полюса, пък вече и без толкова голямо различие в притежаваното, се срещнат в потока ситуация, достатъчна е и най-малката искра, за да изправи една срещу друга двете ненависти. И няма никакво значение коя в конкретния случай ще излезе по-силна - резултатът е печално един и същ.

Човешкият живот у нас вече е едно нищо. Дори най-милите детски филми зареждат подрастващите с агресия. Борбата за по-голям пазарен дял деформира даже елементарните представи за възпитание. Преди време СЕМ забрани на БТВ да показва кеч в следобедните часове. Защото децата възприемат видяното едно към едно и на другия ден го прилагат спрямо връстниците си не наужким, а реално. Вместо да се вразуми, телевизията заведе дело срещу решението. Слава Богу, СЕМ го спечели, но остана горчилката, че БТВ усеща аудиторията с "единствената своя струна от злато", както би казал Смирненски. Наскоро пък дете от Козлодуй се обеси под влияние на шоуто "Страх" по Нова тв. Медията излезе с декларация, че няма за цел да провокира имитация на предаванията или филмите, които излъчва. Тогава за какво ги излъчва? Бива ли печалбата да бъде по-важна от смъртта дори на едно-единствено дете?

Леещата се отвсякъде агресия можеше до голяма степен да бъде смекчена, ако не бяхме такива безбожници. Уви, ние сме. Още по-лошо - фарисеи сме. Зададе се Великден, боядисваме яйца, месим козунаци, без изобщо да вникваме в идеята на тази традиция. Разменяме си есемеси с пожелания за себе си, забравяйки и дори не подозирайки, че е по-добре да приемем смисъла на стореното от Божия син, за да получим закрилата му. Пълним лицемерно храмовете само на определени дати, палим неprivично свещите, сякаш са цигари, кръстим се невярващо, колкото да сме част от ритуала, а после се чудим защо децата ни изненадват.

Ще ни сюрпризират и занапред. Защото ще ни трябват дълги години, докато възстановим в душите си християнските ценности. Особено когато нямаме особено желание за това.

Други текстове от автора в:
www.ivoatanasov.info

СНИМКИ БЛАГОВЕСТА ЦВЕТКОВА

Природата е разпоредила една трета от човешкия живот да е отредена за сън. Това не е случайно и който не го спазва, ще бере ядове. Ние, обитавашите средните географски ширини, си знаем - нощта е време за спане. Когато по някакви причини се лишим от пълноценен сън, търсим интуитивно да си го наваксаем. Сънят е по-силен от всичко, неговата липса може да ни лиши дори от живот. Не е майтап. Питайте някой, който е бил войник в наборната армия, дали не е спал дори прав на поста. Ако каже "не", или лъже, или е забравил. Простено да му е!

Сънят може да те обори навсякъде. И затова е нещо свещено. В съня си човек не може да стори зло или да измами. Спящият във всички възрасти е истински в истинската си същност. Но какво е сънят и трябва ли да събуждаме спящия?

Седемнадесет часа без сън забавят рефлексите на шофьорите, подобно на съдържание от 0,5 г алкохол в кръвта. След 24 часа безсъние интелектуалният капацитет на 20-25-годишните намалява със 70%, а при 52-63-годишните съответно с 30%. Колкото човек е по-млад, толкова по-трудно се възстановява след безсънна нощ. Изследванията са на клиника в Бордо.

Всеки индивид има собствен ритъм на съня, регулиран от биологичния му часовник. Показателите за добър сън? Заспиване 30 минути след лягане без помощта на сънотворни и чувството за отмора 30 минути преди сутрешното ставане. Освен в екстремни случаи, безсънието според лекарите не се лекува с медикаменти. Важното е всеки да се вслушва в сигналите на организма си.

Науката казва, че систем-

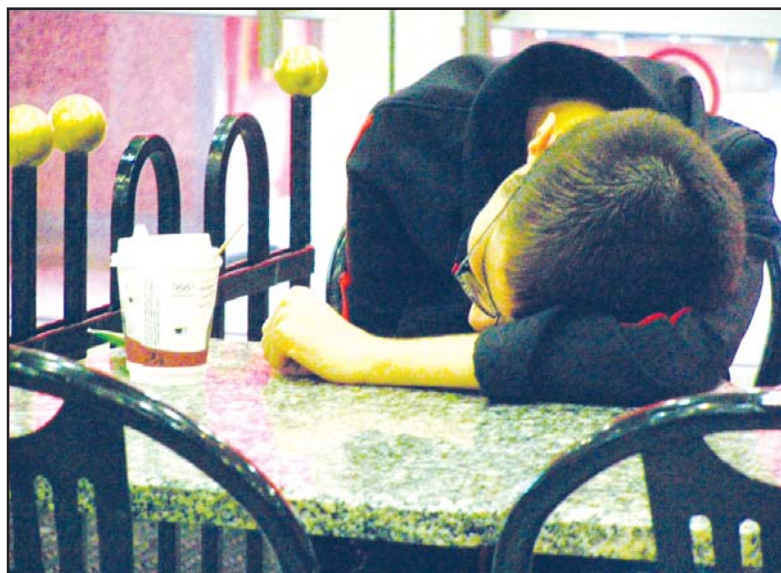
Умирам за сън!

Не се доверявайте на когото и да е и какъвто и да е, ако не се е наспал!

ВАСИЛ ПОПОВ

ното недоспиване води до нарушения в хормоналната и имунната система, до намаляване производството на антитела и бели кръвни телца и още опасности. По време на сън

куват. Хората могат да променят хода на своите сънища и по този начин да преодоляват проблемите си, спейки. Чрез анализ на сънуването те вървят по пътя на здравето. Няколко типа сънища привличат вниманието на специалистите: СТРЕМГЛА-

работи нашата деликатна вътрешна машинария. Недостигът на сън предизвиква затлъстяването, влияе върху апетита и затова никоя диета не е успешна без нормален сън. Той ни предпазва и от стрес.

Психоаналитиците без колебание казват, че сънищата ле-

ВОТО ПАДАНЕ може да показва скрито желание за преминаване към действие или страх от промяна. Същото се отнася и за ЗЪБИ, КОИТО ПАДАТ. ГОЛОТАТА СРЕД ТЪЛПА НЕПОЗНАТИ отразява страха на човек да покаже и изяви дълбоката си вътрешна природа. КРАЖБАТА символизира желание за бягство или еманципация.

Сънят има четири фази - заспиване, лек, дълбок и парадоксален сън. Всеки от тези цикли трае около 90 минути и после всичко се повтаря. Значението на парадоксалната фаза, освен в заучаване или затвърждаване на придобития опит, вероятно засяга и паметта. Белите петна в нея при стареенето са в корелация с недоспиването: пълноценният сън, или по-скоро сънуването, изглежда е условие за съхраняване на бистра памет. Но колкото и да е невероятно, недостигът на съня също е лекарство. Лишаването от парадоксален сън може да облекчава депресивни състояния.

За древните светът на сънищата и на духовете е един и същ. През нощта се явява бог-лечител. Затова поклонниците му отивали в храмове, посветени на бога на медицината Асклепий. Изпълняваните там ритуали имали за цел да осигурят една нощ, през която в съня се

● **МОРФЕЙ** в древногръцката митология е бог на сънищата. Син е на Хипнос, а според Хезиод на Никта - нощта. Изобразяван е различно, често с крила и като старец. Морфей (лат. Morpheus) е споменат в "Метаморфози" на Овидий. Той спи в абаносово легло, заобиколен от макове. Овидий предполага, че Морфей има дарбата да се явява в човешки образ в сънищата на хората.

● Изразът „**ДА ПОПАДНЕШ В ОБЯТИЯТА НА МОРФЕЙ**“ означава да заспиш.

● Лекарството **МОРФИН** е наречено на Морфей, защото предизвиква дълбок сън и премахва болката.

та си на жреци, които им предписвали лекарства. Болните лежали върху легла, наречени клине, откъдето дошло и понятието клиника. Тази терапия изчезнала с разпространението на християнството.

Племената сенои в Малайзия, които етнолозите наричат "сънуващ народ", почти до началото на XX век имали обичай да се събират и разказват сънищата си. Така разкривали пътванията и посланията на душата, която излиза извън тялото. По сънищата те определяли организацията на деня и необходимите грижи за болните.

Сега вече знаем защо трябва да слушаме сигналите на организма си където и да е, когато и да е.

явявало божеството и докосвало болната част от тялото на поклонника, за да го излекува. След това сънуващите разказвали съдържанието на сънища-

ОЧАКВАЙТЕ СПЕЦИАЛИЗИРАНО ПРИЛОЖЕНИЕ

ОТ ЛЮВ ДО РИЗБОЛОВ

НА 30 АПРИЛ

Разпространява се с тиража на вестник **ДУМА**

Талантът не е само дарба

Неправителствени организации заемат нишата за работа с даровити деца, принудително освободена от училището

ВЕЛИАНА ХРИСТОВА

Фондация "Еврика" в партньорство със Съюза на математиките в България осъществява проект за насърчване на гражданските организации за работа с деца, които имат изяви в областта на науката и техниката. Проектът се финансира по оперативна програма "Административен капацитет" със средства от европейския социален фонд.

Проектът предвижда поредица от дейности, които да доведат до повишаване на компетентността на представителите на граждански организации и до подобро партньорство между тях и други организации, включително държавата. В резултат на това трябва да се изгради на доброволен принцип мрежа от НПО, които издирват даровити деца и работят за тяхното развитие. Участниците в мрежата ще обменят информация за добри практики, за да може

постиженията да се разпространят

във всички райони на страната. Като част от проекта вчера и днес в София се провежда международна конференция.

Това, че граждански организации се заемат с издирването на даровити деца и им предлагат различни възможности за занимания в областта на науката и техниката, е добро начинание в нашето общество, което в последните 20 години почти забрави масовата преди практика на училищните кръжоци, клубове, читалищни курсове за деца и пр. Някога всяко училище предлагаше различни възможности за всички ученици да се занимават допълнително, ако са изоставащи, или да се включат в групи по какво ли не - от авиомоделизъм до машинопис. В годините на прехода тези варианти на практика бяха изгонени от училището, а ниското финансиране на образованието принуди училищата в повечето случаи просто да закрият различните форми на извънкласна работа или да ги направят платени. Едва в последните няколко години започна възраждане на

заниманията извън учебното време

с изоставащите ученици или пък с изявените в дадена област. Днес те се наричат "учене на две скорости". Но понеже т.нар. делегирани бюджети не предвиждат средства за допълнителни занимания в училищата, нито за допълнително заплащане на учителите, които водят такива занятия, тази дейност постепенно заглъхна. Миналата година държавата за пръв път отдели 5 млн. лв. чрез една от допълнителните национални програми в образованието, а отскоро се влагат още толкова пари от еврофондовете за 2009-2010 г. При това възможност за това "учене на две скорости" има далеч не във всяко училище, за него се кандидатства с проекти, а средствата са ограничени. Чрез националната програма "две скорости" се осигуряват за 680 от общо около 3000 училища и в тях участват около 13 000 деца от всичките над 900 000 ученици. Само преди ден кабинетът реши да даде от бюджета 1,7 млн. лв. за еднократно стимулиране на 1769 деца, първенци в олимпиади и спортни състезания. Това добре, но талантливите деца има във всяко училище...

Когато се каже "млади та-

ланти", българинът се сеща най-вече за златните ни медалисти в международните ученически олимпиади по математика. В течение на дълги години у нас бе изградена стройна система за ранно откриване и подготовка на ученици с изяви възможности в математиката. Ако тя в голяма степен е запазена, това се дължи на активността на 50-те секции на Съюза на математиките в страната, казва председателят на съюза и директор на Института по математика и информатика при БАН акад. Стефан Додунеков. Той твърди, че България има една от най-добрите системи в Европа за ранно издирване и подготовка на талантливи математици. Дългогодишният опит в тази област у нас довел до извода, че в малка страна като нашата не е удачно да се подбират най-добрите гимназисти едва в последните години на обучението и към тях да се съсредоточи вниманието, както това се прави в страни като САЩ например. Убедихме се, че е много по-ефективно даровитите деца да се откриват в ранна възраст при масово участие на учениците и да им се осигури системна подготовка, подчертава Додунеков. Тази особеност на българската система - подборът да става, като в различните състезания и кръгове на олимпиадите

участват всички желаещи ученици

често се изтъква и от треньорите на ученическите ни отбори. Нормално е, разбира се, че на-

Ученици от Професионалната гимназия по ветеринарна медицина в Стара Загора са сред активните участници в дейностите на Спасителния център за диви животни към сдружението "Зелени Балкани"

пред излизат по-често възпитаници на 30-те математически и природо-математически гимназии в страната. Но в изявите така или иначе участват десетки хиляди ученици от всякакъв вид училища.

Една по-малко известна форма на извъндържавно стимулиране на даровитите ученици е

Математика и компютри - сред най-желаните за допълнителни занимания

Ученическият институт по математика и информатика, създаден през септември 2000 г. Учредители са Съюзът на математиките в България, Фондация "Еврика", Международната фондация "Св. Кирил и Методий", Институтът по математика и информатика при БАН. Неговата цел е да привлече и да мотивира гимназистите за самостоятелна научноизсле-

изволно избрана тема или проект, индивидуално или в колектив, самостоятелно или с научен ръководител. Всички ученически проекти се рецензират от специалисти, а най-добрите се допускат до участие в конкурсите. Проектите се защитават пред журита от специалисти, победителите в Ученическата конференция получават покана за интервю за определяне на участници в Американския изследователски научен институт и правото да участват в конкурса на Ученическата секция. В секцията пък победителите получават покана за участие в триседмична Лятна изследователска школа през юли и август, като Ученическият институт поема частично разходите.

Доскоро главно две фондации бяха известни с дейности, свързани с издирването и стимулирането на млади дарования, особено в природо-математическите науки - "Еврика" и "Св. Кирил и Методий". А в конференцията, която се провежда вчера и днес, участват вече

около 150 граждански организации

с такава насоченост. Очевидно те все повече заемат нишата, принудително освободена от държавните и общинските училища.

Този процес може само да бъде приветстван. Защото по принцип задачата на образованието е не само да извежда напред и да дава шанс на първенците, а да осигури качествено масово обучение. Точно в това обаче българската образователна система, която допреди 20 години бе давана за пример в Европа, днес е изостанала неимоверно. Това се вижда от сравнителните международни изследвания за нивото на знания на учениците в различните държави - с всяка изминала година нашите ученици се класират все по-надолу в световната стълбца.

Обикновено цъкаме и ахкаме от изоставането на децата ни и виним за него училището и учителите в момента. Но хайде да си спомним, че преди 10 години след "реформите" на министър Веселин Методиев часовете по математика в училището бяха оръжани от пет на два, всички природни науки "се свиха" двойно. Истинска битка срещу това осак-

тяване водиха тогава общности на математиките, на физиците и пр. И ДУМА многократно предупреждаваше какво ще се случи. Е, сега

сърбаме резултатите от онази „реформа“

Сега се е задало ново реформиране на системата. По-лошото е, че в приетата от парламента стратегия за училищното образование у нас до 2015 г., доразвита в проектозакона на МОН със същото название (който очевидно няма да стигне до гласуване поради късното внасяне и липсата на време) е предвидено основното образование да се сведе до VII клас, в VIII да се учат само езици и информатика, задължителният гимназиален курс по всички предмети да се вмести в IX и X клас, а в XI и XII клас да се учат само профилиращите предмети. Т.е. децата с хуманитарни нагласи ще приключат с всички останали предмети в X клас и обратно - тези с математически нагласи ще завършат хуманитарното си образование пак тогава. Е, какви ще са последиците, ще видим в образованието след още 10 години? И още - какви ще са последиците за откриването и обучението на талантливи деца и за гражданските организации, занимаващи се с тази дейност? Логично е - просто техните потенциални възпитаници ще се намалят наполювина. При новата система един хуманитар, който се подготвя за университета в XI и XII клас, едва ли ще тръгне да се явява на олимпиада по математика, която не изучава изобщо.

Не е най-важното дори какво ще се преподава по математика, по-важното е, че заниманията с тази дисциплина имат особено значение - човечеството не е измислило по-добра система за развитието на интелекта от математиката, казва акад. Додунеков. По думите му, когато политиките говорят, веднага се разбира кой се е занимавал с математика и кой не е... Затова Съюзът на математиките е категоричен - математика трябва да се изучава задължително от I до XII клас и в края на средното образование трябва да има втора задължителна за всички държавна матура - по математика, редом с тази по български език и литература.

Цветна магия

Човек едва ли може да си представи, че заради цветята стават и ужасни престъпления, но ако се вярва на една от последните серии на "Убийства в Мидсъмър" (тв Холмарк), където трима манияци на орхидеи си отидоха на онзи свят заради един стрък от въпросното екзотично цвете, и това е възможно. Всъщност манията на холандците се развива в по-креативна посока. Уменията в градинарството им отдавна са ги превърнали в един от най-големите световни износители на цветята. А градината Кукенхоф, още наричана градината на Европа, е огледалото на тяхната отдаденост към флоралния свят. В стремежа си към съвършенство на цвета и изобилието агрономите там садят годишно над 7 милиона луковици.

Паркът Кукенхоф е не само най-големият в Европа, но и най-обширният цветен парк в света. Насадените милиони луковици през есента изгряват в невероятна феерия от цветове и аранжирменти през пролетта. Красотата им напомня нахвърляни или пък добре подредени милиони скъпоценни камъни. Цветята оформят своеобразни картини, които понякога остават трудно уловени от обектива на фотоапаратите. Дъхът спира от това великолепие - ефимерно и

Тази пролет най-голямата цветна градина в света празнува своя 60-и рожден ден. Кукенхоф ще го отбележи с мозайка от повече от 25 000 цветя във формата на Статуята на свободата в Ню Йорк. От 14 до 21 май 2009 г. ще бъде показана най-голямата изложба на лилии в света, представяща около 30 000 вида.

краткотрайно точно като красотата на една роза. Паркът е отворен за посетители едва през два месеца от годината: от края на март, до края на май. В тези няколко седмици се наблюдава лек отлив от круизите по каналите на Амстердам - любопитството на туриста го отвежда на място,

където може да види къде и как се развъждат истински холандски лалета. Най-доброто време за тях е около средата на април, но и това зависи от времето. Все пак тук има какви ли не още пролетни цветя. В началото на пролетта всички кораби и речни круизи, акостиращи по холандско-

Оформените лехи образуват пъстри флорални ансамбли

Холандският парк Кукенхоф, наречен Градината на Европа, сади годишно над 7 милиона луковици

започнало изграждането на парк. Днес върху площ от 320 дка в него се поместват различни дървесни видове, храсти, тревни площи, алпинеуми, водни каскади, езеро, водни канали, кътчета за отмора и алеи. През 1949 г. кметът на Лизе заедно и водещи производители на луковици решават да направят на открито изложба на цветя, където земеделските производители да показват най-новите си хибриди, а потребителите да разгледат и купуват многообразните цветни луковици. Така паркът Кукенхоф започва да печели популярност. От откриването през 1949 г. градината е посетена от над 44 млн. души.

Днес там могат да се видят невъобразимо съчетание

По-голямата част от цветята са маркирани с името на производителя, в случай че се влюбите в някой специален сорт.

В Кукенхоф пространството и времето не се усещат. Единственото неприятно нещо са тълпите от хора. В градините обаче всичко е добре оборудвано и организирано в съответствие с различните вкусове и желания. Никой не си тръгва без подарък или покупка на цвете. Дори в заведенията за хранене изпращат с малък сувенир. Градините са лесно достъпни за всички, включително и за инвалиди (основна характеристика на забележителностите по Западна Европа). Тук има още нещо задължително за Холандия.

Цяла Холандия през пролетта е фестивал на цветовете. Дълги цветни лехи образуват пъстри пояси в полята

от багри и аромати, дошли като че ли от един приказен свят. Ефектът от флоралните ансамбли може да се предаде само с една дума - красота. Иначе тази цветна феерия е извън възможността на думите. На човек му се дощява да отнесе всичко със себе си и твърде лесно за ден може да похарчи огромно състояние за цветни китки. Маниакът за цветя няма да усети как парите му се изплъзват, а холандците наистина знаят как да му помогнат. Почти всички показани цветя могат да бъдат купени и като луковици или семена. Търговците са приготвили инструкции на голям брой езици (за съжаление българският засега не фигурира). Огромни каталози предлагат избор на сорт, който по-късно може да ви бъде доставен по пощата у дома.

Във всеки един град на Ниската земя е просто невъзможно да няма голяма вятърна мелница, която да се използва като забележителност. Цветните градини Кукенхоф също си имат една. Освен външните градини има множество оранжерии и парници, магазинчета за цветя и сувенири, организират се специални експозиции, а в някои дни се провеждат и модни ревюта. Да обиколиш един парк за ден се оказва невъзможно. Ако окото ви не е лакомо за още и още, винаги можете да приседнете край някоя алея и да се наслаждавате на безкрайната цветна фантазия. И понеже в началото стана дума, да успокоим феновете на орхидеята - парниците тук показват изключително редки сортове.

В дните на отворени врати градината показва и много изложби на цветя, организират се разпродажби

Р **Вестникът на БЪЛГАРКАТА!**
 Петнеката жена чете петнеки вестник!
 Класация № 136

ВЕСТНИК ЗА ЖЕНАТА
В СЛЕДВАЩИЯ БРОЙ НА „ВЕСТНИК ЗА ЖЕНАТА“ В 48 СТРАНИЦИ ЧЕТЕТЕ:

Бели рози. Донка Петрунова за любовта и творчеството, които ни държат живи
Чудесата български. Слезнала е Доста горе от баира...

Аламинут. Бебе на джисесем
Душите ни, човешките. Вестник във вестника списван от читателите

Руски характер. Йосиф Кобзон – гласът на СССР
Обири в Розбъроу. Как да откраднеш 100 милиона...
Досиетата "Х". Що е то урочасване
Семки, занимавки. Тестове, игри, вицове, големи кръстословици с още по-големи награди
Готварски тефтер. Копривена фиеста
Елена и звездите вещаят. Най-добрите седмични хороскопи

то крайбрежие, задължително предлагат екскурзия до Кукенхоф (Keukenhof). Ако предпочитате да отиде дотам сами, трябва да се доберете до Амстердам и оттам с кола под наем да тръгнете на юг до Лизе или просто хващате влака. Градините се намират между Лизе и Хилегом, на юг от Хаарлем. В Холандия железниците продават специални Кукенхоф-билети, които ще ви отведат от Лайден - Централна гара, до градините за около 20 минути. Всички туристически офиси в страната на лалетата продават билети и екскурзии до Кукенхоф.

Градината съществува още от Средновековието, като част от землището на замък Тейлинген. Там Контесата на Холандия отглеждала подправки и билки, откъдето идва и името й - "Кухненска градина". През 1840 г.

Страница на САВЕНА ЗЛЪЧКИН

ПРОГРАМАТА

- 07.15 Евърууд - тв филм /15 епизод/п/
08.00 Чудното пътуване на Нилс Холгерсон с дивите гъски - анимационен филм
08.50 За животните с любов
09.20 Добър ден, господин Жасмин - детска образователна поредица
09.50 Чудният свят на Дисни. Приключения с Мики Маус - анимационен филм
10.15 Всички пред екрана
11.00 Памет българска с проф.Божидар Димитров
12.00 По света и у нас
12.10 Евробългари
12.20 Спортни новини
12.30 Бразди
13.00 Иде нашенската музика - фолклор
13.45 Минута е много - тв състезание
14.35 Световна купа по сноуборд - репортажи
15.00 Умно село. Декалог 2001
15.50 Урок по родолюбие
16.35 Уолт Дисни представя „Хана Монтана“ и „Магьосниците от Уейвърли Плейс“ - тв филми
17.25 В кадър. Енергийните алтернативи - документален филм
17.55 Футбол. „Аптекс“ - „Локомотив“/Сф/, среща от първенството на „А“ПФГ - пряко предаване от Ловеч
19.50 Лека нощ, деца! Дим, Дам, Дум
20.00 По света и у нас
20.50 50 години БНТ. 1973
20.55 Шоуто на Канала
21.45 Човек срещу човек - игрален филм /копродукция, 2005г./
23.50 По света и у нас
24.00 Евровизия 2009 - клипове на песните
00.05 Трето полувреме
00.50 Концерт на Бийч Бойс в Небуърт

- 06.00 „Физиотоника“
06.30 „Най-смешните животни и хора на планетата“
07.00 Детски клуб Дисни. „Приключенията на Мики и Доналд“ - сериал, еп. 41, 42
08.00 Детски клуб Дисни. „Крякаща тайфа“ - сериал, еп. 27
08.30 „Кой е по-по-най“ - детско шоу
09.30 „Бон Апети“ - кулинарно предаване
10.00 „Одежда“ - предаване за мода и стил
11.00 „Търси се...“ - токшоу
12.00 „Глобъсът“ - предаване за туризъм
12.30 „Най-смешните животни и хора на планетата“
13.00 „Част от National Geographic. Духовете“ - научнопопулярен филм
14.00 Формула 1. Квалификации - пряко от Бахрейн, Сахир
15.00 „Монк“ - сериал, сезон 5, еп. 14
16.00 „Разбулените тайни на магията“ - магическо шоу, еп. 6
17.00 „Море от любов“ /избрано/ - токшоу
18.00 „Сеизмограф“ - предаване за полемика и анализи
19.00 bTV Новините, централна емисия
20.00 „Алената буква“ - Драма, САЩ, 1995 г.
22.40 bTV Новините - късна емисия
23.10 „Операция Слаба“ - токшоу с водещ Росен Петров
00.10 „Бейзкетбол“ - Комедия, САЩ, 1998 г.
02.00 bTV Новините /п./

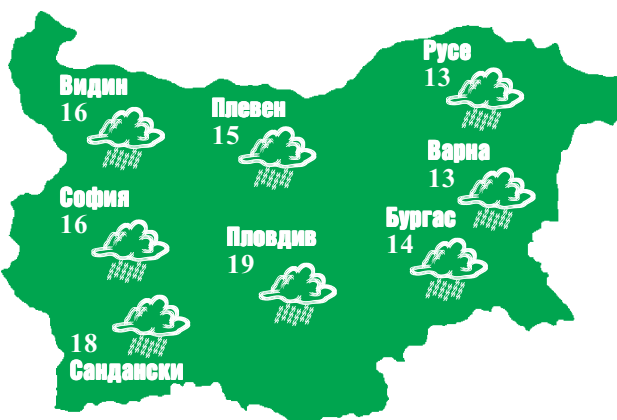
- 07.00 Иконостас
07.30 „Приказки от пожарната“ - детски аним. сериал
08.00 „Каспър“ - детски аним. сериал
08.30 „Лигата на справедливостта“ - детски аним. сериал, 3 сезон
09.00 „Самурай Джак“ - детски анимационен сериал, 3 сезон
09.30 „Животните представят...“ - предаване на НТВ
10.00 „Манхатън трио“ - сериен филм
11.00 „С аромат на маргаритки“ - сериен филм
12.00 „Календар“ - информационна емисия на НТВ
12.15 „Пазарен навигатор“ - предаване за икономика
12.30 „Мисия Моят Дом“
13.00 „Пълна промяна“ - реалити шоу
14.00 „Клюкарката“ - сериен филм
15.00 „Баровци“ - сериен филм
16.00 „Бил Ейбът“ - с уч. на Джейми Бел, Джейми Дрейвън, Патрик Малахайд и др.
18.00 „Емигранти“ - предаване на НТВ
19.00 „Календар“ - информационна емисия на НТВ
19.30 „Темата на Нова“
20.00 „ВИП БРАДЪР“ - реалити шоу
21.00 „Пълна лудница“ - комедиен шоу
22.00 „Горещо“ - телевизионен таблоид с Венета Райкова
23.00 „Календар“ - информационна емисия на НТВ
23.15 „Усещане за жена“ - с уч. на Ал Пачино, Крис О'Донъл, Филип Сеймор Хофман и др.
02.00 „Места в сърцето“ - с уч. на Ег Харис.

- 07.00 „Категория седем звезди“ - предаване за недвижими имоти
07.30 „Приключенията на мечето Паддингтън“ - анимация
08.00 „Аз мога, аз знам“ - детско състезание
09.00 „Моя мисост Елоуз“ - анимация
10.00 „Еджмонт“ - еп. 24 и 25, сериал, драма, Канада, 2000
11.00 „5 по Рихтер“ - предаване за култура на ТВ 7
12.00 „Фешън вирус“ - предаване за мода с Албена Александрова
13.00 „На здраве“ - здравно предаване на ТВ 7
13.50 „Формула 1“ - 4-ти кръг за Голямата награда на Бахрейн - квалификация за място, директно
15.00 „Адвокатът и ченгелто“ - сезон 2, еп. 10 и 11, граматичен сериал, Италия, 1998
17.00 „Щаба на еволюцията“ - предаване за българския език
17.30 „Кой е шефът тук?“ - сезон 2, еп. 24, комедия, САЩ
18.00 „Без багаж“ - туристическо предаване
18.30 „Мотоавангард“ - автомобилно предаване
19.00 Новини
19.30 „Кой е шефът тук?“ - сезон 3, еп. 2, комедия, САЩ
20.00 „Забрави за луната“ - еп. 6, сериал, драма, Италия
21.00 Новини
21.30 „Открадната красота“ - романтична драма, Италия, Франция, Великобритания
23.40 „Кенди“ - романтична драма, Австралия

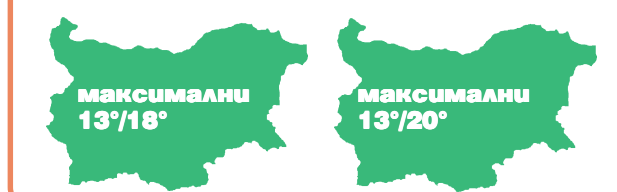
25 АПРИЛ

ВРЕМЕТО

През нощта в Дунавската равнина ще се усили вятърът от север-северозток, до умерен. Облачността над Северна България ще се увеличи и до сутринта, в североизточните райони ще преваля слаб дъжд. Над Южна България тази нощ ще преобладава ясно и почти тихо време. Минималните температури сутринта, в по-голямата част от страната ще бъдат между 3° и 8°, но на места в Горнотракийската низина и до 0° и там отново ще има слани. За района на София минимална температура 3°-4°. Днес и над Южна България облачността ще се увеличи и след пладне, над цялата страна, ще преобладава облачно време. На много места ще преваля краткотраен дъжд, в отделни райони придружен и от гръмотевици. Ще продължи да духа слаб и умерен вятър от изток-северозток. Дневните температури ще се понижат с 3°-4° спрямо днешните и максималните ще бъдат между 12° и 17°, в крайните югозападните райони до 20°. За района на София около 16°. Атмосферното налягане слабо ще се понижи и ще бъде близко до средното за април. Над планините ще се заоблачи, като на много места ще преваля краткотраен дъжд, а в районите над 1800 метра - сняг. Ще духа слаб до умерен северозападен вятър, който до края на деня ще се ориентира от север-северозток и допълнително ще се усили. Очаквана максимална температура на височина 1200 метра около 6°, на 2000 метра - около минус 1°.

ИЗГЛЕДИ ЗА 26 И 27 АПРИЛ

В неделя и понеделник ще се задържи хладно за края на април. Преобладаващите минимални температури ще бъдат между 3 и 8°, в отделни райони при ясно и тихо време около 0°. Максимални температури предимно между 13 и 18°, през втория ден до 20°. Ще духа слаб, в следобедните часове до умерен източен вятър. Облачността ще намалее, през втория ден над по-голямата част от страната до слънчево време. По-значителна ще остане облачността над Югозападна България, а в следобедните часове и над планинските райони, където на отделни места ще преваля дъжд, главно в неделя.

ПЕРВЫЙ КАНАЛ ПРЕДСТАВЛЯЕТ

СЪБОТА, 25.04.2009

06.20 „Две звезди“	18.00 Едвард Радзински. „Наполеон. Живот и смърт“, четвърти филм
07.00 Новини	19.00 „Едуард Хил. Сто хита на краля на естрадата“
07.10 „Две звезди“ (продължение)	20.00 „Ледена епоха: Глобалното затопляне“. Финал
09.15 „Свири, хармонико любима!“	22.00 Време
10.05 „Пасторска проповед“	22.15 „Ледена епоха: Глобалното затопляне“. Финал
10.20 „Здраве“	23.30 „Прожекторпарис-хилтън“
11.00 Новини	00.05 „Барханов и неговият телохранител“
11.10 „Вкусно“	02.00 Филм: „Слушайки тишината“
12.00 Премиера: „Николай Гогол. Тайната на смъртта“	03.40 „Модна присъда“
13.00 Футбол: „Рубин“ - „Спартак“ - пряко (в паузата - Новини)	
15.00 „Тайната на мадам Вонг“	
16.30 „Кръчмата на Пятница“	

ЦИФРОВОЕ ТЕЛЕСЕМЕЙСТВО ПЕРВОГО

ЗОДИАК

ОВЕН

Чувствата ви днес ще са толкова силни, че ще стряскате околните. Опитайте да се контролирате по-добре, иначе нещата ще станат неуправляеми. В неделя на всяка цена излезте сред природата сами или с приятели.

ТЕЛЕЦ

Склонни сте да клюкарствате днес ей така, за да се почувствате като част от една група. Внимавайте, може да ви въвлекат в непочтени отношения, а вие до голяма степен сте правилюнейни и това не би ви харесало.

БЛИЗНАЦИ

Дайте си сметка, че парите, с които разполагате, са резултат на собственото ви отношение към света. Важното е да сте последователни дори когато се променят, а вие обичате промените и разнообразието.

РАК

Желанието ви да отхвърлите всичко старо е напълно обосновано, но изчакайте понеделник и тогава започвайте с новите неща. Подходящ ден за приключване и разчистване. Днес сте особено раними, затова опитайте да сте спокойни.

ЛЪВ

Не се ядосвайте на нерешителността на хората около вас, отдайте го пролетната умора и няма да сбъркате. Днешният ден не е много подходящ за активни действия, по-добре приключете с онова, което вече сте започнали.

ДЕВА

Странен ден е наистина, през цялото време ще имате усещане за някаква фаталност. Не предизвиквайте съдбата, че накрая наистина може да ви застигне. Правете каквото трябва, пък тогава няма как да не стане каквото искате.

ВЕЗНИ

Денят се очертава като доста ангажиран. Добре е да действате по предварителна програма, защото е твърде възможно да пропуснете нещо. Нервните реакции и раздразнителността не са изключени, карайте по-бавно и по-спокойно.

СКОРПИОН

Вниманието ви ще е заето с придобиването на нови видове информация. Контактите ви ще се увеличат, дори може да ви попречат на пряката работа. Обучението ще е много успешно през днешния ден, ако ви остане време за това.

СТРЕЛЕЦ

Днес ще се наложи да отделите повече време за решаване на битови проблеми. Ще трябва да преразпределите функциите в семейството. Може да се наложи да се погрижите за здравето на някои немарливец към грижите за физическото тяло.

КОЗИРОГ

Днес ще се наложи да обърнете повече внимание на личните взаимоотношения. Може да поставите начало на значими бъдещи контакти. Споровете и конфликтите не са изключени, но при достатъчно доза търпение нещата може да се развият гладко.

ВОДОЛЕЙ

Акцентът ще е върху имуществените въпроси, допълнителната заработка на средства, натрупването на сили, знания, умения. Внимавайте, не са изключени загуби, харчете разумно и правете необходимите компромиси.

РИБИ

Ще имате нужда от повече свободно време, личните ангажменти ще имат приоритетно място. Любовните връзки разцъфтяват. Днес ще имате забележително присъствие, където и да отидете. Намерете време вечерта за близките си.

ТЪЖЕН ПОМЕН

6 месеца без скъпия ни съпруг, баща и дядо

Илия Христов Вълков

(1929 - 2008 г.)

Живеем със спомена за теб!
Непрестанно си с нас -
в нашите мисли,
действия и чувства!
Почивай в мир!

Поменът ще се извърши на 26 април 2009 г.
от 12.00 ч. в с. Реселец, община Червен бряг.

От опечаленото семейство**ТЪЖЕН ПОМЕН**

На 25 април тази година се навършват 15 години от смъртта на нашата скъпа майка, баба и роднина

Денка Петрова Гарванска

Ние никога няма да забравим нейната майчина любов и грижовност.
Поклон пред светлата ѝ памет
От семейството

▶ ВАЖНИ ТЕЛЕФОНИ

Министерство на труда и социалната политика
Телефони за информация и консултации:
МТСП - 0 900 32 111 и 02/987 16 22

Агенция по заетостта:
Телефон за въпроси: 02/980 87 19

Агенция за социално подпомагане
София 1051, ул. "Триадница" 2,
телефон: 02/811 96 07
горещ телефон: 02/935 05 50

Главна инспекция по труда
Горещ телефон: 0700 17 670 за консултация по въпроси, свързани със законността на трудовите правоотношения, осигуряването и спазването на изискванията за здравословни и безопасни условия на труд и контролът по предоставянето на посреднически услуги за намиране и наемане на работа.
0800 14 008 - за съобщения за допуснати трудови злополуки, включително и такива, за които има съмнения, че са укрити и не са съобщени в дирекциите "Инспекция по труда".

Държавна агенция за закрила на детето:
02/981 76 86

Министерство на здравеопазването
Телефон: 02/981 01 11

Национална здравноосигурителна каса
Информационен център за права и задължения на гражданите: 9659 159
Национален телефон на НЗОК за консултации на граждани: 0800 14 800
Информационен телефон на дирекция "Европейска интеграция и международно сътрудничество": 9659 116

Малки обяви, поздравления и възпоминания се приемат на телефони 9705200, 9705226 и на e-mail: documentacia@duma.bg

▶ КИНА В СОФИЯ

087 ЯЛТА
бул. Цар Освободител 20; подлеза на СУ
CINEMA CITY
Мол София, бул. Ал. Стамболийски 101
CINERPLEX
бул. Арсеналски 2
MTEL IMAX
Мол София, бул. Ал. Стамболийски 101
АРЕНА ЗАПАД
ж.к. Илинден, бул. Тодор Александров 64, до метро-станция Вардар
АРЕНА МЛАДОСТ
кв. Младост 4, Бизнес парк (до Технополис)
ВЛАЙКОВА
ул. Иван Асен II
ДОМ НА КИНОТО
ул. Екзарх Йосиф 37
ЕВРО-БЪЛГАРСКИ КУЛТУРЕН ЦЕНТЪР
бул. Александър Стамболийски 17
Работно време: пн-пт 09:00-19:00 сб 10:00-18:00;
кино: 09:00-22:00
ЛЮМИЕР
пл. България 1, Национален дворец на културата
ОДЕОН ФИЛМОТЕЧНО КИНО
бул. Патриарх Евтимий 1

▶ ДЕНОНОЩНИ АПТЕКИ В СОФИЯ

"АЛТЕА"
Адрес: ул. "Деян Белишки" 58
Телефон: 958-31-02

"МЕДЕЯ-74"
Адрес: жк Бъкстон, ул. "Ген. Суворов" № 56 (базара на ъгъла с ул. "Вихрен")
Телефон: 955-54-32

"АНА"
Адрес: бул. "Витоша" 95
Телефон: 953-41-57

"ПАНАЦЕЯ" - КАТЯ ИЛИЕВА
Адрес 1: жк "Обча купел-1", бл. 507, вх.Д
Тел.: 957-47-01

"АРОНИЯ 2001"
Адрес: бул. "Пенчо Славейков" № 6
Тел.: 953-13-08
Приготвяне на лекарства

"СТУДЕНТСКА"
Адрес: Студентски град, бл. 60 вх.В
Телефон: 868-01-15

"ВЕЛИ"
Адрес: жк "Младост" 4, битов комбинат, до бл.416 (до ресторант "Амигос")
Тел.: 975-48-67

"ФАРМА - Б. ИВАНОВ"
Адрес: ул. "Костенски вогоняг", бл. 242, срещу ДКЦ ХХІХ
Тел.: 958-25-68

БЪРЗА МЕДИЦИНСКА ПОМОЩ
тел.: 150

МБАЛ ПО СПЕШНА МЕДИЦИНА "ПИРОГОВ"
бул. "Ген. Тотлебен" № 21
Регистратура: тел.: 9154-213
Централа: 9154-411

ВОЕННО-МЕДИЦИНСКА АКАДЕМИЯ
ул. "Св. Георги Софийски" 3
Бърза помощ: тел. 9225-543
Централа: 9226-000

І-ВА МБАЛ ЕАД
Адрес: бул. "Патриарх Евтимий" № 37
Тел.: 988-36-31

МБАЛ "Царица Йоанна"
Адрес: ул. "Бяло море" 8
Регистратура: тел. 9432-203
Централа: 9432-170

МСЦ "МЕДСТОМ"
Адрес: бул. "Дондуков" № 26-А
Тел.: 981-00-00

▶ МАЛКИ ОБЯВИ**УРОЦИ**

АНГЛИЙСКИ ЕЗИК - индивидуално обучение с преподавател-филолог - 852-95-65.

Пред Първи май

Всички издателства, медии - печатни и електронни, търговски фирми и рекламни агенции, които искат да участват в празника на ДУМА на 1 май, да позвънят на някои от следните телефони: 9705 208, 9705 233, 9705 207.

▶ БИБЛИОТЕКИ

БИБЛИОТЕКА НА РУСКИЯ КУЛТУРНО-ИНФОРМАЦИОНЕН ЦЕНТЪР
ул. "Шипка" 34, тел. 9433154

НАРОДНА БИБЛИОТЕКА "СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ"
бул. "Васил Левски" 88, тел. 9882811 - централа, факс 8435495

СТОЛИЧНА БИБЛИОТЕКА
пл. "Славейков" 4, тел. 9806688 - централа, 9805672 - директор

УНИВЕРСИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА ПРИ СУ "СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ"
бул. "Цар Освободител" 15, тел. 8467584, факс 8467170

ЦЕНТРАЛНА БИБЛИОТЕКА НА БАН
ул. "15 ноември" 1, тел. 9898446 - централа, 9878966 - директор, факс 9862500

ЦЕНТРАЛНА МЕДИЦИНСКА БИБЛИОТЕКА
бул. "Свети Георги Софийски" 1, тел. 9523171 - директор, 9230250

ЦЕНТРАЛНА СЕЛСКОСТОПАНСКА БИБЛИОТЕКА
бул. "Цариградско шосе" 125, бл.1, тел. 709027 - читалня, 704161, факс 708078

ЦЕНТРАЛНА ТЕХНИЧЕСКА БИБЛИОТЕКА
бул. "Д-р Георги М. Димитров" 52, тел. 9717131, 9711101

▶ СПЕШНА МЕДИЦИНСКА ПОМОЩ

МЦ "ЛОРА"
Адрес (1): бул. "Христо Ботев" 10
Тел.: 952-06-75, 953-05-80
Адрес (2): бул. "Гоце Делчев", бл. 76
Тел.: 859-31-56
Адрес (3): жк Люлин, бл. 134
Тел.: 925-09-85
Адрес (4): жк Левски-В, бл. 9-А - партер,
Тел.: 946-61-22

СБАЛ ПО ЛИЦЕВО-ЧЕЛЮСТНА ХИРУРГИЯ
Адрес: ул. "Св. Георги Софийски" № 1, Стоматологичен факултет, ет. 11
Тел.: 952-60-01, 954-48-22
24-часов прием на пациенти

ОБЛАСТЕН ДИСПАНСЕР ЗА ПСИХИЧНИ ЗАБОЛЯВАНИЯ СЪС СТАЦИОНАР
Адрес: ул. "Екзарх Йосиф" № 59
Тел.: 981-00-06
Денонощна спешна психиатрична помощ

ЦЕНТЪР ПО ТРАНСФУЗИОННА ХЕМАТОЛОГИЯ
ул. "Братя Миладинови" 112,
тел. 92 104 17, регистратура 92 104 70

АБОНИРАЙТЕ СЕ ЗА ИЗДАНИЯТА НА ДУМА**ОТСТЪПКА АБОНАМЕНТ ЗА 7 МЕСЕЦА ДО 15 МАЙ 2009**

■ **ДУМА**
105 лв.

ДУМА + НОВО ВРЕМЕ   ДУМА + МОНД ДИПЛОМАТИК
119 лв.   **119 лв.**
АБОНИРАЛИТЕ СЕ ПОЛУЧАВАТ **БЕЗПЛАТЕН АБОНАМЕНТ**
ЗА БЮЛЕТИН **СЪВРЕМЕНЕН ПОКАЗАТЕЛ**

ЗА ПОВЕЧЕ ИНФОРМАЦИЯ
ТЕЛ. 02/ 970 52 08
02/ 970 52 03   0886 04 84 32

ПОДКРЕПИ ЛЕВИЯ ПЕЧАТ АБОНАМЕНТ 2009 ПРОДЪЛЖАВА

Ловец на вълшебни мигове

Stilian Kydrev сам в кадър от... Мозамбик

С голям купон в столичния кинокомплекс "Арена" в "Младост" един от най-продуктивните и всеотдайни кинотворци, посветил вече 20 години живот на преследването на дивите животни с камера в ръка - Stilian Kydrev, отпразнува своя 55-и рожден ден. Това бе и прекрасна възможност за неговите почитатели и приятели, сред които прочути ловци, дейци на ловното стопанство в България, колеги от Държавната агенция по горите и от Съюза на ловците и риболовците в България да видят кадри от последните му филми. На екрана оживяха сцени от лова на полярни мечки по бреговете на Хъдсъновия залив, на козирози в Азербайджан, на други екзотични животни в непознати предели.

- От огромния материал, който съм заснел през тези години - казва Stilian Kydrev, - вече съм монтирал 45 филма, а в авторския ми видеокаталог са включени 100 заглавия, които се надявам да бъдат готови през следващата година. Основна грижа е високото качество на DVD-филмите, които

формират една уникална за България колекция под името "Дивото зове". Освен множеството филми за лов на различен дивеч в нашата страна вече са готови дисковете за лов в полярна Канада, Южна Африка и Мозамбик, Турция и Аржентина, Якутия и Судан, Камерун и Етиопия, Испания и Венецуела, Бразилия и Памир и много други. До края на годината ще мога да представя на българските ловци филмите си за лов в Хималаите и Каракорум в Пакистан, Нова Зеландия, Чукотка, Иран, Боливия, Казахстан и много други.

Името на Stilian Kydrev стана известно с организирането на ловни пътувания на български ловци, американски сенатори, еврейски диамантени босове, руски олигарси в изгнание, банкери и др. Известните личности далеч не са най-интересното около работата на Stilian Kydrev. Неговите постижения в преследването с камера на завиден брой екзотични животни, при това в изключително трудни терени, нареждат името му в скалата на най-лудите авантюристи в света.

- Всъщност общото между известните личности и дивите

животни е, че и едните, и другите не обичат да ги снимат и да се говори много за тях - смее се Stilian Kydrev. - Що се отнася до моята работа с камерата, в тези невероятно трудни условия сред живата и дивата природа трябва да си много добър. А за да си наистина добър, теб трябва просто да те няма. Да не присъстваш наблизо за обонянето на животното. Понякога не трябва и да дишаш. Един успешен изстрел би могъл път се направи от 200-300 м., а понякога и повече. За да се заснеме в крупен план обаче, животното често се налага да се дебне от разстояние като за изстрел с лък и дори още по-близо, независимо от опасността.

В колекцията му от филми могат да се видят кадри на слонове и носорози, заснети на по-малко от 20 метра. За да улови целта с обектива си, Stilian е причакавал зверове и от засада. Друг път се е налагало да чака с часове потопен във вода покрай шаварите. Да лежи в снега с бели дрехи часове наред също е едно от постиженията на волята му. Случвало се е да поставя и мини камери върху дистанционно управляеми играчки, за да над-

Прочут ловен водач из джунглите, степите и планините на четири континента, оператор и фотограф, режисьор и пътешественик, Stilian Kydrev отпразнува 55-ия си рожден ден с истинска филмова епопея за мъжествения спорт

ДАРИНА ВЕЛЕВА

никне в гнездото на птички или малки бозайници. Сред вълнуващите истории, които може да разкаже около лагерния огън, е и какъв е вкусът на лъвската пържола или на месото от крокодил или полярна мечка.

В разговор със Stilian човек разбира, че това, което различава пътешественика от обикновения човек, не е жаждата за приключения. За това всеки мечтае. Разликата е в страха. А не всеки може да предизвика собствения си страх. Да преследваш диви животни на тяхната територия е едно изключително опасно забавление.

- Разбира се, и мен ме е страх. Освен за себе си се страхувам и за камерата. Всъщност за нея се страхувам повече - усмихва се Stilian Kydrev. - Истината е, че понякога попадаш в ситуация, където също толкова опасно е да се върнеш, колкото и да продължиш напред. Тогава единственото, което ти остава, е да затвориш очи и да се довериш на опитната ръка на местния водач.

Известният оператор и авантюрист е роден на 28 април 1954 г. в Бургас. Завършва най-престижната филмова академия в Москва - ВГИК с диплома за кинооператор. 10 години от живота си посвещава на работата си в СИФ "Бояна", а по-късно основава и своя собствена фирма - ET Видео Арт. Вече 20 години той организира еко-, фото- и ловен туризъм за едни от най-влиятелните хора в света. Stilian признава, че дължи осъзнаването на мечтите си на филма на проф. Х. Дейникен "Спомени от бъдещето". Желанието му и той някога да мине по стъпките на операторите, видели с обектива си чудни светове, тайни останки на изчезнали цивилизации, девствена природа и, разбира се, дива животни, се сбъдва. Първите му големи пътешествия започват през студентски-

те му години в Русия, когато с раница и камера в ръка преминава хиляди километри по Байкало-Амурската магистрала, Киргизия, Коми, Литва и Латвия, Украйна, Беларус. По пътя си среща изключително талантливи личности и остава завинаги пленник на природата и атмосферата на десетки национални паркове, както и на техните обитатели - зубри, мечки, лосове и рисове, снежни леопарди и тибетски якове, козирози, вълци.

През 1990 г. по време на лов с мечки в Лъгът Stilian Kydrev се запознава с Бернард Ифли, президент на "Кетнер" - Франция. Това поставя началото на големи пътувания и филми в кариерата на българския оператор. Съвместно с Ифли Kydrev създава над 30 професионални ловни филма, както и много наръчници за млади ловци, които с успех се продават във Франция и Германия. Започват вълнуващите срещи на Stilian с интересни личности и приключения, белязани от пророчеството на Бернард: "С твоята луда глава и авантюризмът ти няма да умреш в леглото си..." Идва лятото на 1991 г. и първото голямо сафари в живота му в Танзания. Следват десетки пътувания из цялата планета, във всички континенти, през океани, морета и реки.

Stilian успешно превръща и България в дестинация за ловен туризъм. Само през последната година нашите ловни стопанства са посетени от десетки европейски и американски ловци, доверили се на неговия опит.

Що се отнася до българските ловци, те ще имат възможност да преживеят вълнуващите приключения на ловеца с камера в стартиралото вече предаване "Пътешествията на Stilian Kydrev" в програмата на ТВ1, а от първи септември по Хоби ТВ ще стартира поредицата "Ловните приключения на Stilian Kydrev"

ЛОВДЖИЙСКА КУХНЯ

Забулена пъстърва

Продукти: 4 пъстърви, 1 суп. лъжица олио, 2 глави лук, 1 връзка копър, 1 лимон, 1 суп. лъжица лимонов сок, сол.

След като ги почистите, измийте пъстървите добре със студена вода и ги подсушете отвън и отвътре. След това ги напръскайте с лимонов сок и ги посолете.

Намажете 4 листа алуминиево фолио с олио или зехтин. Измийте копъра и го изтръскайте от водата. Наредете го на едро. Обелете лука, нарежете го на дребно и го разбъркайте с копъра. Напълнете пъстървите със сместа и ги затворете. После сложете рибите върху парчетата фолио и добре ги увийте в тях. Сложете ги на скарата и ги печете по по 15 минути от всяка страна.

След като ги освободите от фолиото, ги сервирайте, украсени с резенчета лимон.

Стръвници в Родопите

ДАМЯН ДИКОВ

Родопската община Баните, известна най-вече с връх Момчил (1943 м), уникалните скални образувания Аква тепе, с прочулото се напоследък с касапските подвизи на ояли се пишман авджии, ловно стопанство "Кормисош" сега трепери от набезите на една или повече мечки. Един от горските

зверове върлува в околностите на с. Две тополи, където е разкъсал две телета. Загубата наистина е чувствителна, защото и двете млади животни са от породата родопско късорого говедо, която е ендемична за този край и чието съхраняване става все по-проблематично. Разбитите кошери и набезите по кошарите на мечки са често явление по този край, особено през пролетта, когато изгладените от зимния си съл горски обитатели не успяват да се нахранят с оскъдната все още растителност и посягат на други източници. Проблем за местните хора е и това, че мечката стръвница лесно привиква към животинска храна и се превръща в напаст за домашния добитък, а получаването на разрешение за отстрел е съпроводено с твърде много бюрократични спънки.

АНЕКДОТИ

РИСУНКА СВЕТОСЛАВ ЯНАКИЕВ

НАПРЕГНАТ МОМЕНТ

Ловец разказва на приятеля си:

- Отидох на хайка за вълци. Вървя, вървя и изведнъж гледам два вълка. Бум, бум - и двата долу! Мина се малко - още пет-шест насреща ми. Бум, бум, бум, бум...
- Ами кога успяваше да пълниш пушката си?
- А, бе, какво ти пълнене! Кои ти мисли за това в такъв момент.

ОБЕКТИВНО

- Откакто станах ловец, съм отстрелял 999 животинки - хвали се Пенчо.
- Защо не каза 1000, та да е кръгла цифрата?
- Не искам да лъжа заради един заек!

БЪЛГ.КНИЖОВНИК- "ЗА БУКВИТЕ" НАШ КОМЕ- ДИЕН АРТИСТ	↓	ГРУПА МУЗИКАНТИ СИНГАПУР- СКИ МОДЕН ДИЗАЙНЕР	↓	БЪЛГАРСКО ДЕТЕ-ПАРТИ- ЗАНИН	↓	СТРЪМНИНА ПРИСПОСОБ- ЛЕНИЕ КЪМ ТРЪБОПРОВОД	↓	ПРИБЛИ- ЖАВАНЕ	↓	ВИД СКАЛА ЗА СТРОИТЕЛ- НИ ЦЕЛИ	↓	ПАРЧЕТА ЗА ПОВИВАНЕ НА БЕБЕ	↓	НАЙ-ГОЛЕ- МИЯТ ГРАД В ДРЕВНА МЕСОПОТА- МИЯ	
↘		↓				↓				↓		↓		↓	
РИБОНУКЛЕИ- НОВА КИСЕ- ЛИНА/СЪКР/ ИМЕНАТА НА БЪЛГ.ПИСА- ТЕЛ-"РЪЖ"				ГРАД В РУСИЯ, СЕВЕРНА ОСЕТИЯ ЛЕЙТЕНАНТ /СЪКР./	→			РУМЪНСКО ПРИСТАНИЩЕ НА ДУНАВ БЪЛГ.КОМПО- ЗИТОР-ОП. "БЕРГАНА"	→						
↘				↓				↓							
РОДСТВЕНИК		ЗАДЪЛЖИТЕ- ЛЕН ПЪТЕН ЗНАК ПОЛУСКЪПО- ЦЕННИ КАМЪНИ	→			ПЕСЕН НА Л.ИВАНОВА ДЪРВЕНА ДРЪЖКА НА СЕЧИВО	→			ЯПОНСКА ФИР- МА ЗА АУДИО И ВИДИО- ТЕХНИКА ДРЕВЕН ГРАД В ИРАК	→				
↘		↓		ОТКЪСИ ОТ ЛИТ.ТВОРБА	→			↓		↓	ГРАД ВЪВ ФРАНЦИЯ	→			
ТРИ РЕКИ В КИТАЙ МАЗИЛО ПРИ ИЗГАРЯНЕ	→			ЮЖЕН ПЛОД ЛИНИЯ, ПО КОЯТО СЕ ДВИ- ЖИ НЕБЕСНО ТЯЛО/МН.Ч./	→						ЛАТИНСКА АЗБУКА		СЪОБЩЕНИЕ ЗА НАПУСКА- НЕ НА ДАДЕНА ДЛЪЖНОСТ		
↘				↓		БУДКА, ЛАВКА ДУХОВИ ИНСТРУ- МЕНТИ	→				↓		↓		
ГРАД В ЕТИОПИЯ ПРИ ИГРА НА ТАБЛА-1 И 1	→		ВОДНО ЖИВОТНО	→				СТОЛИЦАТА НА ИЕМЕН	→				СНАБДЯВАНЕ С ВСИЧКО НУЖНО ЗА ДАДЕНА РАБОТА		ПИЕСА ОТ НИКОЛА АТАНАСОВ
↘			ВИД СУПА ЧИСЛО	→						ГРАД В МОЗАМБИК	→		↓	↓	
МЯРКА ЗА ПОВЪРХНИНА		ГРАД В ИТАЛИЯ, ПРОЧУТ С НАКЛОНЕНА- ТА СИ КУЛА	→					ИСПОЛИН, КОЛОС ОТБЛЯСЪЦИ ОТ СВЕТЛИНА ИЛИ ОГЪН	→						
↘		БИВШ ФРЕН- СКИ ФУТБО- ЛЕН ВРАТАР СТОЛИЦАТА НА РУАНДА	→					↓	РУСКИ ТЕАТРАЛЕН РЕЖИСЬОР	ГРАД В РУСИЯ, О.САХАЛИН КАНАДСКИ ФИЗИК	→				
ЧЛЕНОВЕ НА АКТИВА НА ОРГАНИЗАЦИЯ СЕЛСКИ ДРЕХИ	→								↓	↓	ИЗДАТЕЛСКО- ПОЛИГРАФИ- ЧЕСКИ КОМ- БИНАТ/СЪКР./	→		ДИЗЕЛОВО ГОРИВО	
↘			БИВШ АМЕРИКАНСКИ АТЛЕТ- СПРИНТЬОР	↓	СУПЕРКОМ- ПЮТЪР В АНГЛИЙСКИЯ СЕРИАЛ "СЕДМОРКА- ТА НА БЛЕЙК"	↓	ГРАД В ДР КОНГО	→			СИЛНО ОТРО- ВЕН ГАЗ РОБСТВО ПРИ ВРАГА	→		↓	
УРЕДИ ЗА ИЗМЕРВАНЕ НА ЪГЛИ СКРЪБ,ПЕЧАЛ	→									РЕКА В ГЕРМАНИЯ ИГЛОЛИСТ- НО ДЪРВО	→		АНГЛИЙСКА КИНОАКТРИ- СА-"ТУРСКА БАНЯ"		
↘							БИВШ АВТО- МОБИЛЕН ТИМ, ОТ "ФОРМУЛА 1"	→			↓	АМЕРИКАНСКИ ТВ.СЕРИАЛ ВЪЛНА ЗА ВЪЗГЛАВНИЦИ	→	↓	
ПЪРВАТА БЪЛГАРСКА СТОЛИЦА		ТРОПИЧЕСКИ УВИВНИ РАСТЕНИЯ	→							СОЛ НА ОЛЕИНОВАТА КИСЕЛИНА	→				
↘														БЪЛГАРСКА ЛИТЕРАТУРНА КРИТИЧКА	→

ПОМОЩНИК: Вил, Гнайс, "Ена", "Изарол", Исин, Ихъ, Ич, Кигали, Лав, Нкав, Онг, Таиров, Тли, Яри.

СУДОКУ

Попълнете празните полета с числата от 1 до 9 така, че всяко число да се среща само по веднъж във всеки ред, всяка колона и всяка от малките области 3x3:

7		2		1	9			
				6	4		8	1
	8					9	6	
4		1	3		5		6	
8				7				3
	3		9		8	1		5
9		8						3
6	2		7	9				
			4	8		5	2	

				5			3	8
					8	6	7	4
		8			3			
		1	4					
	4			8			5	
7				3		1		
				3			2	
4	3	5	2					
2	1			6				

ОТГОВОРИ ОТ МИНАЛИЯ БРОЙ

СКАНДИ
ВОДОРАВНО:
ПАРАХОДИ - АМО - ЪРЛ - РОСИЦА БАКЪРДЖИЕВА - КАЛЪП - РАДИНА
ПЕШЕВА - КРАБЕ - АС - НС - СКА - РУНО - МЕМ - ТЛЕ - ХРИСТОВА - ВА - АД - ОРСК - ГЕОРГИ
КЪОСЕВ - ДЕЛОН - БОАЗА - ТРУД - ГЕНАДИ ЦИТЛАКИДИС - НАРЪЧИ - ИОЗ - ЛЕКТОР -
КАТАР - ПУЛ - АМИН! - ЕЛИ.
ОТВЕСНО:
ГАРА - КАРДЕНА - РОЛКА - СЕНАТ - НАСЪР - КЛАРА - ХИПАРХ - ОДЪР - БОЦ - БУРГНИЧ -
ДАРЕНИЕ - ЦИП - РИБА - ОСОБИ - АДИ - ТРОТИЛ - КАКИ - МОГАЛО - МЪНЧЕВ И ЗАЗА -
ГОРА - МАКАК - ДПА - ИЛИ - МЪЖЕСТВО - ДЕН - РИШ - ЛАСТИК - БЛЕЕНЕ - ЕРСТЕ - ВВС -
АВУ - ОЛ - АНАА - ЯД - ДИРИ.

1	2	8	3	6	4	7	5	9
3	9	7	5	2	8	4	6	1
4	6	5	9	1	7	8	2	3
2	8	6	7	9	1	5	3	4
7	5	1	4	3	2	9	8	6
9	4	3	8	5	6	1	7	2
8	3	4	6	7	9	2	1	5
6	1	9	2	8	5	3	4	7
5	7	2	1	4	3	6	9	8

ПИРАМИДИ
1.ИН. 2.НИТ. 3.ТИНИ. 4.СИННИТ. 5.ИСТИНИ. 6.
СИЕНИТИ. 7.ЕЛИНИСТИ. 8.ЛЕНИНИСТИ. 9.АР.
10.РАП. 11.ПЕРА. 12.ПРАНЕ. 13.ПАНЕРИ. 14.
ОПИРАНЕ. 15.ПОЗИРАНЕ. 16.ПРОЗИРАНЕ. 17.
ЕА. 18.ЕВА. 19.ВЕНА. 20.ВАНЕЛ. 21.ВЕЛИНА.
22.РАВЕЛИН. 23.РАВАНЕЛИ. 24.ВАЛЕРИАНИ.

СТОЯН СТОЯНОВ

Започнаха концертите на „Голямо междучасие“

7-годишният Марио Кръстев откри сериата от изяви на конкурса за най-добра училищна песен

Невероятен лайв даде началото на концертите в рамките на конкурса „Голямо междучасие“. В НМУ „П. Пипков“ преди броени дни Марио Кръстев, група „Keep The Faith“ и група „Мотив“ взривиха залата с изпълненията си. Те дадоха силен старт на концертите в рамките на конкурса за най-добра училищна песен, организиран от Столична община, „D2“ и „Gravity Co“.

Сериата предстоящи изяви на групите бе открита от 7-годишния Марио Кръстев, който е ученик в 23-о СОУ. Той получи бурни овации за невероятните си изпълнения и артистичност. Оказа се, че независимо от възрастта си, той сам е написал текста на конкурсната си песен. Това не е първата изява на голяма сцена на най-малкия участник в „Голямо междучасие“. Той вече има 15 награди от български и международни конкурси.

След Марио забиха здраво група „Мотив“ от 91-о НЕГ. Момчетата представиха авторски парчета и кавъри на „Sunrise Avenue“, „Guns N'Roses“, „Beatles“ и „Led Zepelin“.

Последни свиреха музикантите от „Keep The Faith“, който направиха невероятно шоу на сцената и накараха публиката направо да пощу-

рее. На финала бяха извикани и на „бис“.

За радост и изненада на изпълнителите, като водещи и подкрепа на музикантите на сцената присъстваха Дидо от „D2“ и Ники от „Gravity Co“. Някои от другите участници в конкурса бяха дошли да чуят живите изпълнения на конкуренцията за голямата награда.

Следващите концерти ще се проведат на 27 април, понеделник. Музикантите от 22-о СОУ „Г.С. Раковски“ ще се изявят в 18.30 ч. - „Столичен жаргон“, Лоренцо и трио „София“. 32-о СОУ „Св. Климент Охридски“ ще бъде представено на 28 април, вторник, в 18.30 ч. от „The Reckoning“, Аявис и Distinct. „The Sweetest Girls“ и „BackPackTony“ от 17-о СОУ „Дамян Груев“ ще се качат на сцената на 29 април, сряда. Bustard и Solo на 30 април, четвъртък, ще защитят честта на 119-о СОУ „Акад. Михаил Арнаудов“.

Последните три концерта ще бъдат на 11 май в ПГИЧЕ „Св. Методий“ - „Mind Disorder“ и „Different View“, на 12 май и на 13 май в НГДЕК „Константин Кирил Философ“ - „Джибри Бенд“, „Needlework“ и „69“.

Гласуването за най-добрата песен продължава до 15 май на www.d2band.com. Победителят в конкурса „Голямо

7-годишният Марио Кръстев и Дуго от „D2“

междучасие“ ще бъде обявен на финален концерт пред НДК с участието на групите „D2“ и „Gravity Co“ на 20 май. Голямата награда ще е запис

на песен в професионално студио, заснемане на видеоклип и участие в националния конкурс „Ти си върхът, ама само баба ти го знае“.

Жизел Бюнджен спечелила 690 000 паунда от залози

Бразилската топ манекенка Жизел Бюнджен спечелила над 690 000 паунда от залагания за футболни срещи. Според сп. „Метро“

най-богатата манекенка в света, която има собствена модна линия обувки, правела залози за мачове през последните месеци. В резултат

на това тя увеличила богатството си с 690 000 паунда. В момента Бюнджен печели по 24 милиона паунда на година.

Абитуриенти от Домове за деца ще получат облекла от модно ревю

Модерен танцов спектакъл и благотворително модно ревю ще се състои на 27 април във Военния клуб от 19 ч. В проявата ще вземат участие 9 ученици от 3 професионални гимназии по текстил и дизайн в страната. Отличените модели ще са част от специална колекция, която „Хенкел България“ ще има удоволствието

да представи по време на модното дефиле. Създаването на облеклата е вдъхновено от новия аромат Silan Feel Fashion.

След ревюто роклите ще бъдат дарени на абитуриенти от Домове за деца в градовете Враца, Благоевград, Варна, Велико Търново, София и Видин.

„Костенурките нинджа“ се завръщат през 2011 г.

Сагата „Костенурките нинджа“ се завръща на големия екран през 2011-а - за пети път от появата на ядящите пица герои, съобщава „Върайъти“.

Според специализираното издание на Холивуд новият филм ще бъде с участието на истински актьори, а няма да е анимирана версия, каквато беше четвъртата част през 2007 г. Първоначално предназначен за младежката публика и разпространяван за първи път през 1984 г., историята за костенурките нинджа се превърна в печелившо начинание, събрало от прожечките на голям екран 310 млн. долара от 1990 г. в североамериканския бокс офис.

Захари Карабашлиев награден с „Цвете на читателите“

В Световния ден на книгата и авторското право в книжарницата „Хеликон-Витоша“ се състоя церемония по връчването на наградата, присъждана за търговски успех на книга. Победител се оказа живеещият в Калифорния български писател Захари Карабашлиев, но поради отсъствието му от България отличието бе прието от директора на издателство „Сила“ Светозар Желев. „Цветето на читателите“ е поредното отличие за книгата „18% сиво“, който се оказва сред стотте най-любими романа на българите в

кампанията „Голямото четене“ на БНТ. А Захари Карабашлиев е сочен и като най-сериозния фаворит за „Аскеер“ за драматургия тази година.

Наградата представлява пластика на бургаския скулптор Огнян Петков и е символично изображение на стрелиция, поставена в слънчев диск. Оранжевата Кралска стрелиция (*Strelitzia reginae* Banks) е фирмената емблема на „Хеликон“. Цветовете на стрелицията - до 15 см - напомнят глави на жерави и често са наричани „цветовете на Жар-птица“.

Виц

Пияница хваща златната рибка. Тя му казва:
- Пусни ме, ще ти изпълня три желания!
- Добре, дай една бутилка ракия.
Рибката му дава, онзи надига бутилката и я изпива. Гледа празното шише и му идва мъдра идея:
- Дай една бутилка ракия, която никога не свършва!
Даба му я рибката. Човекът пие, пие, пие - вярно, бутилката не свършва.
- Браво! Чудна бутилка! Дай още една такава!

ЧРД!

25. 04. 2009

ИГЛИКА ИВАНОВА, депутатка

ИЦХАК ФИНЦИ, актьор

СТЕЛА САЛАПАТИЙСКА, треньорка по художествена гимнастика

26. 04. 2009

АНТОНИЯ ПЪРВАНОВА, депутатка

БОРИС ВЕЛЧЕВ, главен прокурор на Република България

ГЕОРГИ ДЕНКОВ, композитор

Доц. ГЕОРГИ ЛОЗАНОВ, медиен експерт

НАСКО СИРАКОВ, член на Изпълкома на БФС

СИЛВИЯ КАЦАРОВА, певица

ЧАВДАР ПОПОВ, изкуствовед

Уважаеми читатели, не намираме ДУМА? Потърсете колежката

РУМИ КИРИЛОВА

упре, защото днес тя има рожден ден! Думаджиите ѝ пожелават безкрайни пободи за радост. Гълъбчетата от отгел „Разпространение“ ѝ напомнят, че трябва да работи, дори когато сънува, за тройно увеличаване на тиража, следвайки девиза „Напред, смахнато и смело!“

Ха, наздраве и честит празник!

Треперете, титани на политиката, защото в пленарната зала и в парламентарните кулоари бди

МИЛЕНА НИКОЛОВА

и всеки гаф е на мушката на перото ѝ. Дори на рождения си ден не прощава, за радост на читателя. И за всеобща редакционна обич. Кога успя и две деца да отгледа?

Колегите от ДУМА

Църковен календар

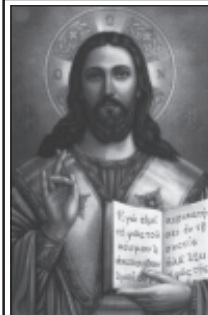
25

* Светла събота. Св. ап. и ев. Марк

26

+ 2 Неделя след Пасха - Томина.

Св. свщмчк Василий, еп. Амасийски

БФС предупреди ЦСКА за лишаване от домакинство

Дисциплинарната комитет към БФС отправи предупреждение към ЦСКА за лишаване от домакинство. Санкцията е заради нахлуването на терена на "червени" фенове на мача с Вихрен, спечелен с 4:1 в Кюстендил. Шампионите са глобени и 2000 лв. заради своеволията на привържениците, макар и останали без тежки

последствия.

За натрупани картони по един мач са наказани голмайсторът на "А" група Дурмушали Саидходжа и Кирил Котев от ЦСКА, Дарко Тасевски, Георги Сърмов и Зе Соареш (Левски), Том (Литекс), Николай Николов (Черноморец), Мартин Керчев (Славия), Васил Василев и Омониго Темиле (Ботев).

Любо Пенев губи от юноши

Старши треньорът на ЦСКА Любослав Пенев загуби традиционното учебно маче на клубната база в Панчарево. Той игра 20 минути за титулярите срещу отбор, състав от юноши на армейците и част от обявените от него за излишни футболисти. Проверката се състоя на закрити врати и в нея първият тим отстъпил с 3:5, а 20 минути в него се подвизавал бившият национален нападател. След мачлето юношите получили като премия по един шоколад. Батковците им били наградени с 60 минути допълнителна тренировка. Победата на юношите все пак зарадвала Пенев-младши, въпреки присъщата му нетърпимост към загубите. Той останал доволен, че в школата има бъдещи играчи за първия състав.

Христолов пак предлага Ботев

Бизнесменът Георги Гергов ще купува клуба, преди месец отказа да вземе Локо Пд

Георги Гергов (вляво) подпомогна президента на Ботев Димитър Христолов с 500 000 лв. през ноември, а сега преговаря да купи най-стария пловдивски клуб

Димитър Христолов и Георги Гергов започнаха преговори за продажбата на Ботев Пд. Бизнесмените започнаха разговори в парк-хотел "Санкт Петербург". "Преговорите са още в начална фаза. Обсъдихме варианти как Ботев да преодолее тежката ситуация, в която се намира. Ще продължим преговорите в понеделник. На този етап няма нищо конкретно", обясни Гергов. Той изрази готовност да помогне на Ботев, но все още е рано да се каже дали ще закупи клуба. До понеделник бизнесменът иска да се запознае с финансовото състояние на клуба, неговите задължения към държавата и активите, с

които разполага. Крупният пловдивски бизнесмен е категоричен, че не иска да купува само дългове.

Гергов спонсорира Ботев миналата година с половин милион лева, но отказа да стане акционер в клуба заради разногласия с Христолов. Преди месец той се опита да купи Локомотив (Пловдив), но не се споразумя с президентката на клуба Галя Тополова.

Христолов се съгласил да напусне клуба под натиск на феновете, които отдавна водят война с него. Преди време той започна преговори с консорциума на Ирен Кръстева, но не се споразумя за продажбата.

„А“ ГРУПА, 23-И КРЪГ
Левски - Локо (Мз) 3:1
0:1 Кр. Георгиев (4), 171 Сърмов (56) 2:1
Ивов (64), 3:1 Г. Иванов (85)
Черноморец - Беласица 2:0
1:0 Фернандес (21), 2:0 К. Дяков (73)
Ботев - Сливен 1:3; Локо Сф - Локо Пд 1:2;
Пирин - Спартак (Вн) 0:0; Черно море - Литекс 0:0; Вихрен - ЦСКА 1:4; Миньор - Славия 1:0

КЛАСИРАНЕ

1. ЦСКА	23	17	5	1	48:16	56
2. ЛЕВСКИ	23	16	4	3	39:15	52
3. ЛОКО (СФ)	23	13	4	6	37:18	43
4. Черно море	23	12	5	6	32:16	41
5. Литекс	23	11	6	6	33:20	39
6. Славия	23	9	3	11	30:27	30
7. Локо (Мз)	23	8	6	9	29:27	30
8. Сливен	23	8	6	9	28:29	30
9. Черноморец	23	7	9	7	28:30	30
10. Локо (Пд)	23	8	6	9	30:35	30
11. Пирин	23	7	4	12	24:37	25
12. Миньор	23	6	6	11	15:31	24
13. Спартак (Вн)	23	5	8	10	16:29	23
14. Вихрен	23	7	1	15	19:33	22
15. Ботев	23	5	6	12	22:38	21
16. Беласица	23	3	5	15	16:45	14

24-И КРЪГ:

Днес 13.00 ч. Славия - Пирин, 16.00 ч. Локо Пд - Миньор, 17.00 Спартак Вн - Вихрен, 18.00 ч. Литекс - Локо Сф. **неделя**, 13.00 ч. Беласица - Левски, 19.30 ч. ЦСКА - Ботев. **понеделник** 16.00 ч. Сливен - Черноморец (Ринг ТВ), 17.00 Локо Мз - Черно море.

Манчев не брои Левски за фаворит

Нападателят на ЦСКА Владимир Манчев, даде интервю за povsport.com. "Чувам, че Левски се броят за фаворити в първенството. Не виждам какви фаворити могат да бъдат, след като изостават. Това не ми го побира главата. А дали програмата ни е трудна или лесна, това нас не

притеснява. Да се притесняват тези, които са зад нас", заяви бившият национал. Според него преднината от 4 т. вдъхва увереност, че ЦСКА ще триумфира с 32-ра титла, ако продължава безгрешно. Той се възстановява по план и очаква да бъде готов за лятната подготовка.

СНИМКИ БГНЕС

Талисманът на Световното първенство по футбол в ЮАР 2010 Закуми бе представен официално в Европейската комисия в Брюксел. Белгийският комисар за развитието и хуманитарната помощ към Европейския съюз Луи Мишел демонстрира футболни умения по време на визитата на Закуми

ГЛЕДАЙТЕ

Футбол

Днес 13.00 ч. Славия - Пирин **ТВ2**
16.00 ч. Локо Пд - Миньор **Ринг ТВ**
18.00 ч. Литекс

- Локо Сф **БНТ**
Неделя, 13.00 ч. Беласица - Левски **Ринг ТВ**
19.30 ч. ЦСКА - Ботев **ТВ2**

БЕЗПЛАТНИ АВТОБУСИ ЗА ФЕНОВЕТЕ НА МИНЬОР

Ръководството на Миньор Перник отново отпусна безплатни автобуси за своите фенове. Днес перничани гостуват на Локомотив Пловдив в мач от 24-ия кръг на "А" група от 16.00 ч. Автобусите за Пловдив ще потеглят в 11.00 часа от паркинг в центъра на Перник.

СПРЯХА ЗАЛОЗИ ЗА МАЧ ОТ ИЗТОЧНАТА „Б“ ГРУПА

Българският букмейкър "Еврофутбол" прекрати приемането на залози за мача от 22-ия кръг на Източната "Б" група Светкавица - Волон, който е от тираж №34. Мачът е днес от 17.00 ч. в Търговище. В останалите срещи от 22-рия кръг: Берое - Любимец, Родопа - Марица, Нафтекс - Калиакра, Свиленград - Локомотив (СЗ), Дунав - Несебър. утре Спартак Пд - Черноморец (Блч). Миньор (Рад) почива.

В РИЛСКИ СПОРТИСТ БЕЗ ЗАПЛАТИ

Футболистите на Рилски спортист не са получавали възнагражденията си за последните 3 месеца, съобща БТА. Играчите на тима от Самоков изобщо не са взимали заплати и премии през пролетта. Днес Рилецо гостува на опашкаря Белите орли в мач от 22-рия кръг на Западната "Б" група. В другите срещи Видима-Раковски - Монтана, Ботев (Крив) - Академик (Сф), Етър - Чавдар (Етр), Марек - Спортист, Пирин (Бан) - Балкан, Пирин (ГД) - Спартак (Пл), Ком-Миньор - Чавдар (БСЛ).

МЛС ВЗЕ \$10 МЛН. ОТ ОСТАВАНЕТО НА БЕКЪМ В МИЛАН

Футболната лига на САЩ (МЛС) ще получи 10 милиона долара от договорката за удължаването на престоя под наем на английския национал Дейвид Бекъм в Милан. 33-годишният халф подсили Лос Анджелис Галакси през лятото на 2007 г., но през януари премина в Милан под наем. Той трябваше да се завърне в Галакси на 8 март, но след преговори МЛС се съгласи да удължи престоя му под наем на "Сан Сиро" до края на сезона в Серия "А". "Искахме 10 милиона долара и ги получихме", заяви комисарят на МЛС Дон Гарбър. Той не знае каква част от сумата ще плати Милан и каква Бекъм. Англичанинът трябва да се върне в ЛА Галакси на 1 юли.

САМПДОРИЯ И ЛАЦИО НА ФИНАЛ

Сампдория загуби от шампиона Интер с 0:1 в Милано в реванш от полуфинала за Купата на Италия. Златан Ибрахимович вкара единствения гол в 27-ата мин. Съотборникът му Марко Матераци бе изгонен в добавеното време. Тимът от Генуа продължава на финала на 13 май в Рим с общ резултат 3:1. Самподия е печелил за последно трофея през 1994 г., а Лацио - през 2004 г.

ДУМА

Адрес на редакцията:
София - 1784,
бул. „Цариградско шосе“ 113 А,
Факс: 975 26 04
Автоматичен номератор 97 05
+ Вътрешен номер
www.duma.bg
E-mail:duma@duma.bg

Хонорари на външни автори се изплащат всяка сряда от 14 до 16 часа

ИЗДАТЕЛ: „ДУМА 2008“ ЕООД

БЪЛГАРИЯ: Александър Симова - 230, Ауга Паницян - 218, Десислава Велева - 230, Ева Костова - 229; Магдалена Тодорова - 246; Милена Николова - 247; Ралица Табакова - 230; ИКОНОМИКА: Мая Калпачка - 246; Мариела Илиева - 246; СВЯТ: Галина Младенова - 219; Калина Йотова - 220; Алберт Аврамов - 220; Петър Бочуков - 219; КУЛТУРА: Вилана Семерджиева - 240; Наденца Ушевца - 240; Аляна Нейкова - 239; ОБЩЕСТВО: Велана Христова - 238; Ина Михайлова - 214; Васил Попов - 248; Лиляна Томова - 232; ЧЕТИВО: Пегаз: Борис Данков - 244; Негелник: Богдан Иванов - 225; Булевард: Гергана Алексова; Пардон: Чавдар Шлинов; СПОРТ: Владимир Николов - 245; Таньо Василев - 245; Кореспондент в Пловдив: Веселна Венкова, e-mail: vesselka_v@abv.bg, тел.: 032/601 893; ФОТО: Благовеста Цветкова-206; Мариета Томова - 206; Юрий Стоянов - 206; ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: Валентин Арсиров; Желязко Тенчев; Силвия Шопова; Симона Симеонова; Спасака Венева; Снежана Христова; ДОКУМЕНТАЦИЯ: Катерина Димитрова - 200; 226; НАБОР: Хрисула Василева - 227, e-mail: korespondenti@duma.bg; СИСТЕМЕН АДМИНИСТРАТОР: Иван Стоянов - 250; ПРОИЗВОДСТВО: Владимир Тополски; РЕКЛАМА: Габриела Найденкова - 233; Петрана Сомлева - 205; Георги Томов - 221; Денис Романенко - 221, факс: 975-26-04; e-mail: reklama@duma.bg, Експонатор: 919758. 112; Печат: ИПК "Родина" АД - 1784 София, бул. "Цариградско шосе" 113а Номератор - 9752; Дистрибутори: ОБВ „Близнаци“ ЕООД - 02/962-23-23; "Национална дистрибуция" ООД - 02/975 20 35; РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: Мирослав Александров, Ива Костадинова, Румяна Кирилова, Слаб Йорданов - 208, 203; abonament@duma.bg; ВРЪЗКИ С ОБЩЕСТВЕННОСТТА: Деля Йорданова - 207; Велислава Хубавий - 201, Каса - 97-05-249;

Изпълнителен директор Николай Малинов
Зам.-изпълнителен директор Павел Бебов

Информациите в броя са подготвени от репортерите на вестника. Използвани са емисиите на БТА, "Фокус", "БГНЕС", БНР, "Франс прес", интернет и др. Ръкописи не се рецензират и не се връщат

Телефон на читателя: 97 05 200

Главен редактор
Ивелин Николов
Първи зам.-главен редактор
Юрий Борисов
yborisov@duma.bg
Зам.-главен редактор
Георги Георгиев
ggeorgiev@duma.bg
Отговорен секретар
Ивайло Гиздов
igizdov@duma.bg

Основател
Стефан ПрогеВ

Хамилтън и Розберг най-бързи в Бахрейн

Алонсо и Маса с по 2 победи на „Сахир“ досега

Люис Хамилтън и Нико Розберг бяха най-добри в първите две свободни тренировки на пистата „Сахир“, където днес е квалификацията, а утре стартът за Гран при на Бахрейн, 1 кръг от световния шампионат във Формула 1.

Световният шампион за 2008 г. с Макларън спечели първата тренировка, като завърши най-добрата си обиколка за 1:33,647 мин. Втори на 260 хилядни от секундата остана германецът Ник Хайдфелд с БМВ-Заубер, а трети е съотборникът му Роберт Кубица, изостанал на 0,291 сек. Нико Розберг с Уилямс-Тойота) даде 4-о време, а пети завърши лидерът във временното класиране Дженсън Бътън (Вбр) с БраунГР.

Във втората тренировка обаче Розберг даде най-добро време - 1:33,33 мин. Втори остана двукратният световен шампион Фернандо Алонсо

(Исп) с Рено, а трети Ярно Трули (Ит) с Тойота. Четвърти е победителят от Китай Себастиан Фетел (Гер) с Ред Бул, пред съотборника си Марк Уебър (Авл). Шести завърши Дженсън Бътън, който спечели първите 2 старта през сезона. Хамилтън остана едва 11-и. Вицешампионът от миналия сезон Фелипе Маса с Ферари завърши 16-и, а първенецът от 2007 г. Кими Райконен също с Ферари е 18-и. Най-слаби времена във втората сесия показаха Хейки Ковалайнен (Фин) с Макларън и Ник Хайдфелд.

Състезанието в Бахрейн се провежда за 6-и път. При дебюта му през 2004 г. триумфира Михаел Шумахер (Гер) с Ферари. В следващите 2 години най-бърз беше Фернандо Алонсо, който спечели и световните титли. Последните 2 старта на „Сахир“ спечели Фелипе Маса.

СНИМКИ БГНЕС

Пилотът на Уилямс-Тойота Нико Розберг завъртя най-бърза обиколка 1:33,33 мин. във втората свободна тренировка на пистата „Сахир“ преди старта за Гран при на Бахрейн

ГЛЕДАЙТЕ ФОРМУЛА 1:

Днес от 14.00 ч. Квалификации на пистата „Сахир“
Утре от 14.40 ч. Гран при на Бахрейн

ПРОМЕНИ В ДВИЖЕНИЕТО ЗАРАДИ РАЛИ „ТРАЯНОВИ ВРАТА“

Във връзка с провеждането на рали „Траянови врата“ днес от 16.00-21.00 ч. и утре от 08.00-14.00 ч. ще бъде затворен за движение пътят от магистрала „Тракия“ в посока с. Мухово и Церово и от с. Славовица в посока Костенец през с. Горно Вършило.

ЕФТИМОВА ОТПАДНА И НА ДВОЙКИ В БАРИ

Националката на България за „Фед Къп“ Дия Евтимова отпадна в полуфинал на двойки на турнира по тенис на червени кортове в Бари, Италия (награден фонд 25 000 долара). 21-годишната хасковлийка и сръбската Неда Козич загубиха с 6:7(4), 1:6 от №4 в схемата Йохана Ларсон (Шв)/и Ана Смит (Вбр). Българката спечели 24 т. за класацията на УТА на двойки и 196 долара.

Обявиха волейболистките за Евро 2009 и Евролигата

Селекционерът на женския национален тим по волейбол Драган Нешич обяви разширения състав за участие в Европейската лига и Евро 2009. Част от момичетата ще участват в контролни мачове в Доминиканската република, както и в световната квалификация в Габрово през май.

Нешич ще разчита на: Габриела Коева, Диана Ненова, Ева Янева, Елена Колева, Илияна Петкова, Любка Дебърлиева, Мария Филипова, Полина Стойнева, Радосвета Тенева-Миличевич, Радостина Цитигой, Страшимир Филипова и Таня Събокова за турнето в Доминиканската република. За световната квалификация в Габрово през май тях ще се присъединят Анелия Пашина, Десислава Горанова, Добриана Рабаджиева, Евелина Цветанова, Елица Василева, Мария Каракашева и Цветелина Заркова. Весела Бончева, Емилия Николова, Кремена Каменова, Кристина Йорданска и Петя Цекова пък са в разширения състав, който ще се готви за Евролигата и Евро 2009.

Ананиев отлага операция във Франция заради купата

ТАНЬО ВАСИЛЕВ

Заради турнира за Купата на България по волейбол за мъже капитанът на новия шампион Левски Сиконко Методи Ананиев ще отложи операция на рамото, което го мъчи от доста време. „Ще играя на турнира в Пазарджик и после ще замина за Франция, за да легна под ножа. Поставили сме си за цел да завършим сезона с дубъл, като спечелим и Купата на България“, заяви националът. Лекарите прогнозираят, че след интервенцията той ще почива принудително поне 25 дни. „Идването на Брунко Илиев като старши треньор донесе спокойствие в отбора. Иначе за-

слуга за титлата има и Найден Найденов“, призна Ананиев, който заедно с Красимир Гайдарски най-вероятно отново ще играе в чужбина следващия сезон.

„Това беше най-значимата ми титла, защото я спечелихме в движение. Сега ще се концентрираме, за да спечелим и Купата на България. С юношите на Славия също ще гоня титла, а от следващия сезон ще продължа да работя в школата на Славия“, допълни Брунко Илиев.

Турнирът за купата започва в зала „Васил Левски“ в Пазарджик на 30 април. Съперник на шампионите в четвърфинала е Черно море БАСК.

Всяка седмица
ДВА ПЪТИ
ще излиза
талон за
безплатна
обява!

ТЪРСЕТЕ ГО!

УВЕЛИЧИХМЕ
МИНИМАЛНАТА
ЗАПЛАТА С 60%

ТОВА НЕ Е
ДОСТАТЪЧНО

ЩЕ ПРОДЪЛЖИМ
ДА Я УВЕЛИЧАВАМЕ

ЗА СИЛНА ИКОНОМИКА

БСП
www.bsp.bg

Световният шампион Валентино Роси (крайният вдясно) и Дани Педроса махат на зрителите при фотосесия на пистата „Мотегги“ заедно с Кейси Стоунър, Лорис Капироси, Крис Вермьолен, Джеймс Тоулзленд (от ляво на дясно). Стартът за Гран при на Япония в клас МотоGP е в неделя

Юта изненада Лейкърс, Бостън бие в Чикаго

С кош на Дерън Уилямс 1 сек. преди края Юта Джаз се наложи с 88:86 над Лос Анджелис Лейкърс и намали преднината на „езерняците“ в плейофите на НБА на 1:2. Карлос Буузър вкара 23 т. и овладя 22 борби за „джазмените“. Шампионът Бостън Селтикс разби със 107:86 като гост Чикаго

Булс и поведе с 2:1. Пол Пиърс отбеляза 24 т., а Ражон Рондо добави 20 т. за „келтите“. Преди мача гардът на „биковите“ Дерик Роуз бе награден с трофея „Еди Готлиб“ за най-добър новобранец в НБА. Далас Маверикс също поведе с 2:1, след 88:67 над гостуващата Сан Антонио Спърс.